

IZ VSEBINE:

ZSMS — liberalna stranka (stran 2)
Delegat Lujzek (stran 3)
Za dobro mleko dobro plačilo (stran 5)
Uspešno v četrto desetletje (stran 6)
Razširjeni tv sporedi (stran 12)

UVODNIK

Le vkup, le vkup, učiteljski stan

Za staro pravdo, za povrnitev spoštovanja do tega stanu, ki ga je včasih imel. Splošna stavka učiteljev osnovnih, srednjih, višjih in visokih šol je napovedana za 26. februar. Dan pred pustnim torkom. Pa ni v tem nobene simbolike, zakaj učitelji so sneli masko nezadovoljstva že davno prej. Se v času interesne skupnosti in tudi zdaj, ko so v državni upravi, se nezadovoljstvo nadaljuje.

Učitelji zahtevajo višje plače. Na osnovnih šolah naj bi učitelji dobili 5.000 dinarjev, na srednjih 6.300, na visokih od 9.000 do 12.000, najnižja plača v šolah pa naj ne bi bila pod 2.660 dinarjev. Boj bide republiški odbor sindikata delavcev vzgoje, izobraževanja in znanosti, ki tudi zahteva enake plače za učitelje v Sloveniji in spremembo šolske zakonodaje. Stavkovni odbor, ki so ga imenovali lani ptujski učitelji, pa tudi še ni prenehal obstajati in pravijo, da se bodo splošni stavki pridružili.

Mnogi se bodo seveda vprašali, ali je stavka tista prava pot, imajo učitelji res tako nizke plače, kaj se pritožujejo ob plačah, naj se raje zamislijo nad svojo kakovostjo dela... Priznali ali ne: kramp in lopato smo postavili na oltar. Le to je družbeno koristno delo, vse drugo je bilo še do nedavnega »sporabas«, ki ne ustvarja nove vrednosti. Čas bi bil, da končno rečemo bobu bob. To pa je: izobražen in razgledan človek je narodovo bogastvo. To pa ima svojo ceno. Ceno, ki je nočemo ali ne znamo priznati, kaj šele plačati.

Nataša Vodušek

Bogastvo

jugoslovanskih arhivov

V razstavnem paviljonu Dušana Kvedra je še do 20. februarja odprta izredno zanimiva razstava Bogastvo jugoslovanskih arhivov, ki jo je pripravila Zveza arhivskih delavcev Jugoslavije. Razstavljeni arhivski dokumenti govorijo o zgodovini jugoslovanskih narodov in narodnosti od 10. stoletja do danes. Razstava odpira pogled v nove zaklade našega prostora, opozarja na rezultate, ki so jih arhivi kot posebne strokovne organizacije za varstvo kulturne dediščine pri svojem delu že dosegli, opozarja pa tudi na odprta vprašanja, ki jih je v korist stroke in njenega nadaljnjega razvoja treba še razrešiti.

NaV
Fotografija: Martin Ozmec

Spet žaljivi napisi

V noči med 9. in 10. februarjem je neznani storilec (ali storilci) v centru Ptuja z rjavo oljnato barvo napisal na pročelja zgradb več neprimernih in žaljivih napisov ter nekaj kljukastih križev. Zaradi tega je nastala tudi večja materialna škoda, saj so posamezna pročelja zgradb v Aškerčevi in Bejakovi ulici potrebna prepletkov. Postaja milice Ptuj zato poziva vse, ki bi o neljubem dogodku karkoli vedeli, da se oglašijo na najbližji enoti milice zaradi zbiranja podatkov. Zoper storilce bodo seveda ustrezno ukrepali.

-OM

30. KURENTOVANJE NA PTUJU 25. februarja 1990

Sindikalni aktivisti se sprašujejo, kako naprej

V ponedeljek so se sešli člani sveta za vprašanja delovnih in življenjskih razmer delavcev, ki dela pod okriljem občinske zveze sindikatov. Na dnevnem redu so imeli pripravo poročila o delu sveta in predlog prednostnih nalog sindikata za delo v prihodnje.

Doslej so člani sveta delali na področju prehrane delavcev v delovnih organizacijah, stanovanjske politike, urejali so probleme pri zaposlovanju in počitnikovanju. Njihove pobude in ugotovitve pa so ostale v predalih naročnikov. Zaradi tega so izgubili voljo in elan, v zadnjem obdobju so opravljali le še tekoče zadeve kljub rednemu sestajanju. O prednostnih nalogah niso sprejeli sklepa. Prednostno nalogo sindikata vidijo v prizadevanju za realno ceno dela, za prihodke, od katerih bo človek lahko primerno živel. Tako stališče bi morali zastopati sindikati, ko bodo podpisovali kolektivne pogodbe. Organiziranost sindikata v prihodnje jim ni znana, po njihovem pa bo prevladala stanovska organiziranost sindikalne dejavnosti pred teritorialno. Konec marca bo republiška sindikalna konferenca, takrat bodo šele videli, kako se bo organiziral slovenski sindikat in kakšna bo vloga svetov, če bodo sveti sploh še potrebni.

Obravnavali so tudi stališče Zveze sindikatov Slovenije do pojava možnosti prodaje družbenih stanovanj nekaterih podjetij občinskim sindikalnim svetom, upnikom ali zaposlenim delavcem in drugim osebam. Do take prodaje imajo podjetja pravico po 168. členu zakona o podjetjih. Doslej so znani le primeri prodaje solidarnostnim skladom občin in takšnega načina ne menijo omejevali. Mislijo pa, da je potrebno stanovanja ponuditi v odkup tistim, ki v njih živijo, in jim nuditi tudi ugodna solidarnostna sredstva za odkup. Člani sveta za vprašanja življenjskih in delovnih razmer pri občinskem sindikatu so ocenili, da je stanovanjska politika podjetij del njihovega gospodarjenja in da poslej ne bo več toliko sredstev za sindikalne akcije.

Pogovarjali so se še o ponudbah, ki so jih pripravili za podjetja v zvezi z organizacijo počitnic za njihove delavce. Odziva v podjetjih ni bilo, saj so cene v počitniških naseljih in hišicah visoke. Na koncu so obravnavali prošnje za dodatno solidarnostno pomoč najbolj ogroženim družinam.

M. Samec

Stara obrt še živi...

...so dokazali na osnovni šoli bratov Reš na Destrniku, kjer so na kulturni dan povabili medse tudi izdelovalca košar. Učenci so mu pozorno sledili in se ob tem tudi marsikaj naučili. Zagotovo bo med njimi kateri, ki bo kmalu tudi sam nadaljeval to domačo obrt.

Foto: M. Ozmec

Vzgoja bodočih obiskovalcev kulturnih prireditev

To, da je dvorana doma kulture v Ormožu ob raznih praznikih in prireditvah pregovorno prazna, so se prireditelji lahko prepričali tudi 8. februarja na osrednji občinski proslavi v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Nastopil je simfonični orkester Srednje glasbene in baletne šole iz Ljubljane. Na večerni koncert (v dopoldanskem času so bili trije koncerti za učence višje stopnje osnovnih šol ormoške občine, ki se jih je udeležilo okoli 950 mladih poslušalcev) je prišla le skromna peščica gledalcev, ki bi jih lahko sicer že pred samim koncertom našli, saj so tista zlata sredina, ki prihajajo na vse podobne prireditve.

Zakaj tako je težko povedati v nekaj stavkih. Brez dvoma pa drži, da Ormožani radi pridejo na razne gledališke predstave domače ali pa gostujočih gledaliških skupin. Mnogi se hvalijo, da imajo doma najrazličnejše moderne naprave, kjer lahko najkvalitetneje poslušajo klasično glasbo. Mnogih pa ta glasba ne zanima preveč.

Kaj storiti, da bi bilo tudi na podobnih kvalitetnih prireditvah več obiskovalcev? O tej problematiki smo se pogovarjali s strokovnim delavcem OZKO Tomažem Bolcarjem.

»8. februarja so bili v dopoldanskem času kar trije koncerti. To je bila v bistvu dopoldanska matineja, kjer je simfonični orkester prikazal posamezne instrumente, skupine instrumentov, posamezne glasbene vrste od klasične, zabavne in narodne do country glasbe ter vrsto improvizacij — od stavkov do simfonije. Na tem koncertu so imeli otroci priložnost, da so lahko sami dirigirali, in to so z navdušenjem sprejeli. Vse to pa je sproti komentiral dirigent simfoničnega orkestra Srednje glasbene in baletne šole profesor Franci Rizmal. Pred koncertom so bili v gosteh najmlajši iz ormoškega vrtca. Najprej so si v avli doma kulture ogledali razstavo lutk, izkoristil pa sem to priložnost in jim razkazal dom kulture. Pokazal sem jim, kaj je to dvorana, kako

je videti oder, kako se na oderu zapirajo zaves, kaj se skriva za zavesami, kaj so to kulise, reflektorji in drugo. Na ta način smo jim skušali približati dom kulture oziroma dogajanja v domu, kajti ravno v tistem času je bilo vse pripravljeno za prihod simfoničnega orkestra. Razložil sem jim, kaj je to orkester, kaj so to instrumenti. Mislim, da bomo na ta način skušali izpolniti nalogo, ki smo si jo zadali v programu izobraževanja pri OZKO Ormož: približati dom kulture najmlajšim in jih na ta način vzgajati, da bi bilo kasneje, ko bodo odrasli, sprejemanje kulture nekaj čisto vsakdanjega, nekaj povsem naravnega. V okviru tega smo v decembru pričeli otroški abonma; čez štirinajst dni bo druga predstava tega otroškega abonmaja.

Povabili smo Neco Falk z zgodbo o mačku Muriu. Šli pa smo še korak dalje in v drugo predstavo otroškega abonmaja vključili vse šole v občini Ormož. Do konca sezone se bo tako izvrstilo pet predstav. Upamo, da bo na tak način, s takim delom zrasla generacija, ki bo znala kulturne dogodke in kulturo sprejemati na drugačen način, kot jo žal sprejema današnja.«

Ob koncu moramo zapisati, da je bil koncert odmeven na vse osnovnih šolah ormoške občine, nad našo mlado publiko in Ormožem pa so bili navdušeni tudi mladi umetniki iz Ljubljane.

Vida Topolovec

Gorišničani tudi tokrat najboljši

Judo klub Gorišnica je v počastitev praznika krajevnih skupnosti v soboto, 10. januarja, izvedel tradicionalni mladinski turnir. Udeležili so se ga mladi borci iz osmih slovenskih klubov. Največ točk je osvojila domača ekipa (19), drugi so Celjani (13), tretja Murska Sobota (7) in četrti Jeseničani (6 točk). Za najboljšega tekmovalca so izbrali Matarugiča z Jesenic, za najboljšega domačega pa Mitjo Kostevca. Od domačinov so v posameznih finalih nastopili Rajko Muršič, Damijan Petek, Jože Marin in Miran Plošenjak. Dobro pa so se borili tudi Ljubo Feguš, Marko Petek in Boris Petek.

Robert Prelog republiški prvak

V Bonifiki pri Kopru je bilo republiško prvenstvo v krosu; nastopilo je 245 tekačev iz 30 slovenskih klubov.

Atletski ptujske Drave so ekipno zasedli dobro osmo mesto. Najbolje se je uvrstil Robert Prelog; postal je prvak Slovenije v kategoriji mlajših mladincev. Za tri in pol sekunde je prehitel drugouvrščenega, Mariborčana Repnika. Zaradi te uvrstitve bo Robert verjetno potoval na državno prvenstvo v krosu, ki bo v Titogradu. Ekipno so bili ptujski tekači v tej kategoriji tretji, kar je k skupnemu seštevku ptujske ekipe prineslo nove točke.

Dobro je tekkel tudi starejši mladinec Potočnik, ki je v teku na 6000 metrov prišel na tretje mesto za Velenjčanom Poharjem

Kmečka zveza tudi v Dornavi

Tudi v krajevni skupnosti Dornava so ustanovili pododbor Slovenske kmečke zveze. Ustanovni zbor je bil v nedeljo, žal v ne preveč polni dvorani zadružnega doma. Kljub temu pa je bilo slišati trdno odločenost kmetov, da vzamejo odločanje o svojih problemih in težavah v svoje roke. To bodo seveda počeli s pomočjo svoje stanovske organizacije — Kmečke zveze, ki je prav zaradi nekaj desetletnih krivic prerasla v močno politično stranko in se bo skupaj s somišljeniki, združenimi v Demos, potegovala na prvih svobodnih volitvah za oblast ali vsaj za močno besedo v skupščini, kjer se sprejemajo pomembne odločitve.

Kmetje tudi tokrat niso mogli mimo krivic, ki so se jim dogajale zadnja desetletja; starejši so v živem spominu časi, ko so jih zapirali zaradi drugega misljenja ali zaradi tega, ker niso mogli izpolniti obvezne oddaje.

Kaže, da so ti časi zapustili v kmetih tako težke spomine, da se danes, ko je demokracija na pohodu, težko razpravljajo in odkrito spregovorijo o težavah in krivicah. Z navdušenim ploskanjem pa vendarle pritegnejo slehernemu govorniku, ki opozori na vse to in na dejstvo, da se razmere vendarle hitro spreminjajo. Tudi v Dornavi smo slišali zanimiv predlog, da bi ponovno uvedli živinorejske skupnosti in po njih zavarovanje živine. Menda je bila ta oblika zelo zanimiva in bistveno cenejša v sedemdesetih letih, pa je bila na silo ukinjena zaradi ustvarjanja monopola sedanje zavarovalne skupnosti. Napočil pa je čas razbijanja monopolov in tako je predlog za oživljanje živinorejskih društev več kot dobrodošel.

Pododbor Kmečke zveze v Dornavi je bil ustanovljen med zadnjimi, morda celo zadnji na območju ptujske občine. V četr-

tek, 22. februarja, pa bo v Gorišnici občni zbor ptujske podružnice Slovenske kmečke zveze, tja pa bodo povabili tudi najvidnejše predstavnike Slovenske kmečke zveze in združene slovenske opozicije Demos.

Ptujska podružnica je pripravila program svojih aktivnosti, strnjen v sedemnajstih točkah. Tako se bodo borili za pospešen razvoj družinskih kmetij in za ohranitev in varovanje krajine, za večjo socialno varnost kmetov in za pravočasno predajo kmetije nasledniku. Zavzemali se bodo za oskrbo prebivalstva z biološko čisto hrano, dostopno vsakega potrošniku, za vrnitev nacionalizirane kmečke zemlje ter stabilizacijo trga kmetijskih pridelkov, za ureditev davčne politike ter pospeševanje razvoja čistih in mešanih kmetij. Razvoj kmečkega turizma naj bi pospešili z davčnimi olajšavami, na enak način bodo skrbeli za poseljenost in kulturni razvoj krajine. Kmečka zveza se bo zavzemala za ukinitve davkov kmetijem v Haložah

in Slovenskih goricah, za uvedbo klasičnih zadrug, ki bodo resnično kmetove, z njegovim deležem in upravljalno pravico. Njihov cilj so tudi specializirane zadruge po principu proizvodnja—predelava—prodaja. Poglobiti nameravajo sodelovanje s strokovnimi institucijami in skrbeti za njihov nadaljnji razvoj, bančne posojilnice pa naj z ugodnimi krediti pospešijo razvoj tržnega kmetijstva. Nujna je tudi izenačitev družbenega in zasebnega kmetijstva, izločitev posrednikov v predelovalno-prodajni verigi. Nepovratna družbena sredstva naj se v prihodnje delijo bolj pravično, kmečka zveza pa se bo zavzemala tudi za prekinitev odliva sredstev v druge dele države; ta sredstva naj bodo namenjena hitrejšemu razvoju manj razvitih slovenskih območij. Zahtevajo tudi zmanjšanje stroškov za armada, bolj spodobno življenje delavcev in kmetov ter pomoč mladim družinam za ustvarjanje družinskih kmetij.

J. Bračič

Dober den! Ste vidli, pa še neje pomlod zime čista za šijak stisnola. Toto pismo sem van pisa v nedeljo in gleda skozi okno čista belo. Dež in sneg sta se šla, ker bode zmoga, na kunci pa je bija rezultat neodločeni. Pul deža, pul snega, dosti blata in boj malo vode, ki bi naše prozne studece napuna in odžeja.

Ste vidli, kak se hitro k fašenku bližamo? Jaz si že lorfo delam, saj vete, da bo letošjo ptujsko korantovanje v nedeljo, 25. februara, to se provi v mesci, ki smo mi včasik rekli tudi mačkopr. Jaz in Mica še pravzaprav razmišlamo, v koga bi se maškoralo, saj imamo zdaj že teko strank in (brez)vez, da mi sploh več neje jasno, kerega politika, gospodarstvenika bi malo našajfa. Prafzaprav bi toti ptujski karneval bija lepa priložnost, da bi si malo stranke iz maske v masko pogledale, če si že direktno v oči ne vujplejo. Provijo, ke bo na letošnjem kurantovaji še več kurentov kak prejšnja leta, saj so z občino podpisali samoupravni sporazum, da na fašenkovo nedelo ne bodo v druge kraje hodili zime pregojat in deklin strašit. Vete, če bi jaz meja malo boj mlode kosti, bi se čista zagvisno v koranta maskira, saj je to za mene najlepša maska. Seveda so lepe tudi druge maske ali lorfe, kak jim provimo, samo da je korant pač korant. Tak kak moja Mica provi, da je njeni Lujzek pač Lujzek.

Tudi jaz tak provim: »Moja Mica neje ne najboljša in ne najslabša, je pa še malo kera takšna.« Trdim in ponovlam, da vsoki moški more imeti rad svojo žensko, seveda pa tudi drugih ne sme preveč sovražiti.

Te pa vam bodi za gnes zadosti in drugi tjeđen drgoč nasvidenje. Pišite mi, kak se kaj imote. Lehko hvolite, lehko šimflete, samo resnico morete pisati, saj vete, da ma lož krotke pete in duge noge. Mica me glih zdaj zove, naj grem jest. Te pa dober tek (ma zajc v breg).

Vaš Lujzek

France ali Zlatko

Ob slovenskem kulturnem prazniku se je na osnovni šoli Franca Osojnika moral France Prešeren umakniti Zlatku Dobriču. Za vse, ki ga ne poznate: prepeva tisto Ne joči, Ančica. In tako človek širokosrčno oprostí ptujskim trgovcem, ki so na slovenski praznik 8. februar v svojih izložbenih oknih pozabili. Častni izjemi sta le izložbeni okni Turističnega društva in Mladinske knjige.

Letos je bila tudi osrednja občinska proslava prijeten kulturni dogodek, ki se ga bodo ljudje še dolgo spominjali. In nič ne pretiravamo, če zapišemo, da je bila predstavitev prenovljene minoritske knjižnice ekskluziven kulturni dogodek Ptuj, ki bi se mu težko odrekel slovenski kulturni prostor. Na obeh prireditvah je bilo ljudi za polno dvorano in še več, kar daje vsem, ki se s kulturo ukvarjajo profesionalno, ljubiteljsko ali organizacijsko, prijeten občutek in zavest, da njihovo delo le ni zaman, pa četudi ostaja skrito množiči, ki »drvi« skozi življenje. Domačih nismo in še vedno ne znamo ceniti. Tako se med drugim mnogi sprašujejo, kaj je delal Mito Trefalt na prodajni razstavi za Haloze v Ljubljani in še bi lahko naštevali, kako ob nekaterih dogodkih »uvažamo strokovnjake«.

Morda bi se lahko ob slovenskem kulturnem prazniku župan spomnil kulturnih delavcev s kakšnim sprejemom, kot je to v navadi ob drugih praznikih. Pa župana Ptuj že nekaj časa nima, tako ga tudi nagradenci najvišjih občinskih priznanj za kulturo na slovesnosti v Narodnem domu niso pogrešali... Evropa je za ptujsko občino pač še zelo daleč, kakaj protokol je mnogim še vedno španska vas. In če že ne v imenu protokola, bi se lahko funkcionarji organizacij, občinskih organov in ustanov zavedali, da obiski takšnih prireditev sodijo h kulturi posameznika in organizacije, katere funkcionarji so... Vsem tem priporočamo, da ob naslednjem kulturnem prazniku vzamejo v roke namesto Prešernovih Poezij — bonton...

Vida Topolovec

Sporočilo aktiva ptujskih novinarjev z dne 12. februarja 1990

Pred skoraj letom dni je direktor Perutnine Ptuj Alojz Gojčič javno razglasil novinarje za lažnivce in objavil, da jim v Perutnini zapira vse vi-re informacij. Aktiv ptujskih novinarjev ga je pozval, da pojasni, kaj in koga je mislil. Takrat namreč ni bilo s Perutnino nobenih neresenih sporov ali odprtih vprašanj.

Toda Alojz Gojčič do danes molči kot grob. Za nekdanjega izvršnega sekretarja za informiranje pri slovenskem centralnem komiteju ZKS je takšno početje čudno. Novinarji, čakajoč na Gojčičev odgovor, o Perutnini nismo pisali, ker morajo razglasiti lažnivci pač prej razčistiti z obtožbo. Aroganca je sicer znana v Gojčičevih nastopih in njegovi popitovski partijski politiki, sedaj pa zaradi trme in užaljenosti direktorja medijsko trpi med drugim tudi 2000 delavcev Perutnine.

Posamezniki so medtem o Perutnini sicer pisali (Komunist, Večer, televizija), vendar zgolj slaspospeve in Gojčičeve znane zapovedi. Odslej bomo pisali tudi o njih. Ne bomo pa obšli vsega drugega: zapletov, ki jih je prinesla sprememba provenience (pasme) piščancev, gospodinj, nezadovoljnih s slabo očiščenimi piščanci, salmonel, ekološke plati proizvodnje. Ne bomo obšli Gojčičevega negiranja, da je srbska blokada Perutnino prizadela (v hladilnicah je na milijone kilogramov mesa, kljub temu da ga na jug ponuja za tretjino ceneje kot doma), izvoza po nizkih cenah. In ne moremo ga rešiti nepojasnjene vloge pri zapletih s ptujskim hotelom Zlati noj, njegove »naselitve« ameriškega investitorja in turistične agencije Kurent v »svojo« direktorsko pisarno...

Alojzu Gojčiču, delegatu slovenske Zveze komunistov na 14. kongresu v Beogradu, bi se vsaj moralo zadeti vredno pojasniti, zakaj je celoten novinarski stan razglasil za lažnivce. Kako bodo ljudje Gojčičeve vrste funkcionirali v stranki demokratične prenovi, pa sprašujemo ZKS — SDP.

DRUŠTVO NOVINARJEV SLOVENIJE — AKTIV NOVINARJEV PTUJ

pismo »od daleč«

Na fronti je po bitki zopet zatišje, ki pa velja seveda samo za javnost, ne pa tudi za »high« politiko, saj stabi tako rekoč noč in dan preučujejo situacijo. Marsikaj je bilo tudi pretekli teden skritega pred očmi javne kritike. Posebej še velja to za vrh države oziroma za »osmeroglavca zmaja«, ki ga posamezne glave ne ubogajo več, saj razmišljajo po svoje. Verjetno je prav to vzrok, da so zmaji izumrli ali pa res samo še nastopajo v pravljicah, v resnici pa jih ni.

Da se v predsedstvu nekaj kuha, je jasno že političnim analfabetom, to pa je na tiskovni konferenci potrdil tudi član osmeroglavca zmaja oziroma predsedstva Jugoslavije Stipe Suvar, ko je predstavljal predloge nove zvezne ustave. Dan pred Drnovškovim referatom je namreč izjavil, da bo predsednik predsedstva Jugoslavije podal ekspozé o varnostno-političnem stanju v državi s posebnim poudarkom na kosovskih dogodkih v svojem imenu, in ne v imenu kolektivnega vodstva države. Menda je bilo dan pred zasedanjem zvezne skupščine res tako predvideno, saj si je sam predsednik to celo želel, toda na željo predstavnika Srbije v kolektivnem vodstvu Borisava Jovića so se v sredo še enkrat sestali člani predsedstva in so delegate pustili čakati kljub napovedanemu skupnemu zasedanju, kar je povzročilo nov škandal v jugoslovanski nori politični realnosti. No, o tem pozneje.

Kakorkoli že, Janez Drnovšek in na skupnem zasedanju nastopil v imenu predsedstva države, seveda pa je moral zato nekoliko popraviti svoj ekspozé, predvsem pri zavzemanju za izpustitev političnih zapornikov in pri jasnih definicijah sovinitizma in nacionalizma oziroma terorizma ter prizadevanjih neke narodnosti, da bi bog tudi pri njej mahnil z že tako obubožanim žakljem jugo-demokracije.

Po mnenju nekaterih analitikov smo bili Jugoslovani prejšnji teden najbližje malodane državljanski vojni zaradi krize v predsedstvu. Če bi Drnovšek prebral ekspozé v svojem imenu, bi najverjetneje predsedstvo, takšno, kot je — z vsemi ustavnimi funkcijami — prenehalo delovati. Na sceni bi tako ostal samo Marković s svojim kabinetom ter seveda stara zaveznica politike — vojska. Vprašanje je namreč, kako bi na referat, ki je kljub vsemu bil še vedno na nivoju, gledali predstavniki republik in pokrajin v zvezni skupščini, še posebej predsednik skupščine Slobodan Gligorijević. Najverjetneje bi predsednika prekinili že na začetku, češ da nočejo poslušati njegovega mnenja, temveč ekspozé predsedstva Jugoslavije.

Ko smo že pri predsedstvu, naj omenim Boro Jovića, ki je menda zahteval posebno sejo omenjene-ga organa, na kateri so sklenili, da bo Drnovšek

vseeno nastopil v imenu kolektivnega vodstva države. Prav te dni se okrog njega spleta različne zgodbe, ki pa se končujejo podobno, namreč tako, da bi svoje mesto podpredsednika oziroma po volitvah predsednika države odstopil Slobodanu Miloševiću. Za resne države je to prava politična beletristika, da ne rečem kar pravičljiva fantastika, pri nas pa ni nič nemogočega. Seveda je potrebno reči, da je Jović prekaljena politična osebnost, do bro poznana širom Srbije, in da ne gre za figuro, ki bi jo kar tako žrtvovali za izboljšanje položaja na šahovnici oziroma da bi si po več kot pol stoletja vrtnili izgubljeni kraljico na šahovnici.

Seveda pa to še ni happy end tridnevne razprave okoli predsednikovega ekspozéja in predvsem razmer na Kosovu, kjer se je po dolgem in počez nadaljevala razprava s prekinjenega 14. partijskega kongresa.

Za nameček v petek ob polnočnici ni bilo kar 128 od 220 »svečnikov«, da bi sprejeli sklepe o Kosovu, ki so bili, kakršni so pač bili. O njih ni vredno, da kaj dosti pišemo, saj pomenijo srbsko gledanje na problem Kosova.

Neresnost zveznega parlamenta je, kot smo omenili, razvidna že iz tona razprave, podobnega 14., izrednemu kongresu, toda kljub temu je pač edina zvezna institucija z minimalno legitimitnostjo in prav zato je zaskrbujoč predčasen odhod večine delegatov zveznega zbora iz Beograda. Seveda ne gre samo za Slovence, ki jih je — resnici na ljubo — v Beogradu ostalo najmanj, toda naši delegati so zaradi kongresa in stalnih insinuacij in natolcevanj v Beogradu, kjer napovedujejo skorajšnji umik Slovenije tudi iz zvezne skupščine, imeli zato največjo odgovornost in manj pravic kot drugi, da odidejo iz Beograda. Splet okoliščin, na katerega se zgovarjajo, je bil res neugoden, saj so najprej napovedali sejo za en dan, nato pa se je skoraj zavlekla na tri dni, tako da ni iz trte zvita tista o pomanjkanju intimnega perila, ki so ga sicer omenjali samo za »boljši« del zvezne skupščine. Toda delegati so pač delegati in bi morali ostati v Beogradu do konca. Če se s tonom razprave niso strinjali, je potrebno to pač povedati na seji jasno in glasno, kakor tudi z glasovanjem javno pokazati, da se ne strinjajo z vsebino sklepov. No, tudi če bi v zveznem zboru poleg slovenskih manjkali še delegati delegacij dveh ali treh republik ali pokrajin, bi ob stodoletni udeležbi drugih na seji še vedno lahko sprejeli sklepe, saj se sklepi oziroma zakoni ali drugi akti sprejemajo ob sklepčnosti z navadno večino. Vse skupaj je dokaz, da država ni več popolnoma resna, in ni čudno, če jo državljani večkrat kot takšno tudi jemljejo.

Vladimir Vodušek

Zeleni se borijo za sedeže v parlamentu

Ne želijo biti politična organizacija, ostali bi gibanje, ki se bo ri za lepo okolje in le opozarja na prehude onesnaževalce in na njihova nemoralna dejanja. Večino odločitev o posegih v okolje pa sprejemajo v parlamentih, zato so se predstavniki stranke Zelenih prisiljeni boriti za svoj vstop med parlamentarce. S tem bodo imeli možnosti neposredno vplivati na razvojne in druge programe, če jim bo uspelo pridobiti dovolj glasov.

Na sestanku Zelenih v soboto so se prisotni pogovarjali o predložitvenem programu, ki ga bodo zastopali na volitvah. V programu bodo zajete vse sfere družbe. Gospodarstvo prihodnosti naj bi na našem področju temeljilo na kmetijstvu, tehnološko visoko razviti predelovalni industriji, turizmu. Vse dejavnosti bi morale biti ekološko disciplinirane. Zavzemali se bodo za razvoj zasebnih podjetij in delavnic, povezovalni element vseh dejavnosti bi bil turizem. Primerjavo z razvitim svetom na področju kmetij-

stva je podal magister Boris Gerl, ko je povedal, da gojijo devet glav govedi na hektar, v Sloveniji pa premoremo tri na hektar. Imamo možnosti, da pridelamo v Sloveniji dovolj hrane za domače potrebe, zato se Zeleni zavzemajo za družinske, rentabilne kmetije, na katerih bo možno dostojno živeti. Zavzemajo se za pridelovanje biološko neoporečne hrane.

Ekologija je najpomembnejši del programa Zelenih. Skrbeli bodo za racionalno porabo ekološkega dinarja, enakomerno financiranje že obstoječih ekoloških raziskovalnih centrov, prizadevali si bodo za ustanovitev neodvisnega ekološkega instituta. Zelijci si ekološko sanacijo Drove, ekološko sanacijo Tovarne glinice in aluminija Kidričevo. Tovarna stoji na ekološko čistem področju, ki je namenjeno kmetijstvu in zanj tudi primerno. To področje je ekološko še čisto razen črne točke v središču, obsežnega kompleksa TGA. Zavzemajo se za takojšnje zaprtje hale A; ta prispeva kar 80 % vsega onesnaževanja tovarne.

Socialna politika je za Zelene takšna, ki bo zagotovila osnovno zdravstveno varstvo za vse sloje, za ureditev stanovanjske politike na način, da bodo stanovanja dostopna vsem. Šport in narava gresta lepo skupaj, zato Zeleni niso šport v programu niso pozabili. Smo s področja, kjer so predšolski otroci razviti slabše kot v republiškem merilu. Zato je potreben strokovni kader, ki bo otroke znal pritegniti k telesni vadbi in bo s tem pripomogel k razvoju otrok.

Zeleni si bodo prizadevali za profesionalizacijo dela na področju športa, za program, ki bi omogočil tudi financiranje obetavnih športnikov. M. Samec

Priprave na volitve v Slovenski Bistrici

Predsednik izvršnega sveta skupščine občine Slovenska Bistrica Franc Šifti je 8. februarja sklical na pogovor predstavnike političnih strank, ki delujejo na območju občine. Osnovni namen je bil, da izmenjajo poglede na tehnični del priprav na splošne volitve.

Na pogovoru, ki je trajal tri ure in ki so se ga udeležili vsi predstavniki vseh strank, so se dogovorili, da bodo skupščini občine predlagali razširitev občinske volilne komisije s pet na sedem članov. Predlog za dva člana in dva namestnika pripravi Demos, ki ima nalogo, da pripravi tudi seznam članov volilnih odborov za vseh 125 volišč in ga posreduje občinski volilni komisiji. Krajevnim skupnostim so predlagali, da so delovna predsedstva na zborskih volilcev sestavljena iz več strank

oziroma pluralno. Prisotni so soglašali z vzorčnimi kabinami, ki bodo nameščene na voliščih, na vabilnih na volitve pa naj bo na hrbtni strani opisan način volitev.

Za februar, marec in april prejme politična stranka, ki ima več kot 50 članov in do sedaj ni bila finansirana iz proračuna občine, mesečno 5.000 dinarjev. Skupščini občine bodo predlagali, da imenuje komisijo, ki bo pripravila začasni poslovnik o delu skupščine. V komisiji bo po en član vsake stranke in strokovni delavci. Do volitev uporabljajo vse politične stranke sejno dvorano v hiši na Trgu svobode. Izvršni svet skupščine občine Slovenska Bistrica pa bo dostavljal vabila in ves material za seje tudi vsem političnim strankam v občini.

MESTNI KINO PTUJ

15., 16. in 17. marca ob 18. in 20 uri
KDO JE POTUNKAL ZAJCA ROGERJA

ob 22. uri — NOČNI KINO
SEKS MED DELOVNIM ČASOM

V vrtu

Vremenske razmere v letošnji zimi omogočajo, da se na prihodnjo vegetacijsko dobo dobro pripravimo in pravočasno opravimo vsa opravila, ki so potrebna za uspešno setev in sajenje.

V SADNEM VRTU lahko pričnemo rez sadnega drevja. Prej režejo starejše drevje, ker je to tudi bolj odporno na mrazove, ki še lahko nastopi, mlajše drevje pa bomo rezali takoj, ko bo mimo obdobje ostrejših mrazov. Posamezne sadne vrste naj si v rezi sledijo tako, da najprej režejo lupinarje (lešniki), nato peškarje (jablane, hruške, kutine), jagodičevje (ribez, kosmulja, maline, robida) in naposled koščičarje (češnje, slive, češplje, marelice in breskve).

Za vse drevnine velja, da je koristneje opraviti rez pred pričetkom vegetacije. V koreninah nakopičene hranilne snovi se z začetkom vegetacije prično pretakati v veje in služijo rastlini za brstenje. Ne glede na to, ali gre za sadno drevo ali okrasni grm, bomo z rezanjem vej, ki so za nadaljnjo rast in rodnost odvečne, zavrgli tisti del hrane in rastlinskih sokov, ki so se ob začetku vegetacije že pritekli v veje.

Pri rezi sadnega drevja moramo upoštevati nekaj osnovnih načel vzgoje sadnega drevesa. Prvo načelo je, da ločimo vzgojno rez in rez na rodnost. Pri mladem drevesu moramo z rezjo naravnati močno ogrodje drevesne krošnje, pri rodnem drevesu pa nenehno skrbeti za pravilno razmerje med rastjo in rodnostjo. Drugo načelo pri vzgoji sadnega drevesa je, da krajsanje vej drevo slabi, ker vzbujajo novo rast, redčenje vej pa drevo krepi in ga vzpodbuja k večji rodnosti. Po tem načelu krajšamo le veje oziroma mladike pri mladem drevesu, iz katerih želimo vzgojiti obliki ustrezne ogrodne veje in razvejan rodni les, sicer pa pri vseh sadnih vrstah vejice in poganjke le redčimo, torej izrezujemo cele, da tako vzdržujemo ustrezno razmerje med rastjo in rodnostjo in da bo slehera vejica imela na voljo dovolj sončne svetlobe.

Nadaljnje načelo rezije zahteva po odstranitvi vseh vej in poganjkov, ki drevesno krošnjo čezmerno zgostujejo in s tem preprečujejo osvetlitev. Sončna svetloba je osnovni pogoj za uspešno usvajanje ali asimilacijo vsake rastline, pa tudi za normalni razvoj plodu in semena. Ko pričnemo rez in oblikovanje drevesne krošnje, najprej odrežemo veje, ki rastejo tesno vzporedno druga nad drugo in se s tem prekrivajo, nato tiste, ki se križajo in s tem prepletajo in osenčujejo, ter takšne, ki rastejo proti notranjosti krošnje.

V ZELENJAVNEM VRTU, pričnemo priprave za setev v tople grede. Zimski meseci so revni s svežo zelenjavo, še zlasti z vitamini, zato je vsak zgodnji pridelek iz lastnega vrta posebno dragocen. Tople grede so stare, preizkušene naprave, s katerimi ohranimo toploto, ki jo v ozračje izžarevajo tla, in toploto, ki jo ustvarja hlevski gnoj pri svojem razpadanju. Če tople grede še nimamo, jo lahko postavimo sami. Uporabimo jelove deske. Njihova prednja stranica naj bo visoka 50 cm, zadnja pa za 20 do 25 cm višja, da s tem dosežemo naklon steklenega okenskega okvirja, ki prekriva 150 cm širok okvir oziroma gredo. Dolga naj bo glede na potrebe zelenjave in sadik, ki jih pod steklom pridelujemo.

V toplo gredo v prvi polovici februarja vložimo 20 do 30 cm konjskega gnoja in ga prekrijemo z 20 cm debelo plastjo vrtnih prsti ali zrelega komposta. Ker je konjski gnoj danes že prava redkost, le-ta pa zelo ustreza, saj ob razpadanju oddaja daleč največ toplote med vsemi vrstami gnoja, si pomagamo z balami pšenične slame, ki prelite s koprivno prevleko ali s kako drugo gnojilno brozgo tudi ustvarijo s »talno kurjavo« dovolj toplote za kalitev in rast rastlin v prehodnem obdobju iz zime v pomlad, ko so še zunanje temperature običajno nizke — pod mrziščem. Tople grede postavljamo na najtoplejšem delu vrta, na najsončnejši legi, obrnjene proti jugu, da bo ob zračenju mogoče zajeti čimveč sončne svetlobe.

V tako zgrajene tople grede sejemo vse vrste zgodnje zelenjave, od solate, redkvice, kolerabice, špinacije, kumar do sadik paradižnika, paprike in druge zelenjave.

Po biosvetnem koledarju so najugodnejši dnevi za setev vrtnin, pri katerih pridelujemo list, kot so vse vrste solate, zelje, ohrovt, motvilce in cvetače, šele 26. in 27. februarja, za fižol, paradižnik, papriko in vse vrste sadja, ki jih pridelujemo zaradi nadzemskih plodov, pa 10. in 11. februarja, nato šele 1. in 2. marca. Vrtne, ki jih pridelujemo zaradi podzemskih plodov, kot so krompir, korenje, repa, pesa, čebula, česen, sejamo od 12. do 15. ter 23. in 24. februarja. Izrabimo vsak primeren čas za pripravo gred, setev pa opravimo v določenih dnevih, saj so ti plod dolgoletnih izkušenj.

Miran Glušič, ing. agr.

NASVETI ZA VSAK DAN

Pustni običaji in jedi

Predpustni čas je poseben čas v letu. Nepisano pravilo je, da maskam (larfam) ne smemo zameriti.

Pri nas se pustno veselje omenja šele v prvi polovici 17. stoletja.

Karneval se je posrečeno postavil v čas pred štiridesetdnevni postom. Iz mest se je preselil tudi na deželo. Tam je srečal starosvetne zimske in pomladanske šeme, kolikor jih je bilo še ohranjenih, in jih pritegnil v svojo pisano, razigrano in veselo družino. Tako so se starosvetne šeme, bolj ali manj spremenjene, prelevile v nove oblike fantazijskih karnevalskih mask.

Iz sive davnine izhaja še danes razširjena vera, da obisk mask prinaša srečo in dobro letino, zato jih moramo nagraditi.

Na Ptujskem in Dravskem polju, na obronkih Halož in Slovenskih goric najdemo še danes mnoge pustne like, ki se vsako leto trudijo ohraniti svoje izročilo. Največ se jih je ohranilo v Markovcih in okoliških vaseh.

Najznamenitejši pustni lik je korant ali kurent, kot ga imenujejo. Čeprav prebivalci Ptujске polja ne verjamejo več v magično moč preganjalca zime (letos prosilca zime), še ob pustu zbere zelo veliko kurentov. Vendar je izvor kurentov še vedno neznan. Najstarejšo podobo kurentove maske najdemo na Ptuj v Ja-

dranski ulici na pročelju dveh hiš (številka 4 in 6), ki sta bili oblikovani ob koncu 18. stoletja. Kurenti so najbolj znani, ne pa edini pustni liki iz ptujске okolice; v Lancovi vasi, Podlehniku in Markovcih najdemo tudi orače. Dosti je tudi živalskih likov, kot npr. picek, kokot, rusa in medved.

Ob letu 1960 prirejamo na Ptuj vsako pustno nedeljo karneval. Tako bomo letos slavili 30. obletnico.

Pomembne dneve — praznike so že nekaj slavili tudi s posebnimi in obilnimi jedmi in pijačo. Še danes nam je zelo blizu rek: »Včeraj je bil pustni dan, imaš kaj gobček mastan?« Zato za pustne dni na mizi ne sme manjkati svinjina, pripravljena na različne načine, z njo pa mnogo mastnega peciva, kot so: ajdova pogača, ajdova potica, špehovka, ocvirkova (ocvirkova potica) ter krofi, krhki in kvašeni flancati in podobno. Zato tudi pravimo pustni nedelji »mastna« nedelja. Staro pravilo veleva, da mora biti za pusta na mizi svinjska glava.

Skoraj vse pustne maske pri nas pobirajo darove. Da jih boste lažje obdarovali, sem izbral za vas recepta za pripravo pustnih krofov in krhkih flancatov.

PUSTNI KROFI:

Zamesimo kvašeno testo: stepamo ga tako dolgo, da se loči

od kuhališnice in sklede. Testo pokrijemo in ga pustimo vzhajati. Nato ga položimo na dobro pomokano in toplo desko. Razvaljamo ga za palec debelo in ga zrežemo z modelom za krofe. Zložimo jih na pomokan prt za dva prsta narazen, jih pokrijemo in pustimo, da vzhajajo. Odrežke od testa zgnetemo, jih damo ponovno vzhajati in oblikujemo v krofe. Olje segrejemo. Krof obrnemo v roki tako, da damo vrhno stran najprej v olje. Posodo pokrijemo in krofe počasi scvrmo. Ko krofi na spodnji strani porumenijo, jih obrnemo in ocvremo v nepokriti posodi še po drugi strani. Pečene krofe z brizgo nadevamo z marmelado in potresemo s sladkorjem v prahu. Predvsem moramo paziti, da so krofi pravilno vzhajani. Pravilno vzhajani krofi se potope v olje le do polovice, zato nastane, ko jih obrnemo, na obodu venček.

Za pripravo 20 krofov smo porabili:

1 kg moke
4—5 dag kvasa
sol
7 rumenjakov
7 dag sladkorja
7 dag masla
2 žlici ruma
limonino lupino
vaniljin sladkor
3 dl mleka
25 dag marelične marmelade
olje za cvrenje
sladkor za posipanje.

KRHKI FLANCATI

Med moko razdrobimo maščobo, dodamo druge sestavine in na hitro zgnetemo testo. V hladilniku ga pustimo 1 uro počivati. Potem ga razvaljamo 2 mm debelo. S kolescem narežemo pravokotne ali kvadratne oblike in jih poljubno večkrat prerežemo. Preden jih damo v olje, prekrižamo narezane trakove. Ocvrte potresemo s sladkorjem v prahu. Krhke flancate pripravljamo po vsej Jugoslaviji, največkrat pa jih ponudijo v Istri in Sloveniji. Lahko jih tudi hranimo dalj časa v dobro zaprtih posodah.

Naredili smo jih iz:

30 dag moke
4 dag masla
2 dag margarine
ščepla soli
3 rumenjakov
1 jajca
2,5 dl kisle smetane
1 žličke limoninega soka
2 žlice belega vina
1 žlice ruma
sladkorja za posipanje
olja za cvrenje.

Želim vam lepe venčke pri krofih in dober tek.

V naslednji številki Tednika 22. februarja boste lahko prebrali še več o pustu in pustnih jedeh.

VAŠ DUŠAN BOMBKE,
TEHNOLOG IZ HALOŠKEGA
BISERA

PRAZNIK KRAJEVNE SKUPNOSTI GORIŠNICA

Teden prireditvev

V krajevni skupnosti Gorišnica so v prejšnjem tednu končali program prireditev ob letošnjem prazniku. Na spominski dan, 4. februarja, so predstavniki krajevne skupnosti obiskali na domu tri najstarejše krajanke in jih obdarili. Njihove pozornosti so bile deležne: 95-letna Marija Karo iz Moškancjev, 96-letna Julijana Laura iz Gajevcev in 95-letna Katarina Nemec iz Gorišnice. Na spominska obeležja pa so 4. februarja položili vence.

Osrednja slovesnost ob letošnjem prazniku je bila 9. februarja v združenem domu. Slavnostni govornik je bil Jože Horvat, predsednik skupščine krajevne skupnosti. Govoril je o sedanjih in bodočih načrtih. Letos bodo v Gorišnici največ naredili pri širitvi vodovodnega in poštnega omrežja.

V kulturnem programu so nastopili recitatorji, tamburaši in pevski zbor Ruda Sever Gorišnica. Predstavniki krajevne skupnosti pa so podelili pet priznanj za dosežke na različnih področjih. Izročili so jih: Heleni Korošec in Janezu Horvatu mlajšemu za aktivno delo pri recitatorskem krožku, Aniti Ličini za republiške in državne dosežke v šahu, podobne uspehe je v judu dosegel Miran Plošanjak, gasilsko društvo Moškanci pa je priznanje prejelo za uspehe na gospodarskem področju ter pri operativnem delu.

Ob letošnjem prazniku so v Gorišnici pripravili tudi tekmovanja v šahu in judu.

Jože Horvat je govoril o sedanjih in bodočih načrtih.

(Posnetek: Laura, Gorišnica)

Franc Fideršek

EPIDEMIJA KOZ

(ZGODBE IZ LET, KO JE NAŠ KMET PREŽIVLJAL TEŽKE DNI)

DELO NA OBLASTI PLANSKI KOMISIJI

V ponedeljek, 2. januarja 1950, pridem zjutraj v službo. Tedaj še nisimo poznali ob novem letu dveh dela prostih dni. Začel sem razmišljati, kaj vse bo treba urediti v prvem tednu novega leta, ko je bilo treba vsak uradni papir in dokument začeti z zaporedno številko ena. V prostorni pisarni kmetijske poverjenosti, bila je v pritličju zgradbe z razgledom na Leninov trg, nas je delalo šest. Tedaj pride v sobo poverjenik Tone Truden in me povabi, da naj grem z njim k predsedniku planske komisije, ki je imela svoje prostore v drugem nadstropju prav nad poverjeništvom za kmetijstvo. Med vzpenjanjem po stopnicah mi je povedal namen razgovora.

Predsedstvo planske komisije je tedaj prevzel Janez Petrovič od Frančka Simončiča, ki je odšel v Ljubljano za kmetijskega ministra. Z Janezom sva se dobro poznala že iz Pruja, ko je bil on podpredsednik OLO, jaz pa navadni tajnik KLO. Tokrat mi je brez ovinkarjenja povedal, da naj na kmetijskem poverjeništvu kar pospravim stvari in se isti dan prevzamem kmetijsko planiranje na planski komisiji. Dejal je, da je vse že dogovorjeno in odločeno. Poverjenik Truden je potrdil in dodal, da bomo pri planiranju itak tesno sodelovali, prav gotovo še bolj kot doslej.

Preostalo mi je samo to, da rečem »razumem«. Odšel sem nazaj v pritličje, pospravil in čez par ur že sedel za mizo novega delovnega mesta. Prej je tisto delo opravil Karel Kordež, danes znani pedagoški delavec na Koroškem, tedaj pa je bil absolvent kmetijske šole, mlad, vendar preudaren in resen. Mikal ga je pedagoški poklic, zato je sporazumno pustil delo na planski komisiji in odšel v pedagoški tečaj.

Prve dni sem ugotavljal, da praktično nimam kaj koristnega početi. Ni bilo evidence, ne zbranih osnovnih podatkov, ki morajo biti podlaga za vsako načrtovanje. Od republiške planske komisije smo sicer dobili podatke o sestavi vseh površin po okrajih in površin po kmetijskih kulturah s konkretno določenimi površinami za seštevni plan 1949/50 — od žitaric in vrtnin do industrijskih in krmilnih rastlin. Pri tem je bil upoštevan tudi plan povečanja ornih površin, ki je npr. za ptujski okraj znašal 1083 ha.

Manjkal je pregled o lastninski sestavi teh zemljišč, saj so prav v letu 1949 z ustanavljanjem KOZ ter združenih in resornih ekonomij nastale velike spremembe. Tudi podatki o živinoreji niso bili več uporabni, saj so temeljili na spomladanskem popisu 1949.

Ob koncu leta 1949 je izšla zvezna odredba o popisu živine, perutnine in čebelnih panjev. Popis je moral zajeti stanje na dan 15. januarja 1950, opraviti pa ga je bilo treba od 16. do 23. januarja. Strogo je bilo zabijano, da je popis treba opraviti izredno točno »na vseh državnih, združenih in zasebnih kmetijskih gospodarstvih, na kmetijskih organizaci-

jah družbenih organizacij (ustanovah, podjetjih, zadrugah, gospodinjstvih itd.), ki niso kmetijska, pa imajo živino, perutnino in čebele.«

Za osebe, ki bi na ta ali oni način ovirale ali onemogočale popis, dajale netočne podatke in podobno, je v odredbi bila zagrožena kazen do 10.000 din (tri povprečne mesečne plače) ali do 30 dni poboljševalnega dela.

»Brez točnih podatkov o osnovnih elementih kmetijske proizvodnje je izvajanje planskega gospodarstva v kmetijstvu nemogoče. To zahteva tudi plani odkupa in obvezne reje živine, ki brez takih podatkov ne morejo biti pravilni...« je med drugim zapisano v navodilih.

V skladu s tem je bila moja prva naloga, da sem obiskal okraje, ugotovil, kako so pripravljene okrajne in krajevne popisne komisije, in se dogovoril, da en izvod zbirnika takoj po končanem popisu pošljejo tudi oblastni planski komisiji.

Potoval sem v glavnem z vlakom. V januarju je bilo nekoliko manj gneče in je včasih bilo moč tudi sedeti. Posebno neudobno pa je bilo potovanje z vlakom v dneh pred božičnimi in novoletnimi prazniki. To je še zlasti veljalo za progo Čakovec — Maribor. Vsi vagoni so bili izjemno natrpani, tudi tisti za prtljago. Potniki so bili prevsem ljudje s podeželja, nekaj kmetov, večina pa preprodajalcev. V zabojih, kovčkah, nahrbtnikih in vrečah so nosili na mariborski prosti trg »svoje viške« mesnih izdelkov, masti, moke in drugih živil. Vse to se je dalo na mariborski tržnici pred prazniki drago prodati, saj so se cene v enem samem tednu dvignile za celo ničlo. To je desetkratno, kar je za takratne »stabilne cene blaga« garantirane preskrbe bilo nekaj nezasišane.

Avtobusov je bilo malo. S posameznimi krajevnimi centri je bila zveza le enkrat na dan, med Mariborom in Ptujem po vsaki dve uri, zato je bila na njih vedno gneča. Brez potnega naloga se je bilo težko preiniti v avtobus. Sprevozniki so morali obvezno najprej dati prednost tistim, ki so potovali službeno, teh pa je bilo od KLO navzgor veliko. Tudi v prodaji za daljše proge si vozovnico včasih dobil le s potnim nalogom.

To so le nakatera opažanja s potovanj z javnimi prometnimi sredstvi pred 40 leti, ki jih omenjam mimogrede. Glede popisa še to, da so bile povsod okrajne komisije dobro pripravljene. Člani so dajali navodila krajevnim komisijam in opravljali instrukcije tudi neposredno s popisovalci. »Popisu se ne sme izmuzniti nobeno govedo, nobeno tele, nobena svinja«, so jim zabijali z vso resnostjo, kot da je od vsakega repa odvisen uspeh planskega gospodarstva. Večina popisovalcev je nalogo vzela resno, kmetovalce in druge rejce pa je bilo tudi strah zagroženih kazni, zato je bil popis mnogo temeljitejši kot leto poprej. Prav temu tudi gre pripisati dejstvo, da številke niso pokazale tako katastrofalnega padca v živinoreji v letu 1949, kot je bilo dejansko.

Prihodnji: KAKO SMO ZMANJŠEVALI BIROKRATSKI APARAT

Za dobro mleko dobro plačilo

S ptujsko Kmetijsko zadrugo je povezanih kar 75 mlekarških skupnosti in njihov delež oddanega mleka v ptujsko mlekarstvo je tako razumljivo največji. Po novem letu, vse do sredine marca, se mlekarji sestajajo na občinskih zborih in ocenjujejo svoje delo v minulem letu, pogovorijo se o težavah, ki spremljajo njihovo vsakodnevno delo, predstavniki zadrug pa ob tem poskrbijo še za kakšen strokovni nasvet. Znanja nikoli ni dovolj, prireja mleka in živinoreja sta vedno bolj zahtevni dejavnosti in tako je dobro izkušnje kmetovalcev sproti dopolnjevanju z novimi spoznanji stroke.

Struktura kmetij, ki se ukvarjajo s prirajo in oddajo mleka, se iz leta v leto spreminja v korist večjim, preusmerjenim kmetijam, kljub temu pa je bilo kar sedemdeset odstotkov mleka lani še prirejenega v manjših kmetijskih gospodarstvih. Do dva tisoč litrov mleka je lani oddalo 779 kmetij, od dva do pet tisoč litrov 859 kmetij, od pet do deset tisoč litrov je pridelalo 597 kmetij, do 20 tisoč pa 224 kmetij. Kmetij, ki so letno oddale od 20 do 50 tisoč litrov mleka, je samo 63, 14 kme-

tij pa je prodalo od 50 do 120 tisoč litrov mleka. Razumljivo je, da je načrtovanje kmetijske proizvodnje na malih kmetijah težje, saj se take kmetije hitro odzivajo stanju na tržišču; če cena mleka ni zanimiva, najde mleko kaj hitro pot v svinjska korita. Poleg tega je tudi ekonomika prireje mleka na sedemdesetih odstotkih kmetij, ki imajo v povprečju 3 krave in pol, precej vprašljiva, v mnogih primerih pa je vprašljiv tudi vpliv stroke na take manjše živinorejce. Lansko leto

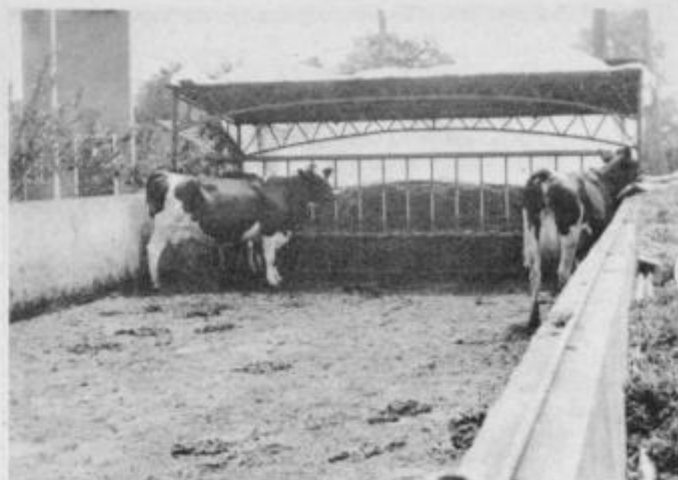
Čisti hlevi, kakovostna krma, dobro mleko.

je bilo za proizvajalce mleka zelo težko, razkorak med odkupno in prodajno ceno mleka je bil vedno večji.

Cena prašičev je bila proti koncu leta bolj zanimiva in tako je razumljivo padla oddaja mleka. Tudi število proizvajalcev se je lani zmanjšalo za osemdeset. V Kmetijski zadrugi Ptuj tako

plana odkupa niso dosegli, čeprav je bil kljub vsemu nekoliko večji kot leta 1988. Kot je dejal Drago Zupanič, vodja mlečne proizvodnje pri KZ Ptuj, je že opazno zmanjševanje števila malih kmetij, vzpodbudno pa je, da na drugi strani nastajajo nove, preusmerjene kmetije z veliko proizvodnjo.

Strokovni del letošnjih občinskih

Travna silaža je v zimskem času nujna v krmnem obroku.

zborov mlekarških skupnosti je namenjen higienski pridobitvi mleka, sestavi krmnih obrokov in pridelovanju kakovostne krme.

Kakovost pridelka krme je bila lani slabša od tiste v običajnih letinah. Pa ni vse škode povzročila mati narava, tudi kmetovalci imajo za to nekaj krivde. Še vedno je velik problem mnogih kmetij prepozna košnja, pa tudi napake pri siliranju. Ena od možnosti pridelave boljše krme na travnikih je tudi dosejevanje travnikov in uvajanje travno-detelnih mešanic. Na tak način bi lahko kmetovalci bistveno zmanjšali porabo krmil v prehrani molznic in s tem pocenili prirejo mleka. Na nekaterih kmetijah imajo na tem področju že dobre izkušnje, na splošno pa je kakovostna krma še vedno velik problem v prireji mleka.

Priprava ustreznih krmnih obrokov je problem prav na manjših kmetijah, kjer je krmjenje še vedno ekstenzivno, mnogokrat enostransko. V glavnem na takih kmetijah ne uporabljajo travne silaže, ki je za molznice neobhodna. Težave so izrazite v zimskem času, ko ni na voljo beljakovinske krme, in v tem času močno pade prirejo mleka. Nove težave se pojavijo na prehodu z zimskega na pomladno krmjenje, ko se začne pašna ali pokladanje zelene krme. Rejci pri tem ne upoštevajo, da mora biti prehod na nov način prehrane živali postopen. To je potrebno zato, da se bakterije v vampu živali prilagodijo na novo krmo. Prehod na nov način prehrane živali naj bi trajal osem dni. Prvi dan krave spustimo na pašo le toliko, da se sprehodijo in nekajkrat ugriznejo travo, bogato z beljakovinami. Pašo nato iz dneva v dan povečujemo, zimski obrok pa temu primerno zmanjšujemo.

Rejci, ki to upoštevajo, se izognejo številnim težavam. Čeprav se ob hitrem prehodu na pašo poveča količina mleka, pa je po-

trebno upoštevati, da je v tem mleku manj toščice, nastanejo tudi prebavne motnje pri živalih, posledica so močne driske, živali začno hirati, pojavijo se plodnostne motnje. Pride lahko tudi do prepreževanja oddaje mleka, predvsem zaradi slabe kakovosti.

Denar za mleko, oddano januarja, bodo prejeli kmetovalci danes (15. februarja). Vrednost

Kmetije Kmetijske zadrug Ptuj so v lanskem letu oddale 13 milijonov 594 tisoč litrov mleka, prirejenega na 2.517 kmetijah. To je sicer 304 tisoč litrov več kot leta 1988, kljub temu pa pod načrtovanimi 14,5 milijoni litrov mleka.

tolščobne enote je 0,75 dinarja; mleko s 3,6 odstotka toščice je torej vredno 2,70 dinarja. K tej ceni je potrebno dodati kompenzacijo v višini 0,45 dinarja ter premijo (0,16 za nižinsko območje in 0,40 dinarja za območja z omejenimi dejavniki gospodarjenja). Rejci, ki so lani oddali nad 20 tisoč litrov mleka lahko dosežejo na osnovi bakteriološkega testa 10 odstotkov višjo ceno, to je v povprečju 0,20 dinarja. Povprečna cena mleka znaša tako za januar 3 dinarje 72 par; to je cena brez odbitkov, gre torej za ceno mleka z najmanj 3,2-odstotno toščico in zdržanim reduktaznim testom najmanj 3 ure. Novost letošnjega plačevanja je tudi ta, da bo omenjene kompenzacije deležen le kmetovalec, ki je oddal neoporečno mleko. Prireji mleka je torej potrebno posvetiti mnogo skrbi, saj sicer po nepotrebnem izgubljammo precej denarja.

Naj omenimo še ceno mleka, oddanega februarja: za kvaliteto mleko bo znašalo plačilo 3,92 dinarja.

Pripravil: JB

Vpliv hrane na razvoj zobne gnilobe

Hrana dovaja telesu snovi, ki gradijo, vzdržujejo in obnavljajo organizem ter mu s tem dovajajo tudi potrebno energijo. Snovi, ki jih dobimo v hrani, delimo na: beljakovine, ogljikove hidrate, maščobe, vitamine in rudninske (minerale) snovi.

V splošnem je za zobe ugodna in zdrava tista hrana, ki je zaščitna (protektivna), to se pravi, da vsebuje dovolj beljakovin, vitaminov in mineralov. Telo slabi, če s hrano ne dobi zadostne količine beljakovin, nujne pa so za razvoj in rast otrok. Beljakovine so v mesu, mleku, ribah, jajcih in v suhih stročnicah. Ljudje, ki dajejo prednost beljakovinski hrani pred hrano, ki je sestavljena pretežno iz ogljikovih hidratov, imajo manj zobne gnilobe. Ogljikovi hidrati in maščobe so predvsem viri energije. Maščobe zobne gnilobe niti ne pospešujejo niti ne zavirajo. Ogljikovi hidrati naj sestavljajo do 50 % dnevnih energijskih snovi in si jih poiščemo v krompirju, zelenjavi, sadju in črnem kruhu, saj vsebujejo ta živila hkrati tudi balastne, neprebavljive snovi, vitamine in minerale.

Ogljikovi hidrati so za razvoj zobne gnilobe izredno pomembni. Dokazano je bilo, da škodljivo vplivajo na zobe (delujejo kariogeno), vendar pa ne vsi v enaki meri. Tisti ogljikovi hidrati, ki so enostavni (npr. navadni sladkor), so bolj nevarni za zobe kot

sestavljani (npr. krompir). Sladkor se že po nekaj minutah v sliki spremeni v kislino, ki razjedajo zobno sklenino. Sladkorji najbolj škodujejo v ustih, torej še preden se prebavijo. Zato je tudi uživanje sladkarij med posameznimi obroki bolj škodljivo kot

ni pomembna le njena kemična sestava, ampak tudi zunanje lastnosti, kot npr. lepljivost hrane, njena trdota. Hrana, ki jo je treba močno gristi in dobro prežvečiti, obenem pa je še grobo zrna, naravno (fiziološko) čisti zobe in s tem prispeva k zmanjševanju

Glej, stvarnica vse ti ponudi ...

(Posnetek: M. Ozmeč.)

uživanje te hrane z obroki, torej skupaj z mešano hrano. Zelo ugoden vpliv za zobe se kaže z občasno odtegnitvijo sladkorjev iz hrane (npr. 3 tedne uživamo hrano, ki ne vsebuje sladkorjev). Ta ugodni podaljšani učinek se kaže še nekaj časa potem, ko ponovno uživamo normalno hrano. Za zobno gnilobo pa pri hrani

zobne gnilobe. Nasprotno pa hrana, ki je mehka, ne opravi svoje funkcije.

Med hranilnimi snovmi, ki jih naš organizem sprejema s hrano, so tudi vitamini in mineralne snovi. Delujejo kot regulatorji, brez njih življenjske funkcije ne bi potekale normalno. Za prepre-

čevanje zobne gnilobe je pomemben predvsem vitamin D, od mineralov pa kalcij in fosfor. Vitamin D je potreben za normalen razvoj kosti in zob, ker pomaga regulirati presnovo kalcija in fosforja. Pomanjkanje vitamina D povzroča pri otrocih rahitis, prav tako pa pride do motenj v poapniti zob. Z uživanjem vitamina D zagotovimo pravilno poapnitev zob. Čim boljša je poapnitev, manj je zobne gnilobe, vitamin D je v ribjem olju, ribah, mleku, maslu, rumenjaki; največ kalcija pa je v mleku in mlečnih izdelkih.

Hrana, ki jo uživamo, naj bo sestavljena pestro, mešano. Zelenjava, sadje, mleko, mlečni izdelki, ržen in črn kruh ter meso in ribe naj bodo obdelani tako, da se čimbolj ohrani njihova biološka vrednost. Pri sestavljanju jedilnika se moramo vedno ozirati na starost in potrebe organizma. Odrasli oz. starši so odgovorni za prehranske navade svojih otrok. Na žalost pa je še vse preveč okvarjenih zob zaradi nepravilne prehrane. Otroci v vrtec in šolah imajo urejeno prehrano, njihovi jedilniki so skrbno sestavljeni, se pa zatakne doma. Čokolade, bonboni in sladke pijače se otroku ponujajo na vsakem koraku. Starši so tisti, ki lahko otroku sladkarije umaknejo ali pa ga do neke mere naredijo odvisnega od sladkorja.

Marina KANCLER, dr. stom.

V. R. SPOMINI NA BORL 1941—1943

(17. nadaljevanje)

Ko je prevzel vodstvo Borla SS Untersturmführer Rudolf Meyer, je tudi prihajal na Borl iz Ptuj. Star je bil okoli 30 let. Prijazil je na belem konju dva do trikrat na teden. Po njegovi prihodni so se morali postaviti jetniki na dvorišču v vrsto, on pa jih je prišel zmerjati z besedami: »Windische Schweine, Banditen!« in drugimi podobnimi žaljivkami. Bil je zelo majhen, zato je nosil škornje z visoko peto, ker se je sramoval svoje majhne postave, saj je bil velik komaj kak meter in pol, droben, neznačen, a našopirjen in nadut.

Zanimiva je izjava Draga Klobučarja iz Središča, zapretega na Borlu od okoli 7. maja do 22. junija 1941, ki jo je izrekel o Stösslu. Na Borlu je Stössel surovo zmerjal zapornike, vendar se je včasih pokazal še v drugačni luči. Znal je biti tudi šaljiv na svoj način. Tako je klical komunisto Koželja »Stalin«, kar je zvenelo hudomušno. Nekega dne sta jetnika Klobučar iz Središča in Skoliber iz Ormoža, zaprta med jetniki v viteški dvorani, svetovala, da bi vodo na grad vozili s

konji v sodu na mesarskem koleslju. Stössel je na predlog pristal in izprosil konje na gradsko posestvo, ki je imelo svojo upravo, ločeno od taboriščne. Prinesel je od tam tudi neko staro, že slabo vprežno opremo. Skoliber, Klobučar in mizar Ivanuš so jo popravili in že drugi dan je bila nared. Klobučar in Skoliber sta bila določena, da s konji pripeljeta vodo na grad. Spremljala sta ju stražar in sam Stössel.

Ko je voz zapeljal k vodnjaku, je Stössel naročil Skolibru, naj vodo natoči v sod, Klobučarja pa je odpeljal v gostilno ob mostu in mu naročil golaž. Nato je povabil na golaž v gostilno Skolibra, Klobučar pa je s stražarjem čakal pri konjih in vozu. Tisti dan so pripeljali konji vodo na grad štiri ali petkrat.

Še isti dan popoldan, bila je nedelja, se je Stössel odpeljal s konjsko vprego in tremi gestapovci na izlet. Čez čas sta se na grad vrnila le konja. Pozneje je prišel peš še Stössel. Povedal je, da konji ovinka v Muretinu niso speljali, ampak zdrveli

čez cesto v grmovje, kjer so se potrgale vezi in konji so jo mahnilo samovoljno brez voza na grad. Stössel je poslal Klobučarja in Skolibra s konji v spremstvu stražarja v Muretinu po voz. S tem dogodkom je bil končan prevoz vode s konji na grad.

Zdaleč najhujši gestapovec, ki je prihajal na Borl občasno, je bil Gross. Jetniki ga imajo v zelo slabem spominu, posebno domoljubi v Središču, kjer je tudi deloval. Drago Klobučar se spominja, kako je Gross učitelja invalida surovo sunil, da je padel po stopnicah.

Na gestapovca Hupfaufa na Borlu se spominja jetnik Jože Krajnc, predvojni občinski tajnik in uslužbenec hranilnice in posojilnice v Cirkulanah, zaprt na Borlu od 12. maja do 2. julija 1941. Pravi, da je bil Hupfauf Stösslov pomočnik. Padel je v boju proti slovenskogoriški četi v Mostju 8. avgusta 1942. Poleg Stössla in Hupfaufa je bil na Borlu oblečen v črno gestapovsko uniformo le še tolmač Ervin Filipič, doma iz Zetala. Bil je zelo nadut hitlerjevec. Jetnik Jože Rant je v svojih spominih navedel nekaj o tem zvestem hlapcu nacizma. Rant piše, da je Filipič zalezoval jetnike in jih za najmanjši prekršek zaporniških pravil obrcal in ozmerjal. Ranta je enkrat zalotil, ko je izmenjal nekaj besed z zapornico Darinko Kraljevo. Filipič mu je prisilil tak žaunčica, da mu je še dolgo šumelo po glavi. Filipič je bil močne postave, imel je roke

kot medvedje šape, zabuhel obraz z bakrenim nosom, ki je izdajal njegovo vdanost alkohol.

Stražarjev je bilo na Borlu okrog dvajset. Kakor že vemo, so bili vojaški policisti dodeljeni gestapu za stražarje.

O policijski posadki na Borlu leta 1942 bo napisano pozneje.

Viri: Muzej NO Maribor, dopis V. R., 27. junija 1988, str. 320/88 (vodja Borla — Görgner, Meyer, Stössel).

Spominski zapisi Anice Mervar, Draga Klobučarja, Jožeta Krajnc, Jožeta Ranta (obnašanje gestapovcev).

NA BORLU SEDEM MESECEV

Marjana Mikl, roj. Šegula, je preživela na Borlu kar dobrih sedem mesecev. Zato spada med jetnike, ki so tu služili tlako okupatorju najdlje. Prekosili so jo redki, med temi Rudi Ilec, ki je bil zaprt na Borlu deset mesecev.

Marjana Mikl in njen mož Lojze, stara tedaj nekaj čez trideset let, sta imela v Markovcih trgovino z mešanim blagom. Miklova se spominja tistega časa takole: »Z možem sva bila narodno zavedna, zato sva aprila 1941, ko so vdrle v Jugoslavijo fašistične armade, objokovala izgubo svobode. Olajšanje sva občutila maja, ko sva izvedela za ustanovitev Osobodilne fronte slovenskega

naroda. V Markovcih je bilo takrat več domačinov, ki so se pridružili tajnemu osobodilnemu gibanju. Ti so bili: absolutno agronomije Franček Simončič z ženo Vinko, ki je bila do vdora okupatorja učiteljica v Markovcih. Z osobodilnim gibanjem je sodelovala tudi vsa družina železničarja Štrafela, oče, mati in trije otroci Lojze, Elica in Stanko. Med uporniki so bili še Jurka Simončič, zaposlen v ptujski pletarni, kmet Janez Primožič in še nekateri. Ker je bilo gibanje tajno, sem takrat vedela le za Primožiča in Jurko, s katerima sva bila z možem povezana. Franček Simončič in njegovo ženo Vinko ter komaj leto dni staro hčerko so Nemci poleti 1941 izgnali v Bosno.

Ko so se na Pohorju zbirali prvi partizani, je prišel k nama trgovski pomočnik iz Senčarjeve trgovine v Ptuj po konzerve zanje. Spominjam se, da je bilo to 19. julija 1941, to je dva dni pred najino aretacijo.

Po naju so pridrveli z avtom gestapovci iz Ptuj in naju odpeljali najprej na zaslisevanje na sedež gestapa. Tistikrat nisva bila tepena. Izprašali so naju le za osebne podatke, nato pa poslali v ptujski zapor. Od tedaj sva bila ločena. Mož je bil zaprt z moškimi jetniki in jaz z jetnicami.

V ptujskem zaporu sem prebela sedemnajst dni in bila vsak dan zaslišana. Z menoj so zasliševali tudi Lojzeta Štrafela iz Markovcev. Telesno in duše-

vno je bil od muk že močno izčrpan, saj so ga mučili kar naprej, od aretacije 23. maja dan za dnem.

Pri zaslišanju je bil navzoč gestapovec, ki je spraševal, ali veva za orožje, skrito v Ljudskem vrtu v Ptuj. Meni o orožju ni bilo nič znanega in zdi se mi, da tudi Lojzeta ne.

Devetega avgusta so odpeljali iz ptujskega zapore skupino dvanajstih moških in mene v neko vilo v Mariboru. Med moškimi so bili: moj mož, Jože Čeh, Ivan Vrabl in še drugi, za katere pa ne vem več imen. Ponoči so me zaslišali in tako udarili po glavi, da so mi za vedno poškodovali sluh. Moške pa so pretepali še bolj neusmiljeno. Iz Maribora so nas prepeljali nazaj na Borl. Moških je bilo sedaj manj, le osem. Odtlej je teklo moje zaporniško življenje na Borlu do 19. marca 1942, ko so me izpustili. Tudi na Borlu so me večkrat zaslišali. Moj mož je bil poslan z osmimi tovariši avgusta v Mauthausen. Bala sem se, da ga bo gorje v taborišču uničilo, a sem ućakala, da se je čez šest mesecev vrnil. Bil je izstradan in onemogel. Skoro v istem času sva se oba vrnila domov.

Se nadaljuje

Pogled na cerkev sv. Jakoba z vzhodne strani.

Obnova cerkve svetega Jakoba v Ormožu

O nadaljevanju krajevnega samopriskupnega projekta Ormož smo že poročali. Če se spomnimo, sta v krajevni skupnosti Ormož zajeta dva večja zalogaja — sofinanciranje gradnje telovadnice pri osnovni šoli Ormož in obnova kulturno-zgodovinskega spomenika — cerkve svetega Jakoba.

Na seji sveta ormoške krajevnega skupnosti so sprejeli program dela za letošnje leto. Med prednostne naloge so si zadali obnovo cerkve, nadaljevanje gradnje mrljke veže na Humu, pločnik na Ljutomerski cesti in pripravo na asfaltiranje krajevnega ceste Lešnica — Lešniški Vrh.

Obnova kulturno-zgodovinskega spomenika prve kategorije brez dvoma ne bo majhna stvar. V celoti mora biti streha obnovljena z novo kritino, kjer bo nič več in nič manj kot 27.600 kosov bobrova. Na zunanjih stenah bodo v celoti odbili stari omet in stene temeljito oprali, nato pa napravili nov omet. Ker so zunanje cerkvene stene precej vlažne, se bodo morali odločiti za izolacijo, da bodo meteorne vode lahko nemoteno odtekale. Pri obnovi bo problematična notranja kapela. Ob vseh zidarskih delih bo še veliko kleparskih in drugih opravil.

Zunaj referendumskega programa je širitev telefonskega omrežja, ki pa je v krajevni skupnosti Ormož vezano na novo pošto in centralo, to pa bodo po obljubah podjetja za PTT promet iz Maribora začeli kmalu montirati. V vasi Frankovci, ob železniški progi, pa že tečejo dela pri gradnji nizkega perona za železniško postajališče Frankovci. Predračun vseh gradbenih del znaša 124.000 dinarjev; večino sredstev morajo zagotoviti krajanji sami oziroma opraviti nekatera dela sami in krajanji jih že pridno opravljajo. 25. maja letos bo v Frankovcih na železniškem postajališču prvi obstal vlak. Krajanji Frankovec se bodo v Ormož lahko vozili tudi z vlakom.

Vida Topolovec
Foto: Štefan Hozyan

Skrb za nadarjene učence na osnovni šoli Velika Nedelja

V skoraj vsakem razredu naših osnovnih šol so učenci, ki učno snov obvladajo z lahkoto, in tisti, ki jim njeno razumevanje dela teža. Z gotovostjo pa lahko trdimo, da so osnovnošolski učitelji posvečali večjo pozornost tistim učencem, ki učno snov težje dojemajo. Diferenciacija pri pouku oziroma posvečanje večje skrbi boljšim učencem je bolj mlada dejavnost, pa tudi na vseh osnovnih šolah se s to problematiko ne ukvarjajo.

Na osnovni šoli Velika Nedelja so se z nadarjenimi učenci pričeli posebej ukvarjati pred tremi leti. Ravnatelj Boris Skok je povedal, da sprva diferenciacija pri pouku ni bila dobro sprejeta, predvsem v okolju, kjer učenci živijo. Na šoli so izhajali iz ugotovitve, da prehod z razredne na predmetno stopnjo povzroča učencem veliko težav. Zaradi tega so organizirali pouk tako, da so zbrali sposobnejše učence v enem razredu. Ta oblika je prinesla nekaj pomanjkljivosti, pojavile so se težave na vzgojnem področju in na šoli so začeli razmišljati o boljši obliki.

Na osnovi Strmčnikovih ugotovitev so sedaj prešli k notranji diferenciaciji pouka, tako da učence še delijo po sposobnostih, vendar ne vse ure, temveč samo pri posameznih predmetih, največ pri matematiki, slovenskem in tujem jeziku, deloma pa tudi pri fiziki in kemiji, tako da se učenci pri nekaterih urah združujejo v skupine po sposobnostih in obdelujejo snov v nekoliko zahtevnejšem obsegu, medtem ko drugi delajo na ravni temeljnega znanja.

Zanimalo nas je, kako se obnese ta način. **Boris Skok:** »V preteklem šolskem letu je bil rezultat, če ga gledamo statistično, najboljši v zadnjih desetih letih. V prejšnjih letih o takšnem rezultatu niti razmišljali nismo. Približali smo se 98-odstotnemu uspehu in bili pri tem sami presenečeni, da je takšen rezultat tudi posledica novega pristopa k delu. Ob tem smo spoznali, da tisti učenci, ki so bolj nadarjeni, ki so sposobnejši v heterogenih razredih niso imeli takšnih možnosti za napredovanje oziroma za razvijanje svojih sposobnosti, kot jih imajo sedaj.«

Mnogi od nadarjenjših učencev pa kljub temu delajo v oblikah pri dodatnem pouku in nekatere svojih sposobnosti razvijajo tudi pri interesnih dejavnostih.

Vida Topolovec

Uspešno v četrto desetletje

30 let trgovske delovne organizacije Mercator — Zarja

»30 let Trgovske delovne organizacije Zarja iz Ormoža obsega niz dogodkov, sprememb in storitev zaposlenih v tej raznoliki delovni skupnosti,« je povedala direktorica Mercatorja-Zarje iz Ormoža dipl. oec. Anica Lukaček.

Mercator — Zarja je nosilka razvoja trgovske dejavnosti v občini. Ob tem je direktorica Anica Lukaček razmišljala: »Razvoj trgovske dejavnosti je odvisen od kraja, v katerem je. Stopnja gospodarskega razvoja določa obseg kupne moči in je osnova razvoja. Na organiziranost in uspešnost pomembno vpliva tudi ekonomska politika družbenopolitične skupnosti, posebno še v slabše razvitih okoljih.« Povedati moramo, da direktorica s svojo delovno organizacijo živi in diha; drugače bi rekli, da je v trgovino zaljubljen. Od tod tudi uspeh delovne organizacije.

Leta 1959 se je takratno vodstvo občine Ormož zavedalo prednosti povezovanja trgovine v občini. Združili so tri trgovske delovne organizacije v eno — Zarjo Ormož. Novo nastalo trgovsko podjetje s 27 nezaposlenimi ni razpolagalo niti s kvadratnim metrom lastnega poslovnega prostora. Trgovska dejavnost se je v občini Ormož razvijala v vse prej kot primernih prostorih. Svojo dejavnost je opravljala v prirejenih prostorih, najetih od zasebnikov, krajevnih skupnosti in društev. Tudi kadrovske rešitve so bile pogosto vezane na lastništvo prostorov. Prve razvoj-

je to imelo velik pomen za naš nadaljnji razvoj. S sodelovanjem smo lažje uresničevali zastavljene načrte na področju komercialne politike, naložb in združevanja denarja. Močan gospodarski potencial Mercatorja-Interne banke nam je omogočal dnevno likvidnost. Pomembno je bilo tudi združevanje denarja za naložbe na ravni SOZD in uresničevanje planiranih naložb. Moram reči, da nam je pri naložbah veliko pomagala tudi Kreditna banka Maribor.

Zdi se, kot da se je gradnja novih prostorov, namenjenih za trgovsko dejavnost, odprla kljub težkim časom, ki so prihajali?

Anica Lukaček: »Lahko bi rekli tako. 1979. leta, ob dvajsetletnici Zarje, smo zgradili trgovsko hišo v Središču ob Dravi, 1983. leta skladišče pijač v Ormožu, prodajno gradbenega materiala Les in skladiščne prostore za občinske blagovne rezerve. Nismo pozabili tudi prodajaln, ki so bile v sosednjih hrvaških občinah.

1984. leta smo zgradili poslovne prostore za prodajalno Sveti Peter, leto pozneje pa novo prodajalno v Knjeginju Donjem.«

Niso pa pozabili tudi domače občine, saj so 1986. leta zgradili novo, sodobno samopostrežno trgovino z bifejem pri Veliki Nedelji, ki je bila resnično potrebna, natanko leto kasneje, nekaj dni pred praznikom dneva republike, pa pri Tomažu. Obnovili in preuredili so tudi poslovne prostore nekaterih bifejev, denimo pri Miklavžu in Tomažu.

Prenovljena poslovna stavba, kjer so polslovno prostori, v pritličju pa je okrepčevalnica Maček.

ne korake je v Zarji naredil takratni direktor Alojz Holc, po njegovi upokojitvi 1965. leta pa mlad diplomirani ekonomist (ki je bil takrat v občini Ormož prava redkost) Krno Novak. Dokaj hitro je spoznal omejitvene možnosti razvoja v občini Ormož, zato jih je iskal v občinah sosednje Hrvatske.

1970. leta je bilo pri Zarji zaposlenih že 143 delavcev in še vedno so poslovali v pretežno najetih poslovnih prostorih, ki pa so bili, tega se spominjajo mnogi Ormožani in tudi zaposleni, potrebni celovite obnove, da bi ustrezali minimalnim tehničnim pogojem za opravljanje trgovske dejavnosti. Brez razvoja je nosila Zarja sama. V tistem času je to trgovsko delovno organizacijo že vodila sedanja direktorica Anica Lukaček. V želji, da bi iz te trgovine naredila nekaj boljšega, boljše razmere za delo svojih delavcev in lepši prodajni prostor, ki bi bil vseh kupcem, se je morala pogosto boriti z mlini na veter. Potrebne je bilo resnično veliko znanja na poslovnem, finančnem in kadrovskem področju. Ves čas obstoja so razvojne usmeritve temeljile na prizadevanju, da bi potrošniku ponudili blago, ki ga potrebuje, čim ceneje in na najbolj sodoben način.

PRVI KVADRATNI METRI POSLOVNIH PROSTOROV

Na prve kvadratne metre novozgrajenih poslovnih prostorov so morali čakati vse do 1972. leta. To sta bili sodobno opremljena samopostrežna trgovina z bifejem pri avtobusni postaji v Ormožu in trgovina s pohištvom. Menda si je danes težko predstavljati, kaj je to pomenilo za takratni kolektiv trgovskega podjetja. Sledila je gradnja poslovnih prostorov za železnino v bloku na Ptujski cesti.

Kako ocenjujete združitev Zarje iz Ormoža v SOZD Mercator Ljubljana?

Anica Lukaček: »Brez dvoma

ZARJA ORMOŽ — DEL POSLOVNEGA SISTEMA MERCATORJA, DELNIŠKE DRUŽBE

Na kaj ste v teh minulih tridesetih letih najbolj ponosni?

Anica Lukaček: »Brez dvoma na novozgrajeni poslovni prostor. Danes svojo dejavnost opravljamo z 250 zaposlenimi na okoli 15.000 kvadratnih metrih poslovnih površin. Od tega imamo najetih poslovnih prostorov samo 10 odstotkov. V zadnjem obdobju smo letno zgradili okoli 400 kvadratnih metrov novih površin. Lansko leto smo sodelovali tudi v skupni naložbi 11 sovlagateljev poslovnega sistema Mercatorja — delniške družbe na novi avtobusni postaji v Mariboru in odprli samopostrežno prodaj-

Direktorica Mercatorja-Zarje Anica Lukaček

Anica Lukaček: »Kljub temu da smo uspeli zgraditi okoli 8000 kvadratnih metrov novih poslovnih površin, so ostala še nekatera področja, kjer nismo uspeli zagotoviti celovite ponudbe zaradi

Nova prodajalna Tkanina na vogalu Kerenčičevega trga v novi poslovno-stanovanjski zgradbi.

jalno in gostinski obrat na 1000 kvadratnih metrih. To je za nas preizkus skupne naložbe na nov, podjetniški način.«

Trgovska delovna organizacija Mercator-Zarja iz Ormoža skrbi tudi za oddih svojih delavcev. Ob že starih počitniških zmogljivostih so v lanskem letu kupili v Barbarigi še nove. Kljub težavam, ki so lansko leto pestile gospodarstvo, še posebej pa posamezne naložbe, so se s svojimi sredstvi vključili v gradnjo poslovno-stanovanjske nasproti blagovnice TIMA.

Kaj pomeni prodajalna Tkanina za Mercator-Zarjo?

Anica Lukaček: »S Tkanino bomo prodajo tekstilnega blaga posodobili, kupec bo imel blago bolj dostopno na enem mestu in ne bo več potrebno tehati v Mo do in Vzor, ker sta sedaj obe prodajalni z vso svojo vsebino združeni na enem mestu.«

NOVE RAZVOJNE USMERITVE

Kakšne so vaše želje in tudi možnosti za prihodnost?

neustreznih prostorov. Tu mislim na potrebe po sodobnem salonu pohištva, po razširitvi in razbremenitvi sedanje samopostrežne trgovine pri avtobusni postaji, na vrsti red in izpolnitev naših obljub čakajo tudi nekatere krajevnega skupnosti. Žal pa rastejo potrebe hitreje kot naše možnosti. V bodoče bodo morale naše odločitve za posamezne naložbe še bolj temeljiti na pričakovanem dobičku, če bomo hoteli zagotoviti takšen razvoj trgovine, kot ga naši občani pričakujejo. Ocenjujemo, da bo kupna moč naših potrošnikov v bodoče še slabša. Uspešen trgovec bo moral znati nabaviti to, kar kupec išče, in blago ponuditi tako, da se bo kupec odločil za nakup.«

Veliko dela pri razvoju trgovine čaka občinsko nosilko trgovske dejavnosti v občini Ormož. Marsikaj so v teh minulih letih naredili z znanjem, pridnostjo in poslovnim posluhom, upajmo, da bo tako tudi v četrtem desetletju, v katerega so pogumno zakorakali.

Vida Topolovec
Foto Ema Žalar

Stara šola dobiva novo vsebino

Pogled na razpadajočo fasado.

Pogled na staro šolo v Ormožu, ko so jo v sredini lanskega junija zapustili šolarji, ki so dolga desetletja polnili njene učilnice in hodnike s svojo mladostjo, prešerno razposajenostjo in večno lakoto po novih spoznanjih, je bil precej žalosten. To so občutili tudi številni Ormožani, ki s krajem živijo, še posebej ob pogledu na razpadajočo fasado. Seveda, saj je ni imelo smisla popravljati, ko pa je v Hardeku rastla nova šola. Ves denar je šel za njeno gradnjo, v stari pa so samo odštevali dneve, koliko časa še bodo v njej.

Trajalo je nekaj časa, da je šola dobila novo vsebino. Po notranji preureditvi so tukaj našle svoj delovni prostor nekdanje SIS družbenih dejavnosti, v pritličju, vhod je odslej skozi glavna vrata, je na desni strani Center za socialno delo, na levi pa izpostava Republiške uprave za zdravstveno varstvo. V prvem nadstropju so pisarne službe za področje skupnih potreb — bivše SIS družbenih dejavnosti, računovodstvo bivših materialnih SIS in celoten občinski proračun. V končni fazi je izdelava projekta za del trakta v prvem nadstropju za potrebe Glasbene šole Ormož. Njegov avtor je Pavle Šifer, dipl. ing. arh., iz Projektnega biroja Velenje, strokovnjak za glasbene šole.

Zgradba, ki je bila nekaj mesecev žalostno zapuščen, ponovno oživi. Ne sicer z veselimi otroškimi vrisi, temveč z bolj umirjenimi in resnejšimi koraki odraslih.

Vida Topolovec
Foto Ema Žalar

Na Gorci podelili turistične nageljne in neže

Tudi Štajersko je doletela čast, da so jo obiskali člani komisije za podeljevanje turističnega nageljna z rti ekipo. 9. februarja so na Gorco, haloško turistično lepoto, povabili dobitnike turističnega nageljna in bodeče neže za lansko zadnje četrtletje. Za to obdobje si je nageljne zaslužilo enajst prejemnikov, nežo pa so si razdelili trije. Pokrovitelj petkove slovesnosti je bila temeljna organizacija Kmetijskega kombinata Slovenske gorice — Haloze, ki je tudi prejela turistični nagelj. Prejeli pa so ga še: Društvo slovenskih pisateljev za povezovanje kulture in turizma, Turistično društvo Vipava za turistične prireditve, Radio Koper — Capodistria in radio Maribor za akcijo mejni prehodi, Jamarska zveza Slovenije ob svoji stoletnici, kmetija Zinke in Marka Zadruga iz Komende za vzorno arhitekturno in hortikulturno urejenost kmetije (sta tudi zmagovalca akcije Kmečkega glasu Živimo s cvetjem), organiza-

cijski odbor cvetličnega bienala v Ljubljani, Gorenje — tovarna malih gospodinjstev aparatov iz Nazarij za izredno lepo urejeno okolico, Obrtna zadruga Zora Domžale za prenovno Ravbarjevega gradu v Mengšu in Kompas — tozdr Turizem Ljubljana za izredno domiselno urejeno poslovalnico v Ljubljani. Nežo za lansko zadnje četrtletje so si razdelili: Zavod za urbanizem Bled, Ira inženiring Radovljica in Gradisov tozdr na Jesenicah za načrtovanje in ponesrečeno podobo trgovskega središča na Bledu, ki je še vedno brez življenja in so ga gradili v turistični sezoni.

Turistične nageljne in bodeče nežo sta podelila Danica Zorko, predsednica komisije za podeljevanje, in Drago Bulc, novinar RTV Ljubljana. Od leta 1983 do lani so podelili že 286 turističnih nageljn in bodečih než. Zanimivo je, da je bilo cvetov več kot trnja. V sedmih letih so omenjeno priznanje prejele številne dejavnosti, skratka ni družbenega de-

la, ki ne bi bilo tako ali drugače nagajeno. Nagelj in neža pa sta stopila tudi čez mejo, dobila sta tudi že veliko posnemovalcev, in to v obliki metle, smetišnice...

Posebni nagelj so na Gorci podelili (izjemoma) Danici Zorko, dosedanja predsednica komisije za podeljevanje nageljn in než. Po več kot petletnem vodenju le-te se je poslovala z besedami: »Naj cvetejo nageljni še naprej in naj neže bodejo čimmanj!« Novi predsednik komisije je Miro Pretner, sekretar Splošnega združenja gostinstva in turizma Slovenije.

Ptujski prejemnik turističnega nageljna — tozdr Slovenske gorice — Haloze — je doslej veliko naredil za turistično uveljavitev Haloza. Na vinski cesti pa ima še veliko načrtov, od cest do turističnih postojank.

Petkovo podelitev nageljn in než so nekateri želeli izkoristiti tudi za pogovor o turizmu. Žal se je izjalovil, saj je bil razgovor bolj tiskovna konferenca. Ljubljancem so nekaj slišali o ptujskih turističnih načrtih ter skušali Ptujčane poučiti, kaj je v turizmu dobrega in kaj slabega ter v katero smer gredo sodobni turistični tokovi. Največ pa so oboji govorili o bližnjem ptujskem kurentovanju. Videti je bilo, kot da gostje prireditve ne poznajo oziroma ji vsaj do obiska Gorce niso posvečali pozornosti. Namreč nekatera vprašanja, med njimi še posebej zaščita kurenta in drugih folklornih likov v smislu narodne identitete, so stara najmanj petnajst let. Ob prvih poskusih že pokojnega Jožeta Štrafela, očeta ptujškega kurentovanja, da bi kurenta zaščitili, so se odgovorni celo nasmihi. Tudi v republiki kulturni skupnosti predlogu niso odprli vrat, še manj pa v Zvezi kulturnih organizacij Slovenije. Zanimivo bi bilo vprašati vse v osrednjih kulturnih institucijah, kaj so v preteklosti že naredili za ptujsko pustno prireditve.

Kakorkoli že, petkova podelitev turističnega nageljna in než je imela grenak priokus, četudi so ga skušali splakniti z dobro haloško kapljico in ubranim petjem moškega komornega pevskega zbora iz Ptuja. Ni bilo prvič, da so gostje iz Ljubljane zamudili, in to skoraj celo uro. Za to bi si zaslužili bodečo nežo. Točnost je lepa lastnost, v turizmu še posebej.

MG

Slovo od Cirila Muršiča

Na dan slovenskega kulturnega praznika je bilo na novem ptujskem pokopališču poslednje slovo od uglednega Ptujčana Cirila Muršiča iz Personove 41 v Ptuj. Več sto občanov, ki so prišli na poslednje slovo, je dovolj zgovoren dokaz, kako priljubljen je bil pokojnik. Nekaj osnovnih podatkov iz njegovega življenja in dela:

Rojen je bil 25. junija 1930 v Forminu v KS Gorišnica v skromnem kmečkem domu, kjer je v družbi štirih sester preživel svojo mladost. S svojim domačim krajem je ostal vedno povezan, zlasti je spodbujal sodelovanje na kulturno-prosvetnem področju.

Po osvoboditvi je odšel na Ptuj, kjer se je izučil za trgovskega pomočnika in bil vsestransko dejaven tudi na drugih področjih. Kmalu je postal poslovodja prodajalne Mavrica, ki je bila v okviru trgovskega podjetja Izbiro. S svojim delom in osebnim vzgledom je vzgojil mnoge poštene in delavne trgovske pomočnike, ki so to z delom in napredovanjem tudi dokazovali. Bil je delaven v samoupravnih organih, v organizaciji sindikata v podjetju, neumen organizator trgovskih plesov in drugih oblik družabnega življenja v kolektivu, ki se je pozneje združil v skupno trgovsko podjetje MIP Ptuj.

Zaradi težke bolezni, ki mu je načela grlo, je moral leta 1979 v invalidsko upokoje. Toda to ga ni oviralo, da ne bi še naprej deloval na kulturno-prosvetnem področju. V tamburaškem orkestru DPD Svoboda Ptuj je igral

od vsega začetka. Ni potreboval not, vsako melodijo si je takoj zapomnil. Bolezen mu je onemogočila, da iz njegovega grla ni mogla več doneti pesem, toda ni mogla prepričati, da ne bi še naprej izvajal melodij iz harmonike in brenkalnih instrumentov. Še v ponedeljek zvečer je bil na vaji tamburaškega orkestra, pripravljali so se na koncert, ki je bil 9. februarja, toda na njem ni več sodeloval, kajti že v torek zjutraj je umrl.

Dolga leta je bil tudi navdušen ribič, dejaven v krajevni skupnosti Boris Zihlerl in na drugih področjih. Za svoje uspešno delo je poleg številnih pohval in priznanj prejel tudi red dela s srebrnim vencem in zlato Gallusovo značko.

Vsi, ki smo Cirila poznali, ga bomo ohranili v trajnem spominu.

F. Fideršek

Jani Gönz prejema turistični nagelj.

(Posnetek: Jože Slodnjak)

Zasebna turistična agencija Holermus

Od prvega februarja deluje v Ormožu prva zasebna turistična agencija, ki ima zelo lepo staro ime HOLERMUS. Svoje mesto je našla v stari meščanski hiši iz 19. stoletja, na Ptujski cesti 11. Darinka in Pajo Pavlovič iz Ormoža sta se za turistično agencijo odločila iz preprostega razloga, ker je Ormož kot turistično privlačno mesto z okolico premalo znan turistom z vidika naravnih lepot in krajevnih znamenitosti. Glavna dejavnost agencije je turistično poslovanje, kot postranska pa prodaja spominkov, izdelkov domače in umetne obrti ter izposoja videokaset. Imata subagencijsko pogodbo s Kompasom in ponujata vse njihove aranžmaje. Za poletne mesece pripravljata tudi nekaj svojih aranžmajev na otokih Krku, Hvaru, Pašmanu ter v Poreču. V Ormožu in okolici pa bosta ob vsem drugem gostom ponujala še aranžmaje ribolova, lova in gobarjenja, kar je v turistični ponudbi nekaj novega. Med novosti spada tudi priprava športnih ekip.

Vida Topolovec

PPO

PPO. Še ena kratica v množici kratic, porečete. Le kaj naj bi to spet bilo?

Preprosto. PPO pomeni Problemi Prehodnega Obdobja. Kar se problemov tiče, verjetno ni problema, saj jih vsakdo dobro pozna. Kaj pa prehodno obdobje?

To je obdobje, ki nam je vsem, ki v njem živimo, izdatno pomagalo pri spoznavanju široke palete problemčkov in problemov. To je seveda naš ljubi socializem. Vsakdo, ki je imel to čast, da si je nabiral učenost v povojnih solah, je namreč izvedel, da je socializem prehodno obdobje med kapitalizmom in komunizmom. Pa tudi drugi državljani niso bili pozabljeni in so zato lahko manjkajoče znanje o prehodnem obdobju dopolnili s pomočjo sredstev javnega obveščanja, tečajev, »obuke« v vojski...

Ker ima vsako obdobje svoj začetek in konec, ga ima tudi prehodno (mimogrede, zelo hitro se približuje). Seveda pa ta konec ne pomeni (samo) konca, temveč (tudi) začetek. Na višji ravni, seveda. A razumete? Jaz ne!

Vendar pa pustimo prazno besedičenje in se resno lotimo problema. Kakor na dlani je namreč dejstvo, da je tudi med koncem prehodnega in začetkom novega obdobja spet postavljeno eno majhno prehodno obdobje. To p — kakor ste seveda že uganili — nosi s sabo spet majhne problemčke. A tokrat res samo majhne, čisto življenjske. Ker pa je tudi teh več vrst, bi se omejili samo na verbalne, ki nastajajo pri komuniciranju (kako lepa slovenska beseda) med ljudmi.

Gospod ali tovariš? Zadržaj se vse manj. Prednost povečuje gospod, donedavni tovariš. Tudi gospe in gospodične pospešujejo in prehitevajo tovarišice, pa čeprav je tovarišica tako lep nevtralen naziv (saj vemo, da so ženske, njihov stan in »letnik« zelo občutljiv teren).

Ker pa poznate že nešteto razprav na to tematiko, se bom raje osredotočil na dva verbalni problemček. V naše besednjake prihaja namreč vse več »evropskih«, »parlamentarnih« in kar je še takih izrazov (seveda so mnogi prav tako kakor gospe, da se bili nekoč udomačeni pri nas), ki naj bi nam tudi pomagali na poti v Evropo.

Dva od teh sta postala zelo aktualna ob zadnjih dogodkih na Kosovu. Različni poročevalci so namreč s Kosova poročali povečini o brutalnih POLICAJIH, ki pretepaajo s PENDREKI, in le izjemoma o MILIČNIKIH in GUMLJEKVAH (na fotografijah in filmskih posnetkih se na žalost ni dalo razločiti med obojimi).

Sedaj lahko torej takole »varne razdalje teoretiziramo in vodimo akademske razprave o tem, ali to ne pomeni koraka bliže k enotni evropski standardizaciji. Vsaj do takrat, ko nas miličnik s pendrekom in policaj z gumijevko ne prideta sama poučevati izrazoslovja na praktični način...

P. S. Če ste tekst prebrali do konca, vam moram reči, da še niste zrel za demokracijo in vas bodo zato na volitvah opetnastili. Ko ste nekje na polovici teksta prebrali: »Vendar pa pustimo prazno besedičenje...« bi bilo res najboljšje, da bi bili prenehali brati. Tako pa vse morebitne posledice nosite sami.

Upam pa seveda, da boste zato pozorneje brali predvolilne programe.

Fred

Pust se približuje

30. jubilejno kurentovanje je letos v propagandnem pogledu veliko bolj prisotno kot v prejšnjih letih. Haloški biser je svojo enodnevno ponudbo za obisk Ptuja na pustno nedeljo poslal šestdesetim turističnim agencijam, center za turistično in ekonomsko propagando pri gospodarski zbornici Sloveniji trstotim, poleg tega se bo vabilo za obisk največje slovenske pustne prireditve pokazalo še na televiziji kot telop kot turistična informacija in v teletekstu.

Z obiskom torej letos ne bi smelo biti težav, kljub temu da so nekateri mediji do prireditve bolj mačehovski kot sicer. Haloški biser je poleg svoje ponudbe za obisk Ptuja pripravil še nekaj značilnih pustnih prireditev: teden pustnih jedi od 20. do 27. februarja, pustni ples 24. februarja v hotelu Poetovio in diskoteki Super Li, večera disko glasbe in evergreenov od 25. do 27. februarja v diskoteki Super Li, kamor v teh dneh vabijo maske. Slanikova pojedina bo 28. februarja v hotelu Poetovio in restavraciji Ribič.

Za nastop mask za pustno nedeljo se trudita turistično in folklorno društvo. Nekaj prijav sta že prejela, sicer pa je telefon Turističnega biroja 771-569 na voljo vsaki maski, ki želi sodelovati na letošnji prireditvi. Organizatorja sta pozvala vse Ptujčane, da sodelujejo, in to kot maske (posamične in v skupini), z okrasitvijo pročelij hiš, oken in balkonov, primerno pustno masko na delovnih mestih, pomočjo pri prodaji vstopnic, parkirnih listov in pri nakupu vstopnic.

S tem, ko se bomo našemili in tudi sicer sodelovali pri organizaciji in izvedbi pustne prireditve, bomo pokazali, da imamo svoje mesto radi in da ga želimo uveljaviti v turističnem prostoru Slovenije. Gotovo pa bo prireditve imela boljše hodočnost takrat, ko bo večina Ptujčanov živeča od dela v terciarnih dejavnostih; sedaj se večina preživlja s kmetijstvom in industrijo. Do preobrata bo prišlo že v kratkem.

MG

Prežihov Voranc (1893—1950)

(Jubilejna razstava)

BEREM IN GLEDAM IN STRMIM.
ALI SI SKALA, ALI KLADA, ALI ČLOVEK, ALI MEDVED?
»BORN PAYER SEM, BORN PAYER, ALI NE VIDIS?«

Tako je zapisal v spremni besedi k Prežihovim Solzicam uradno drugi največji slovenski pesnik Oton Župančič. Takrat, 18. februarja pred 40. leti (1950), je umrl v Mariboru pisatelj revnih, ubogih, samorastnikov, levih devčev Lovro Kuhar, s pisateljskim psevdonimom Prežihov Voranc, v 57. letu starosti (rojen 10. 5. 1893). Kateri šolar ne pozna njegovih Solzic in samorastnikov, kateri Slovenec, zlasti Koroški, ni prebral Jamnice, Požganice, Od Kotelj do Belih vod, Borbe na tujih tleh, Naših mejnikov, Doberdoba, Gosposvetskega polja itd.!

Ob 40-letnici pisateljeve smrti se ga je spomnila tudi Ljudska in študijska knjižnica Ptuj z razstavo njegovih del in literaturo o njem. Pod naslovom Prežihov Voranc (1893—1950) bo v glavnem razstavljeni Prežihova mladinska literatura ter dela za odrasle in nekaj značilnega gradiva o njem.

Razstava bo odprta od 16. 2. do 15. 3. v prostorih študijskega in mladinskega oddelka vsak dan od 8. do 19. ure, v soboto pa od 8. do 12. ure.

E. J.

PRI NAS V KLUBU

Težak korak

V decembru smo odprli posvetovalnico za alkoholike, torej za vse zasvojenе bolnike in njihove svojce, da se pogovorijo o svojih težavah. Danes vemo, da smo storili prav, saj se je oglasilo več ljudi, ki so v stiski in potrebi pomoči.

Najhuje je narediti prvi korak, opraviti prvi obisk. Pridite brezadržkov, saj pritoževanje in stokanje doma ne more rešiti vaših težav. Edino z vašo in našo pomočjo, s prevzgojo vseh bomo dosegli cilj. Vemo, da ste odtujeni in zgubljeni, da se vam ne porodi niti ena pametna odločitev, zato poiščite pomoč. Skupaj jo bomo najbrž našli.

Živeti z alkoholom je nevarno. Počasi vi zbolimo. Vemo pa, da je zdravje največja dobrina. Žal pa njegovo vrednost spoznamo šele takrat, ko ga zgubimo. Pridobiti si ga nazaj pa ni lahka pot. Največkrat je sami ne zmoremo, zato obiščimo primerne institucije — v Ptuj po posvetovalnico za alkoholike, Miklošičeva 7 (bivše kopališče) — vsako prvo in tretjo sredo v mesecu od 15. do 17. ure.

P. R.

Razmišljanje ob praznovanju petindevetdesete obletnice ustanovitve gasilskega društva Trgovišče

Gasilsko društvo Trgovišče praznuje v letu 1990 petindevetdesetletnico obstoja in svojega delovanja. Ustanovljeno je bilo 14. junija 1895, ko se je zbralo več kot 27 članov prostovoljne požarne brambe za Trgovišče in velikonedeljsko okolico. Med omenjenimi ustanovitelji so izvolili za prvega načelnika Franca Bratuša in za orodjarja Jožefa Skuhala. Prav tako je bil sprejet sklep, da vse komande in vse poslovanje opravljajo v slovenskem jeziku.

Resničnost navedenih podatkov potrjuje kronika Gasilskega društva Hardek, ki pravi, da so na njihov ustanovni občni zbor in svečanost 22. novembra 1896 »krepko primaširali« pod vodstvom svojega načelnika gasilci iz Trgovišča — njihova prostovoljna požarna bramba s slovenskim poveljstvom in poveljevalnim jezikom.

Čeprav smo Slovenci majhen narod, smo imeli v vsej svoji zgodovini veliko število odločnih borcev za ohranitev narodnostnega obstoja. Med te borce spadajo tudi ustanovitelji Gasilskega društva Trgovišče, saj društva niso ustanovili le iz požarnovarnostnih razlogov, ampak so predvsem želeli dokazati, da na tem delu živi slovenski narod. Društvo, v katerem se je v tistem času lahko uradno uporabljal slovenski jezik, je bilo tako samo oblika delovanja slovenskega dela prebivalstva za samoohranitev.

Gasilci so s svojo humanostjo, požrtvovalnostjo in samoodrekanjem pomagali in pomagamo še danes občanom, delavcem in družbi pri premagovanju rdečega petelina in ob drugih elementarnih neizogodah.

Pomemben element dela gasilske organizacije je požarna preventiva. Izkušnje, ki jih imamo ob izvajanju nalog v mesecu požarne varnosti, akcijah NİC NAS NE SME PRESENETITI in drugih preventivnih akcijah nam morajo biti osnova za celotno preventivno delo v naših organizacijah.

Gasilec mora v svojem bivalnem, predvsem pa v delovnem okolju postati preventivec, ki bo ob svojem delu ugotavljal tudi požarne nevarnosti in obveščal občane in delavce o požarnih napakah in ukrepih, ki jih morajo storiti za preprečevanje nastanka vzroka požarov in požarne škode ter drugih nesreč.

Danes je postal pomen gasilske organizacije še večji. Poleg varovanja premoženja opravlja gasilska organizacija še pomembne naloge s področja samozasčite.

V prihodnje pa mora vseeno biti cilj posodabljanja gasilske tehnike in njena nabava v skladu z ekonomskim razvojem neke družbenopolitične skupnosti, posebej pa še s požarno ogroženostjo.

Pomembno delo v naslednjem obdobju je operativna organiziranost: povečati moramo oblike praktične usposabljanja operativnih enot, predvsem pa povečati operativno disciplino.

Anton Kace

Kje bomo čistili obleko

Zima je čas zimskih plaščev, volnenih oblek, debelih usnjenih jaken. Če nam narava nakloni zimo s snegom, ima človek občutek, da je zima čista, lepa. Letošnja pa je umazana, polna prahu in blata. Zato moramo pogosteje obiskati čistilnice.

Na Ptuj imamo dve zasebni in podružnični kemične čistilnice Maribor. Ta je edina v našem mestu, kjer si lahko očedite usnjena oblačila. Koliko boste plačali za čiščenje usnjene jakne, je odvisno od njene kvalitete, računali vam bodo od 250 do 340 dinarjev. Za plašč boste plačali v vsaki od čistilnic drugo ceno, najmanj zahtevajo v ekspres čistilnici Stanislave Segula na Slovenskem trgu — 70 dinarjev namreč. Pri Frangežu boste plačali 80 dinarjev za očiščen plašč, v ptujski podružnici Maribor pa 78 dinarjev. Podobna razmerja so tudi pri drugih oblačilih. Za kvaliteto očiščenih oblačil se nismo pozanimali, o tem se boste prepričali sami.

MS

Proslavili smo kulturni praznik

Letos, ko je od smrti našega največjega pesnika dr. Franceta Prešerna minilo že sto enainštirideset let, smo se ob kulturnem dnevu namesto običajnih dejavnosti na šoli Toneta Žnidariča odločili za kviz znanja. Prejšnja leta smo se razdelili v več skupin: dramska, literarna, recitacijska, likovna, lutkovna, glasbena itd., letos pa smo se prvič med seboj pomerili tudi v znanju šolskih predmetov.

Vsak razred si je izbral ekipo treh najboljših učencev. Naš razred, ki smo ga zastopali Peter, Stanko in jaz, je v prvem kolu tekmoval z D razredom. Renata, ki je bila voditeljica kviza, je napovedala kulturno točko. Ob melodijah, ki so prihajale iz harmonikinega meha, smo se rahlo sprostiti, takoj, ko je Renata najavila začetek kviza, pa je napestost zopet pričela naraščati. Zrebalimo lističe s številkami, nato pa odgovarjali na oštevilčena vprašanja, ki so se tesno navezovala na učno snov. Ekipi je lahko pomagal tudi njen razred.

Vsak začetek je težak, tako se tudi mi nismo povsem držali pravil igre, vendar je bilo za prvič kar dobro. Z D razredom smo izenačili končni rezultat. Na koncu smo zaplesali lambado.

Drugo kolo tekmovanja smo

nadaljevali s C razredom, ki je v prvem kolu premagal ekipo A razreda. Tudi sedaj ni šlo vse po pravilih; rezultat tekmovanja je bilo zopet izenačeno število točk.

Tekmovanje je potekalo pod budnimi očmi žirije, ki so jo sestavljali razredničarki obeh razredov in po en učenec iz vsakega razreda. Po seštevku točk iz obeh kol smo pristali na tretjem mestu, za D razredom, ki je zmagal, in C razredom, ki mu je bil za petami z enakim številom točk. Zadnja je bila ekipa A razreda.

zreda. Vsi razredi smo prejeli diplome za doseženo mesto v kvizu znanja.

Mislil, da nam je kviz kar uspel, saj smo se marsičesa naučili. Mnogo majhnih stvari bomo morali popraviti, da v prihodnjem letu ne bo prihajalo ob podrobnostih do nepotrebnih konfliktov med tekmovalci. Vsekakor pa smo kulturni praznik prijetno in pametno izrabili.

Irena Plemeniti, 8. b,
OŠ Toneta Žnidariča

Za predah so poskrbeli učenci s kulturnim programom.

Kaj meniš o letošnjem kulturnem dnevu na naši šoli?

Nov način proslavljanja kulturnega dne mi je bil zelo všeč in nanj nimam posebnih pripomb. Vprašanja, ki so bila po večini zelo šaljiva, niso bila težka in to je naredilo kviz veliko zabavnejši in duhovitejši.

Svetlana Milošević, 7. a

Kviz je bil zabaven. Potekal je v redu. Za gledalce se mi je zdelo premalom prostora, kajti med sabo smo tekmovali iz dveh razredov. Za tekmovalce smo postavili dve mizi spredaj, druge pa zadaj. Za en pravičen odgovor smo dobili pet točk, zato se je kviz prehitro končal, moral bi biti daljši.

Mateja Cegnar, 7. a

Vse skupaj je dobro uspelo, motilo me je le to, da ni bilo dodatnih, težjih vprašanj, ki bi dokončno odločila zaporedno mesto posameznega razreda. Tudi skeč nam je dobro uspel in bi lahko bil predstavljen v telovadnici, pred gledalci cele šole.

Vse skupaj je šlo kot po maslu. A vsi gledalci v razredu smo bili natrpani, da smo nekateri tudi stali. Bilo je še kar zabavno.

Mitja Cimerman, 7. a

Ta dan smo preživeli kulturno, toda lepše in boljše bi bilo, če bi najprej imeli kviz po razredih, potem pa bi vsi odšli v telovadnico in si ogledali še, kaj so pripravili drugi razredi. Tako bi vsi vse videli. Drugače se mi je ta kulturni dan zdel zelo zabaven. Kviz bi lahko bil daljši in s težjimi vprašanji, da bi bilo bolj napeto in zanimivo. Prvi razred pa bi dobil pokal.

Saška Štramajer, 7. a

Odprto pismo sindikata delavcev v zdravstvu in socialnem skrbstvu Slovenije javnosti, skupščini SR Slovenije in izvršnemu svetu skupščine SR Slovenije

V sindikatu delavcev v zdravstvu in socialnem skrbstvu redno spremljamo razmere, položaj zdravstva in socialnega skrbstva predvsem v tistem delu, ki v največji meri opredeljuje družbenoekonomski položaj naših članov, dejavnosti, kakor tudi zdravstveno varnost prebivalcev v naši republiki. Zadnje dni januarja 1990 smo ugotovili, da se je položaj zdravstvenih organizacij bistveno poslabšal, celo v primerjavi s kritičnim obdobjem v letu 1989. Ob podpori celotnega članstva smo bili v republiškem odboru sindikata zdravstva in socialnega skrbstva lani junija prisiljeni zagroziti z napovedjo splošne stavke, da bi tako zaščitili interese zaposlenih v obeh dejavnostih kot tudi celotno slovensko prebivalstvo, za katerega zdravstveno varstvo so, ne glede na delovanje dnevne politike, le odgovorni zdravstveni delavci.

Komaj dva meseca je minilo od tedaj, ko je stavkovni odbor sindikata zdravstva in socialnega skrbstva prejel zagotovilo izvršnega sveta SR Slovenije, da bo ukrepal tako, da se bo trajno izboljšal materialno-likvidnostni položaj dejavnosti, vendar se razmere zaostrejujejo tako kot še nikoli. Kljub sprejetju in izvajanju ustavnega zakona o enotni prispevni stopnji v SR Sloveniji, kar pomeni, da slovenski delavci odvajamo od svojih osebnih dohodkov več kot kdajkoli prej, pa zdravstvene organizacije in socialni zavodi prejemajo v primerjavi z decembrom realno manj sredstev in še ta z velikimi zamudami.

Po naši oceni je razlog za tako stanje strokovna metodološka napaka pri vrednotenju programa in planiranja sredstev za delovanje dejavnosti v okvi-

Po polovici vprašanj za vsak razred smo predstavili svoje igralne točke.

Takšnih dni bi lahko bilo več, saj se jih vsi učenci neizmerno veselimo, poleg tega pa so tudi poučni.

Sedaj imamo že izkušnje in bomo lahko naslednje leto uvedli še druge točke, kot so na primer kakšne igre za gledalce.

Zoran Hovnik, 7. a

NAŠ KVIZ

V četrtek je bil kulturni dan in namesto pouka smo imeli kviz. Ob desetih smo se zbrali v razredu. Ker nisem bila v ekipi, ki je tekmovala, sem pomagala pripraviti razred. Najprej smo zložili stole ob omari, mize pa smo odnesli iz razreda. Tri mize smo postavili ob tablo za ekipe. Tovarišica je narisala razpredelnico, v katero bomo pisali točke. Pred kvizom smo poslušali glasbo, da so se ekipe sprostile in pripravile na vprašanja. Med tem so prišli v razred še učenci b in c razreda. Glasba je utihnila in vsi smo napeto prisluhnili prvemu vprašanju. Ko so ekipe odgovorile, smo jim navdušeno ploskali. Tako je bilo pri vsakem vprašanju. Imeli smo tudi komisijo in zapisnikarja, ki je pisal na tablo. Tudi učenci, ki smo bili publika, smo dvakrat sodelovali. Prvič je nekaj članov zaplesalo lambado, drugič pa račke. Čeprav smo bili zadnji, nismo kremžili obrazov. »Nekdo vedno zgubi,« nam je rekla tovarišica.

Nataša Rogina, 4. a

KULTURNI DAN

Tudi jaz sem sodelovala na kvizu. Vesela sem, da smo dobili vse točke. Na koncu smo dobili tudi diplomo. Za nagrado smo si ogledali risanke.

Katka Polanec, 1. a

V zdravstvu vnovič težave

O zdravstvenih težavah govorimo že nekaj let in — zanimivo — ponavljajo se periodično, že skoraj vsake tri mesece. Nekaj je hudo narobe v tej dejavnosti: sama sanacija ne zmore, družba pa ji reže vedno tanjši kos kruha. Po drugi strani pa so se večale pravice iz zdravstvenega varstva.

Občasne finančne injekcije so v prejšnjih letih sicer težave odložile, ne pa tudi rešile. Lanska napovedana stavka je bila načrtovana z vso resnostjo. V zadnjem trenutku so jo preložili na november, ko se je stavkovni odbor zadovoljil z obljubami politike ter stavko odložil za nedoločen čas. Sedaj so jo razmere znova približale — včeraj je tudi zasedal stavkovni odbor. Ob tem naj še zapišemo, da vsa dosedanja natezanja med politiko in zdravstvenimi delavci niso dala rezultatov, ker ni bilo kakovostnih analiz in ustreznega sistema zdravstvenega varstva.

(O skupnih težavah zdravstvenih delavcev Slovenije pišemo v posebnem sestavku.)

K temu pa je potrebno dodati še značilne ptujske zdravstvene težave. Reorganizacija zdravstvenega centra ne gre in ne gre. Lani oktobra direktor centra s svojim predlogom za enovito delovno organizacijo ni uspel, ker ni imel strokovne in ekonomske analize, ki bi delegate pričale o prednosti nove organiziranosti. Delegati temeljnih organizacij, razen ene, mu niso »prisluhnili«.

Namesto da bi se center pričel uveljavljati in uresničevati to, za kar je bil ustanovljen, se je začelo podirati. Izločitev iz centra so napovedali delegati iz ormoške psihiatrije z utemeljitvijo, da jih sedanja organiziranost oziroma vključitev v center ovira pri nadaljnjem razvoju.

Sedaj so s svojim predlogom za izločitev in samostojnost »presenetili« delavci temeljne organizacije Osnovno zdravstveno varstvo. Družbenopolitično skupnost so s svojo namero seznanili 2. februarja. Izvršni svet je o teh vprašanjih razpravljal na kolegiju zdravstvenega centra, prav tako pa na svoji seji. Kot ustanovitelj ima prav gotovo pravico in dolžnost dajati svoje mnenje v zvezi s statusnimi spremembami v zdravstvenem centru.

Silva Gorjup, članica občinskega izvršnega sveta in predsednica občinskega komiteja za družbene dejavnosti občine Ptuj, je o tem povedala:

»Predstavniki zdravstvenega centra smo seznanili, da za zavode še vedno velja zakon o zdravstvenem delu, ki v členih od 306. do 308. natančno opredeljuje, da se zdravstvena temeljna organizacija ne more izločiti iz zdrav-

stvene delovne organizacije, če bi to bilo v nasprotju s splošnimi družbenimi interesi in če bi to bistveno otežilo ali onemogočilo delo v drugih zdravstvenih organizacijah v sestavi delovne organizacije. V primeru izločitve tozda Osnovno zdravstveno varstvo bi do tega prišlo.

Tudi v planskih dokumentih do leta 1990 nismo predvidevali nikakršnih izločitev, ampak večjo povezavo znotraj centra, več pooblastil centru in skozi to večjo racionalizacijo ter boljše strokovno raven.

Menimo, da s takšno izločitvijo ne bi bilo več mogoče dosegati skupnih interesov iz sporazuma o združitvi v delovno organizacijo, prav tako je vprašljiv obstoj centra glede na zakon o zdravstvenem varstvu. Zakon o zdravstvenem varstvu v svojem 72. členu tudi govori o pogojih organiziranja temeljne organizacije, ki se izloči. Zakon ne pozna organizacije zdravstva, ki bi imela samo dejavnost osnovnega zdravstvenega varstva, laboratorija in reševalne službe, ampak govori o tem, da mora taka enovita delovna organizacija imeti v svoji sestavi tudi zobozdravstveno dejavnost.

Ste jih z omenjenimi dejstvi seznanili in se ne bodo izločili?

»Vodja temeljne organizacije Osnovno zdravstveno varstvo se o tem ni mogel sam odločiti, saj je delavski svet že sprejel sklep o razpisu referendumu in o odcepitvi. Seznanil pa bo delavce s sklepi izvršnega sveta. Ta je 8. februarja sklenil, da je potrebno v zvezi z napovedanimi reorganizacijami v zdravstvu dosledno spoštovati zakonodajo. Če tega ne bo, se bo poslužil znanih metod bodisi ob izvedbi referendumu ali po njem v tridesetih dneh. Menim, da takšni posegi ne bi bili v redu in da bodo delavci osnovnega zdravstvenega varstva vendarle razumeli, da gre za družbeni interes, in da do tega ne bo prišlo.

Mnenje izvršnega sveta je bilo, da se sprejme moratorij za leto in da se ne izvede nobena reorganizacija tudi zaradi tega, ker nova sistemska zakonodaja na področju zdravstva še ni sprejeta.

Kaj pa sanacija trenutnih likvidnostnih težav?

Delavci temeljne organizacije osnovno zdravstveno varstvo so za čiste račune

Dr. Henrik Žlebnik, vodja temeljne organizacije je o vzrokih za izločitev povedal:

»Prvič: dva istega volana (tozda in delovne organizacije) ne moreta držati. V tem se z direktorjem zdravstvenega centra »ujemava«. V zaostrenih razmerah, kakršne trajajo že nekaj časa, so potrebne hitre odločitve. Sedanja organiziranost zdravstvenega centra jih onemogoča.

Rešitvi sta dve: ena skupina zagovarja organizacijo enovite delovne organizacije ZC, druga pa je za to, da se center razdeli na delovne organizacije, te pa se poslovno povezujejo glede na zadeve skupnega pomena oziroma v tistih dejavnostih, za katere ni nujno, da jih ima vsak zase.

Zakaj smo za drugo varianto?

Če želimo zdravstvo racionalno organizirati, potem polna bolnišnična postelja ne sme biti interes doktorja v splošni ambulanti. V danih razmerah tudi ni motiviran, da bi čimveč sam naredil. Moramo vzpostaviti takšen sistem, ki bo motiviral osnovno zdravstveno varstvo, da bo prevzemalo čimveč nalog.

V zadnjih desetih letih je bil v ptujski občini delež za osnovno zdravstveno varstvo najnižji v Sloveniji. Dodatno pa se je skozi združevanje amortizacije in druge oblike še zniževal. Dejstvo je tudi, da v centru nismo mogli uresničiti sprejetih razvojnih in programskih nalog. Prav tako nismo mogli samostojno ponujati svojih programov, ker so drugi odločali o tem, kaj oziroma v kateri smeri bo šlo ptujsko zdravstvo naprej.

Zelo nas je strah, kaj bodo prinesle nepokrite investicije, ki se jih center loteva, ker vemo, koliko denarja manjka. Bojimo se tudi, da bomo morali še tisto, kar bo osnovno zdravstveno varstvo dobilo za svoj razvoj, po sili razmer porabiti za omenjeno pokrivanje.

Zaenkrat tudi ne vidimo posebnega razloga, da ne bi šli na referendum, ki bo 1. marca. Zavedamo se vseh težav, obstoječih in tistih, ki se bodo še pojavile, vključno s sistemskim vakuumom na področju zdravstva. V obstoječi zakonodaji prav tako ne vidimo nobene takšne ovire, da bi odstopili od svojih namer.

Družbenopolitična skupnost ima pravico, da o tem pove svoje mnenje, in ve se tudi kdo. Priprčani smo tudi, da lahko preživimo, če nas bodo obravnavali enako kot druge v Sloveniji.

Morda se precenjujemo... Sodu pa so izbile dno nekatere nerazumljive poslovne poteze centra, ki ogrožajo njegovo celotno poslovanje.

Otroška maškarada

Društvo prijateljev mladine Ptuj bo tudi letos organiziralo otroško maškarado v športni dvorani Mladika. Vabimo starše, da pripeljejo svoje otroke in se z njimi povešijo. Vsaka maska bo nagajana. Prireditev bo v ponedeljek, 26. februarja, ob 16. uri. Otroci bodo plesali v spremstvu plesne skupine. Poskrbljeno je tudi za fotografiranje.

V društvu si želimo, da bi že med najmlajšimi vzbudili zanimanje za pustne običaje, s katerimi se lahko ponaša le malokatero mesto. Nasmehajni in razpoloženi otroci so najboljši porok za to.

TURISTIČNA AGENCIJA

ANKA

SVETUJE

- BENEŠKI KARNEVAL — 24. 2. 202. — din
- Organiziran prevoz na obrtni sejmištvu v Münchnu — 16. 3. 436. — din
- ROMANJE v Lourdes — 5 dni — 19. in 20. 4. 2072. — din
- Po želji ORGANIZIRAMO IZLETE DOMA in v TUJINI za skupine oz. SINDIKALNE IZLETE

T. A. ANKA, Hrvatski trg 2.
tel. (062) 776-020
(062) 776-030

Predsednik RO: prim. dr. Jože Arzenšek

OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU
PREDSTAVITEV MINORITSKE
KNJIŽNICESkriti biser
samostana

Knjižnica minoritskega samostana v Ptujju je bila vse predolgo skrita in na nek način pozabljena. Biser, ki se je skrival in hkrati opozarjal. Leta 1984 se je raziskave o gradivi v minoritski knjižnici lotil višji bibliotekar Ljudske in študijske knjižnice Jakob Emeršič. Obnovil pa jo je pod strokovnim vodstvom Zavoda za naravno in kulturno dediščino Maribor minoritski samostan. Ob slovenskem kulturnem prazniku 8. februarja so obnovljeno knjižnico predstavili javnosti. Lani pa je Minoritsko bogoslovno semenišče izdalo knjižico Minoritska knjižnica v Ptujju Jakoba Emeršiča.

Jakob Emeršič pravi: »V objavljeni publikaciji sem skušal ob upoštevanju izsledkov naših kulturnih zgodovinarjev pojasniti »revščino« večine naših knjižnic, posebno če jih primerjamo z nemškimi, italijanskimi... Skušal sem podati stanje, ki je ostalo v fondu od začetkov knjižnice, ki ga lahko postavimo zaradi burnih ptujskih časov v zelo širok razpon od prvih inventarnih zapisov (ob jožefinskih časih) prek inventarne knjige iz prejšnjega stoletja (1833) pa do danes. Če lahko imenujemo po širini fonda obdobja 16., 17. in 18. stoletja za dokaj razgibana, zasledimo glede na ohranjeni fond obdobja od prejšnjega stoletja naprej na siromašna, če že ne kar revna. Verjetno je bil tu vzrok nemški sežig leta 1941, ki je med drugim uničil knjižnico Katoliškega prosvetnega društva, ki je takrat domovala v samostanu, in z njo, pravim spet verjetno, skoraj ves slovenski, tudi stari fond. Iz zgodnjega časa je le Trubarjev Novi testament, sicer nepopoln, ki je bil svoj čas najbolj kompleten izvod od vseh ohranjenih, dokler ni pred leti NUK odkupila iz graškega antikvariata še nov dodatek. Naj omenim od slovenskih del še Branja inu evangeliume iz leta 1777, molitvenika Jožefa Casanusa-Košana, Hevenesija v Rupnikovem prevodu, Tschupička v prevodu Marka

Pohlina in iz 19. stoletja Kremplow nemško-slovenski slovar iz leta 1826, dela slovničarja Antona Janeza Murka in vrsta graških tiskov, ki sodijo po zadnji graški bibliografiji med unikate...«

Prvi znani podatek o samostanski knjižnici se je ohranil v gradbenih zapisih gvardijana in provinciala patra Gašperja Dietla. Mimo knjižnice tudi ni mogel ptujski zgodovinar in kronist Ferdinand Raisp v svojem delu Pettau, Steiermarks älteste Stadt u. ihre Umgebung, topographisch — historisch geschildert, ki je izšlo v Gradcu leta 1858. V publikaciji na šestnajsti strani omenja, da ima knjižnica 4.000 zvezkov starejših del. Znani so še mnogi drugi zapiski o knjižnici oziroma o njenem knjižnem fondu. Leta 1931 naj bi bila knjižnica prenovljena, to je nekaj let pred praznovanjem 700-letnice samostana. Leta 1941 so samostan zasedli Nemci in takrat je izginilo precejšnje število knjig; med njimi naj bi izginila tudi nürnberška kronika, kar pa še ni dokazano. Leta 1951 je bila zaščiten kot spomenik (Uradni list LRS, 288/2—51). Trubarjev Novi testament iz let 1557—1561 je bil odkrit 13. oktobra 1952, ko so urejali knjižnico delavci Študijske knjižnice v Ptujju. Knjigo je leta 1986 odnesel v Svico pater Marjan Vogrin in jo skupaj z drugimi strokovnjaki restavriral.

Knjižnica v prenovljenem sijaju.

Pri pregledu knjižnega fonda minoritske knjižnice je Jakob Emeršič popisal tudi rokopise: »Rad bi opozoril na dragocena rokopisna dela, ki so potrebna temeljite razprave strokovnjakov. Tako ima na primer Tirnberger v knjižnici več rokopisnih del in novejši zgodovinarji slovenske filozofije ga vedno bolj upoštevajo, bil pa je tudi pater tega samostana.

Zanimiva so tudi kajkavska dela, ki govorijo o pretakanju idej med Hrvati in Slovenci. Omenim

Doslej znani najstarejši fragment iz fonda minoritske knjižnice je fragment na pergamentu Theodozijevega kodeksa s konca 9. stoletja, ki ga je v platnicah ene od knjig odkril pater Marjan Vogrin, ki je tudi sicer zaslužen za prenovljeno samostansko knjižnico. Restavriral pa je tudi Trubarjev Novi testament iz let 1557—1561 iz te knjižnice.

naj Juraja Muliha, Antuna Kanižlića. V knjigah, vezanih v platnice, so celo fragmenti stare cirilice. Ko sem že pri fragmentih, naj opozorim še na fragmente inkunabul, ki so ali v platnicah ali vezane v hrbet knjig.

Najstarejši katalog knjižnice je bil napisan verjetno okrog leta 1774. Vpisanih je bilo 858 enot in so bile razdeljene v naslednje skupine: biblija in teologija, cerkvena zgodovina in pravo, civilno in državno pravo, filozofija in prirodne vede, medicina in estetika, pridige in kateheze, svetovna zgodovina in drugo, razno.

Ob lanskem jubileju, 750-letnici minoritskega samostana, so se lotili tudi obnove knjižnice same, ki domuje še danes v vogalni so-

bi drugega nadstropja jugovzhodnega trakta samostana. Obnovljene so bile štukature in police. Restavriranje knjig pa bi zahtevalo seveda precej več denarja in časa, kolikor ju je bilo na voljo. Pri obnovi samostana in tako tudi knjižnice ima velike zasluge restavrator-specialist Zavoda za naravno in kulturno dediščino Viktor Gojkovič.

O knjižnici minoritskega samostana pa je Jakob Emeršič še povedal: »Če se še enkrat ozremo na vsebinski del fonda, bi našli v knjižnici 4.860 del oziroma 5.411 naslovov in od tega 32 samostojnih rokopisov od 17. do 19. stoletja, 23 pergamentnih ovojnih rokopisov na knjigah od 10. do 16. stoletja, več kot 140 fragmentov pergamentnih rokopisov, ki so največkrat vezani v hrbet knjige, prav tako od približno 13. stoletja do 16. stoletja, okrog 180 poznejših pergamentnih fragmentov, to je po 16. stoletju, 23 knjig z notami na pergamentu, 193 knjig z zanimivimi vezavami od renesančnih naprej in večkrat s supralibrisom, 35 del z umetniško okrašenim lepenco, en primerek z damastom, dva s svilo, en z žametom, 24 z zlato obrezo ali z okrašenim obrezo, sedem knjig z zelenim pergamentom, devet z rdečim ter šest knjig z delno okrašenim pergamentom. V 38 knjigah se je dalo razpoznati stisnjene starejše liste s tekstom v platnicah. Jezikovno je bilo okrog 56 knjig v hrvaščini in vmes tudi kajkavske, ena srbska knjiga, 356 del s slovensko tematiko oziroma jezikom, deset čeških knjig, sedem starejših s protestantsko tematiko ter sto knjig, ki se vsaj s kako opombo nanašajo na Ptuj oziroma ptujski minoritski samostan. V knjigah sem ugotovil okrog 150 ekslibrisov iz nekdanjega mariborskega samostana, tri iz graškega, dva iz slo-

Na kulturni dan je v minoritskem samostanu nastopil ansambel za staro glasbo Ramovš Konsort.

venskobistriškega, sedem iz celjskega in enega iz dunajskega minoritskega samostana. Vseh ekslibrisov je okrog 580, kar kaže na raznolikost zbranega fonda. V knjigah je vezanih vsaj štiri ali pet fragmentov inkunabul neidentificiranih avtorjev.

Prenovljena knjižnica in opravljen del na knjižnem fondu višjega bibliotekarja Jakoba Emeršiča je resnično odkrilo skriti biser med številnimi kulturnozgodovinskimi spomeniki Ptujja. Knjižnica, ki je bila vsa ta leta tako rekoč sredi mesta skrita in mnogi zanj sploh niso vedeli, se ob letošnjem kulturnem prazni-

ku znova odkriva vsem, ki jih zanima zgodovina mesta, naroda, samostana, človeka, kajti tudi s knjigo se da popotovati skozi zgodovino in odkrivati življenje ljudi v nekem času in prostoru. Narodova vest mora ohraniti vse to bogastvo tudi rodovom, ki prihajajo. To pa bo mogoče le, če bomo ohranjeno gradivo minoritske knjižnice tudi restavrirali, in kot je že rekel Jakob Emeršič, zbrali denar, da se bodo strokovnjaki lahko posvetili tudi vsakemu fragmentu, vsaki knjigi posebej.

NaV
Fotografije: Martin Ozmeč

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE — IZJAVA ŠT. 419

Ceausescu in slovenska
slovnica

Zlasti od nedavnih dogodkov v Romuniji se v naših množičnih občilih pojavljajo romunski priimki, med katerimi prevladujejo posebnost tisti na -scu (izg. -sku), npr. Barbalescu, Dascalescu, Dinescu, Iliescu, Manescu, Stanculescu in seveda Ceausescu. Ker v slovenskih besedilih samostalnik na -u niso ravno pogosti, so mnogi poročevalci v zadregi: ne vedo namreč, kako taka imena sklanjati — ali naj bo končni -u končnica (Ceausescu-u Ceausescu-a Ceausescu-u...) ali del osnove, s tem da se ta osnova od rodilnika naprej podaljšuje s soglasnikom j (Ceausescu-o Ceausescuj-a Ceausescuj-u...) ali pa ne (Ceausescu-o Ceausescua Ceausescua-u...).

Po pravilih naše slovnice se samostalnikom, ki se v edninskem imenovanju končujejo na naglašeni ali nenaglašeni govorniki -u, pri pregibanju osnova, h kateri spada tudi končni -u, podaljšuje s soglasnikom j, npr. tabú-a tabúj-a, ému-e ému-j-a, Smrdú-e Smrdúj-a, Mengistu-e Mengistuj-a, Papandréu-e Papandréuj-a, Katmandú-e Katmandúj-a.

Če se končni -u s pred seboj stoječim samoglasnikom zlije v dvo-glasnik, se samostalnik sicer pregiba enako kot pravkar navedeni primeri, le da ne pride do podaljšanja osnove, npr. Daneu-o Daneu-a, Dachau-o Dachau-a, Lindau-o Lindau-a, Passau-o Passau-a (izgovori danéva, dáhava, lindáva, pásava) ipd.

Romunske priimke na -scu pa nekateri občutijo kot vzporednice slovanskim na -sko, -ško, -čko ali -čko in zato pregibajo taka imena enako kot samostalnice moškega spola na nenaglašeni -o, npr. Ceausescu-o Ceausesc-a, Iliescu-o Iliesc-a tako kot Bradešk-o Bradešk-a, Malack-o Malack-a oz. kot Jenk-o Jenk-a, Vink-o Vink-a, Jožk-o Jožk-a ipd. Za tako sklanjanje se pri nas zavzema večina sodobnih normativnih jezikovnih priročnikov (SP 1962, SP 1981, SS 1984), le najnovejši pravopis, ki bo v kratkem izšel, bo dopuščal oba načina pregibanja, tako s podaljševanjem kot z nepodaljševanjem osnove. Priporočamo pa, da so tisti, ki jim je bolj pri srcu pregibanje Iliescu Iliescuja kot Iliescu Iliesca, dosledni in da vsaj v okviru istega besedila ne prehajajo iz enega sklanjatvenega vzorca v drugega.

Od načina pregibanja samostalnikov na -u je odvisna tudi izpeljava svojilnih pridevnikov: če imamo -u za del osnove, se ohrani tudi v pridevniki izpeljanki, če pa za končnico, ga v izpeljanih pridevniki ni: Smrdújev -a -o, Mengistújev -a -o, Papandréujev -a -o, toda Ceausescov -a -o, Iliescov -a -o, po novem SP pa tudi Ceausescujev -a -o, Iliescujev -a -o. Seveda je potrebno v vsakem konkretnem primeru izpeljavo svojilnega pridevnika oblikoslovno uskladiti z izbranim načinom pregibanja, zato je Ceausescu Ceausescua in Ceausescov -a -o, toda Ceausescu Ceausescuja in Ceausescujev -a -o.

Za slovensčino pa je povsem neustrezno pregibanje z nepodaljšano osnovo, toda z u-jem kot delom te osnove: Ceausescu-o Ceausescua-a...

Zveza kulturnih organizacij Slovenije s sodelovanjem Zveze kulturnih organizacij Ptuj, Šmarje pri Jelšah, Cerkljica, Trebnje, Kamnik in Idrija

razpisuje

NATEČAJ za udeležbo na 18. srečanju pesnikov in pisateljev začetnikov.

Pogoji:

- Sodelujejo lahko avtorji, ki svojega dela še niso izdali (razen v samozaložbi) in knjižni obliki in še niso bili uvrščeni med najboljše v dosedanjih republiških srečanjih pesnikov in pisateljev začetnikov, in to s prozo, poezijo in dramskimi deli.
- Prispevke morajo napisati s pisalnim strojem in poslati v treh izvodih, označiti pa jih morajo s šifro. Prispevkom pa naj avtorji priložijo še zapечатeno ovojnico s podatki: ime in priimek, naslov, izobrazba, poklic, starost in šifra.
- Trilčanske žirije (enega člana bo imenoval republiški literarni odbor, dva pa organizator območnega srečanja) bodo med pravočasno prispelimi prispevki s svojega območja izbrale najboljše avtorje za nastop na območnem in republiškem srečanju.
- Vse poslane prispevke odstopijo avtorji za morebitno objavo brezplačno. Organizatorji bodo objavili dela izbranih avtorjev na način in v obsegu, ki bo ustrežal njihovim finančnim možnostim. Rokopisov ne vračamo.
- Prispevke je treba poslati do 2. marca 1990 na naslov: Zveza kulturnih organizacij Slovenije, Kidričeva 5, 61000 Ljubljana (za 18. srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov).

Območna srečanja bodo potekala od marca do maja 1990, in sicer: za SV Slovenijo v Ptujju, za Koroško; Zasavje in Celjsko regijo v Šmarju pri Jelšah, za Ljubljano in okolico v Cerkljici, za Dolenjsko v Trebnju, za Gorenjsko v Kamniku in za Primorsko v Idriji.

Dodatne informacije dobite po telefonu: 061/211-828, int. 44 (D. Breskvar).

Odbor za literarno dejavnost pri ZKOS

Drugi bistriški zbornik

Konec tega meseca izide drugi zbornik občine Slovenska Bistrica. Njegova vsebina je izjemno bogata in zajema 54 člankov iz naslednjih področij: arheologije, gospodarske zgodovine, zgodovine zdravstva, šolstva, urbanizma, umetnostne zgodovine ter zgodovine srednjega veka in ljudske revolucije. Pomemben del zbornika so tudi prispevki iz geografije, geologije, rastlinstva in živalstva, ljudske kulture in običajev.

Avtorji prispevkov so uveljavljeni slovenski strokovnjaki in znani znanstveniki. Med njimi naj omenimo prof. dr. Jožeta Koropca, Lojzeta Peniča, prof. dr. Jožeta Duhovnika, prof. Jožeta Curka, Ferda Serbelja, dr. Julija Titla, prof. dr. Angelosa Baša in še mnogi drugi. Vsi prispevki so bili napisani posebej za ta zbornik in večina prvič v zgoščenih oblikah predstavlja značilnosti občine Slovenska Bistrica.

Druga številka zbornika občine Slovenska Bistrica ni nadaljevanje prvega, marveč je v njem obdelana vrsta tistih področij, ki v prvem niso našle prostora. Po

vsebinski raznolikosti bo zagotovo prekosil celo prvi zbornik. Po mnenju strokovnjakov se uvršča drugi bistriški zbornik med pomembne dosežke na področju krajevisja v slovenskem prostoru.

Vida Topolovec

REVIJA ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV PTUJSKE OBČINE

Nastopilo bo devetnajst zborov

V petek in soboto, 16. in 17. februarja, bo v narodnem domu v Ptujju revija odraslih pevskih zborov ptujске občine. V obeh večerih bo nastopilo devetnajst zborov in bodo pokazali, kaj so počeli od lanske letošnje revije sem. Revija je namreč neke vrste pregled enoletnega dela.

V petek bodo nastopili: mešani pevski zbor društva upokojencev DPD Svoboda Ptuj, ženski pevski zbor DPD Svoboda Kidričovo, leskovski oktet Prosvetnega društva Leskovec, ženski pevski zbor Prosvetnega društva Grajena, mešani pevski zbor Prosvetnega društva Ruda Sever Gorišnica, moški pevski zbor Gasilskega društva Hajdoše, moški pevski zbor Prosvetnega društva Grajena, ženski pevski zbor DPD Svoboda Ptuj, dekliški pevski zbor Prosvetnega društva Vitomarci in mešani

mladinski pevski zbor Srednješolskega centra Dušana Kvedra Ptuj.

V soboto bodo peli: mešani pevski zbor Draženec, Prosvetnega društva Stane Petrovič Hajdina, moški pevski zbor Alojz Štrafela Markovci, mešani pevski zbor Prosvetnega društva France Prešeren Videm, moški pevski zbor KGP Ptuj, moški pevski zbor TGA Boris Kidrič Kidričovo, mešani pevski zbor Prosvetnega društva Franček Kozel Cirkulane, ptujski nonet Obrtnega združenja Ptuj, mešani pevski Prosvetnega društva Podlehnik in moški komorni zbor Ptuj.

Oba večera bosta koncerta ob 19. uri. Vsak zbor bo zapel tri pesmi. Vstopnice lahko dobite pol ure pred koncertom.

NaV

Slovenske ljudske pesmi s Pohorja — drugi del

Slovenska ljudska pesem ni bila sama sebi namen, temveč je bila vedno povezana z življenjem. Bila je spremljevalka slovenskega človeka od rojstva do smrti, ob vsakdanjem delu in praznovanju. Druga svetovna vojna pa pomeni prelomnico, ki je bistveno vplivala na način življenja na Slovenskem in s tem tudi na ljudsko izročilo, ki je del naše narodne kulture, del naših korenin, in je nujno potrebna, da jih ohranimo. Tega bi se moral zavedati vsak Slovenec in skrbeti, da slovenska ljudska pesem ne bi umirala, temveč bi bila vir spodbud in vir novih idej v kulturnem ustvarjanju.

Da je slovenska ljudska pesem v nevarnosti, da bi izginila, so se pred časom zavedli slovenjebi-triški kulturniki in lanske leto izdali prvi del Slovenskih ljudskih pesmi s Pohorja, ob tem pa

Slovenske
ljudske pesmi
s Pohorja
II.
Širše linjsko območje

Slovenske
ljudske pesmi
s Pohorja
I.
Širše linjsko območje

obljubljali nadaljevanje. To svojo obljubo so izpolnili tudi letos, ko kljub finančnim težavam izdaja-

jo drugi del. Obljubljajo pa tudi nadaljevanje zbirateljskega dela. Zbiralci, posebej pa še Stane

Gradišnik, so odkrili pravo bogastvo ljudskega pesemskega blaga. Na podstrešjih pohorskih kmetij so se našli pravi mali arhivi rokopisnih pesmaric iz prejšnjega in sedanjega stoletja. Iz tega bogastva je Stane Gradišnik oblikoval drugo zbirko. Pri izbiri je upošteval predvsem to, da pesem ljudje še znajo peti in da se tako še vedno lahko širi med pohorski ljudmi od ust do ust, knjiga pa jim naj pomaga naučiti se besedila.

Mnoge pesmi kažejo vseslovensko razširjenost, ki pa se vendarle iz kraja v kraj nekoliko prilagajajo krajevnim posebnostim. Pri pohorskem človeku se še vedno pozna tista moč ustvarjalnosti, ki jo je nekoč slovenskemu prostoru predstavil pohorski ljudski pevec Jurij Vodovnik.

Vida Topolovec

DOMAČA RAST

JOŽE UNUK

Spoznanje

Vsak, ki spoštuje
z ljubeznijo srca,
v življenju je srečen,
živi brez gorja.

Bogat ni z denarjem
in nima zlata,
a mnogo je vreden,
saj rad nas ima.

Zatorej ga, bratje,
poiščimo zdaj,
od nas on odšel je,
bo prišel nazaj?

JOŽE UNUK

Želja

Velik je svet,
a majhni smo mi,
zato se ljubimo
do konca — vse dni.

Zakaj bi jokali,
trpeli v solzah,
med sabo se klali,
povzročali strah?

Življenje je lepo,
kdor ga spozna,
in srečen je tisti,
ki ljubi iz srca.

OLGA VIDOVIČ

Dolge noči

Dolge noči, ko misel bedi,
ledene poti — korak se v gluhi noči gubi,
glas pravi: »Ustavi, a zakaj?«
nihče ne more več nazaj v otroštva raj.

OLGA VIDOVIČ

Otopelost

Ni žalosti in ni veselja,
ni sreče in ni gorja,
najhujša je otopelost,
ki v obup te peha,
drži v oklepu te ledenem,
kjer si kot zaklet,
a čustva so v tebi mrtev svet.

OLGA VIDOVIČ

Želje

Izžarevati moč, voljo,
neranljivi biti — to želimo,
a vendarle smo nekje v sebi krhki.

SONJA VOTOLEN

Padanje

Padanja.
Smeh matilde
pod prstjo.
Med listom
in jesensko travo
sem.
Med vejo,
kjer se je utrnil,
in zemljo,
kjer je izdahnul,
je moj način.

SONJA VOTOLEN

Drugačen dom

V mesu
lesa buči tišina.
Smolnato sveža
poženem med kolobarji
oranžne trnobe.
Na leseni dom
so se prilepile
veke.

SONJA VOTOLEN

V močvirju

je življenje.
Krakanje in
žlobudranje smrdi.
Sparina med
ostro travo
dišeče diha.
Črni metulji
puščajo misli.
V močvirju so
prazne duše
bogate.

MIRO JASNI

Prijatelji mladine

— roditelji, učitelji —
se trudimo vztrajno za zdravo
telesno in duhovno življenje
otrok in mladine naše ljube
domovine, človeške skupnosti,
družinske, krajevne, delovne,
občinske, deželne in svetovne.

Naprej tja v daljavo
veselo gremo vsi,
v zeleno naravo
nam pesem že doni,
to prsi krepi,
nam delo razvedri,
radost nam vsem v očeh
in v srcih žari.

OLGA VIDOVIČ

Pepel

Kako neslišen,
kako mehak po tebi je korak,
prekril s svojo si sivino ruševino
in olajšal v meni topo bolečino.

Posnetek: Martin Ozmec

Posnetek: Ivo Ciani

SONJA VOTOLEN

Nevihitno

Napeta sem.
Kot nebo tik
pred dežjem,
ko se mu razpara
modrina.
Tudi mene bo
razparalo.
In bom strašna
nevihta.
Ucvri jo,
dokler je še čas.

SONJA VOTOLEN

Dolga doba

Če ti rečem,
naj te vrag,
je kakor
rada te imam.
Saj moraš vedeti!
Deset let je že.
Porabila sem že vse besede.

OLGA VIDOVIČ

Kri

razburkana, vroča, gosta
v žilah že kipi,
sprostitve si želi od težkih, temnih
zamorjenih dni, kjer smo ujeti
v mreže današnjih dni,
katere gostota nas vedno bolj duši.

ZVONKA SLANIČ

Slovo

Lepše so od sinjega morja
svetlejša od modrega neba,
iskreče kot biser,
ki ga školjka v sebi skriva,
vesele kot slavček, ki veselo žvrgoli,
a hkrati so zame tudi boleče.

Boleče so tvoje oči,
a se zame
nič bolj ne blešči in iskri
kot tvoje sinje modre oči.

Kaj skrivaš v modrih očeh?
Morda ljubezen?
Vedno se sprašujem,
kaj je v njih.
Ko te zagledam,
mi srce bije hitreje,
in ko te pogledam v modre oči,
mi srce kar vzdrti.
Tvoj pogled pa me ohrabri.

A tvoje modre oči
so me sedaj
ko te najbolj potrebujem,
kot suha roža vode,
da ovenela ne bi,
tvoje oči so me zapustile
ter se vrnilo k meni
nikdar več ne bodo.

Ne vem, kaj je narobe bilo,
da zapustil si me kar tako,
samo drobno pismo si mi poslal,
ki si ga hitro odposlal,
oh, le kaj ti padlo je v glavo,
da zapustil si me kar tako?

Sedaj niti ne veš,
kako mi je hudo,
ko je že kazalo,
da za vedno skupaj bi ostala
ter si roki bi podala.

SONJA VOTOLEN

Toplo

V pokončnem
trzajočem
utripu,
ko se pod njim
pocedi voščena
toplota,
mi je mehko.
V migetajočem
utripu
ugašajoče svečke
mi je toplo.

MIRO JASNI

Z višave v daljave

NA SINJO BREŽINO
pri bistrem potoku
srce mi radostno teži.

Nenadno cvetoča toplina
me jutranjih žarkov
v naročje prevzame,
prenese skrivnostno
me v sanje omame
te rojstne domače krajine.

TRINAJSTEGA LETA

sredi poletja
tu srečna je mati
v družinskem zavetju
z nasmehom me prvič objela.

Sedaj pa se vrača ta sreča
v nemirno viharo življenje,
iskanje spoznanja
zamišljene sreče,
ki trajno oživlja me v novo,
srečnejše trpljenje.

Bruce Lee — legenda o malem zmaju

O Bruceu Leeju je bilo že veliko napisanega, še več izrečenega, pa tako malo povedanega. Od kod legenda o Malem zmaju? Uspehi na filmu? Kakšna je bila njegova prava večšina? Kdo so bili njegovi dvojniki? Kako je umrl? Na vsa ta vprašanja so mnogi odgovarjali z zavistjo, lažjo in neznanjem in le redki z resnico.

Bruce Lee se je rodil 27. novembra 1940 v kitajski četrti San Franciscu kot drugi sin Lee Hoi Chuena, popularnega igralca kitajske opere, ki je bil z ženo na turneji po ZDA. Mati mu je dala ime Lee Yuen Kam, kar pomeni Zaščitnik San Franciscu. Rojen v letu zmaja, kitajskem znaku, v katerem so se rojevali in umirali samo največji mojstri borilnih veščin, je kmalu dobil ime Lee Siu Lung ali »Mali zmaj«.

Otroška in mladostniška leta je preživel v Hong Kongu in posnel nekaj filmov, ki pa niso sodili v žanr kung fu. Najuspešnejša sta bila Deček Cheng in Sirota Ah Sam. Že takrat so ga njegovi vrstniki naravnost oboževali; bil je zabaven, zmeraj pripravljen za šalo (in pretep) ter nenehno obkrožen s šopkom lepotic. Manj znan je podatek, da je bil Bruce tudi izvrsten plesalec che-cha in je pogosto zmagoval na tekmovanjih v Hong Kongu in ZDA.

Leta 1958 je odpotoval v ZDA in se nastanil v Seattleu, Los Angeles, kjer je odprl Yuen Fan Kung Fu Club. Kmalu se je razvedelo za njegov visoki mojstrski nivo in obiskal ga je največji ameriški mojster kempa Ed Parker. Hitro sta postala dobra prijatelja. Leta 1964 je Bruce zmagal na Parkerjevem mednarodnem karate šampionatu, kjer je demonstriral svoje enkratne tehnike z nunchaki (kratki palici, povezani z verigo). Videokasete tega tekmovanja mu je prinesla vloga v ameriški seriji »Kato-Zeleni obad«, v kateri je prvič predstavil svoje fantastično borilno znanje. Serija je dosegla izreden uspeh, ki je segel celo do Filipinov in Singapurja. Bruce Lee je končno prispel v Hollywood! Ko so čez čas ukiniteli serijo, pa zanj ni bilo nobene vloge več. Razočaran se je vrnil v svoj Kung Fu Club. Lee se ni mogel približati zvezdam Hollywooda, zato pa so te pridrevale k njemu. V Leejev klub so prišli trenirati tudi takšni velikani filmskega sveta, kot so Steve McQueen, Ja-

mes Coburne, James Garner, Stirling Silliphant idr. in z njimi je navezal tesne prijateljske stike. Silliphant mu je priskrbel vlogo inštruktorja kung fuja v filmu Dolge ulice, v katerem je za pomembno borbo pripravljale slepega človeka. Izreden scenarij! Toda ko bi moral dobiti glavno vlogo v novi seriji z naslovom Kung fu, mu je Hollywood zaprl vrata in izbral manj znanega Davida Carradina, ki o kung fuju sploh ni imel pojma. Resnica je bila za Brucea boleča; za rasistično ameriško filmsko industrijo je bil še vedno preveč »rumen«!

Vrnil se je v Hong Kong in za svoj narod posnel tri nepozabne filme, ki so mu prinesli svetovno slavo. V Velikem šefu je oveko-večil mit osamljenega maščevalca, v filmu Jeklena pest je dokazal, da »Kitajci niso več bolni ljudje Azije«, kot je dejal v eni od sekvenc; v filmu Na Zmajevi poti pa je bil scenarist, režiser in glavni igralec obenem. Največkratnejša je njegova finalna borba s Chuckom Norrisom v rimskem koloseumu, ki je vsekakor najboljša kdajkoli posneta filmska scena.

Sedaj pa si je Hollywood zaželel Brucea nazaj! Ponudili so mu veliki filmski spektakel, v katerem so zbrali same največje šampione karateja: Jima Kellyja, Boba Vola, Petra Archerja, Janga Ceja in Johna Saxona. Bruce je ponudbo sprejel in posneli so film V zmajevem gnezdu, za katerega se še danes govori, da če bi podeljevali oscarje za akcijske filme, bi jih ta dobil največ.

20. julija 1973 pa je Bruce Lee nenadoma umrl. Filmska industrija je nepričakovano ostala brez svojega zlatega rudnika. Zato so angažirali veliko število igralcev, ki so bili na las podobni Bruceu. Pod njegovim imenom so posneli ogromno število drugačnih kung fu filmov, s katerimi so naredili veliko škodo njegovemu imenu. Toda vsakdo, ki je samo enkrat videl njegov zadnji film, ga ne bo nikoli zamenjal s katerim od dvojnikov, saj je bila njegova igra fenomenalna, nepozabna, večšina pa neponovljiva. Igralci kot Bruce Lee so vredni toliko zlata, kot tela-ajo, praznine, ki je nastala po njegovi smrti, pa filmska industrija nikoli več ni mogla zapolniti; niti s filmi Chucka Norrisa, ameriški ninjami ali hongkonškimi kung fu filmi.

Še beseda o njegovi večini. Bruce je najprej treniral pri starem učitelju Jeepu Manu, mojstru ving tsun stila kung fuja. Toda kmalu je razvil svoj koncept jeet kune doa, s katerim je v svetu borilnih veščin izvedel revolucijo neslutnih razmer. Njegova ideja je bila, da vsak posameznik mora najti zase ustrezno borilno formo. Zato je Bruce proučeval vse oblike borbe — boks, judo, aikido, karate, tajlandski boks idr. Imel je največjo knjižnico s tematiko borilnih veščin na svetu. Rad je govoril: »Moj stil je antistil; stil, prežet z vsemi stili.« Klasičen primer Bruceove večine je že omenjeni dvoboj s Chuckom Norrisom. Potem ko ga je nasprotnik nekajkrat poslal na tla, je Lee pričel skakati okrog njega v boksarskem stilu Mohameda Alija, s čemer je popolnoma zmedel Norrisa, navajenega samo na statično karate formo. Sijajna predstavitev jeet kune doa! Zato mu, prosim, ne delajte krivice, ko ga imenujete kralj kung fuja, ker je bil Bruce Lee veliko več!

Mnogi zavistneži trdijo, da je bila Leejeva večina samo filmska; to je grda laž. Že kot mladostnik se je Bruce veliko pretepal po hongkonških dokih in imel celo svojo bando. Že takrat ga nihče ni mogel premagati. Dva največja karateista vseh časov Joe Lewis (ne gre za znanega črnega bombardierja) in Michael Stone sta nekaj časa trenirala z Leejem in vedno hvalila njegovo bliskovito tehniko in enkratno prestrezanje, ki je najvišja oblika mojstrstva borbe. Ko je postal slaven, so ga pogosto izzivali najrazličnejši šampioni, a so vsi do zadnjega končali pred njegovimi nogami.

Bruceova skrivnostna in nikoli do konca pojasnjena smrt je dolgo časa burila duhove in je brez dvoma aktualna še danes. Kako je umrl človek v 33. letu starosti in na vrhuncu svojih moči? Bruce se je zameril mnogim, hote ali nevede. Filmski igralci so bili ljubosumni na njegov nagli uspeh, stari mojstri kung fuja jezni, ker je razkril skrivno večino vzhoda Američanom in zahodu, japonski karateisti, ker je zaničeval stilske opredelitve, in mafija iz več razlogov. Vsi ti so imeli željo in možnost, da ga odstranijo, in nekdo od njih je to prav gotovo tudi storil. Sporna obdukcija ni dokazala ničesar. Danes pa

Iz poslednjega film Zadnja igra smrti. V resnici je Bruce posnel samo nekaj borbenih scen, film pa so končali z njegovimi dvojniki.

vemo, da obstajajo strupi, ki iz človeškega telesa izginejo že po nekaj urah.

Bruce Lee je bil človek, ki se rodi enkrat v sto letih, zato si ga kot takšnega tudi zapomnimo. Mali zmaj je letel kratko, a vendar boljše in višje kot vsi drugi. Hodil je po zlati poti uspeha, bleščeči, a tudi trnovi in boleči. Priletel je celo do »zvezd« in se tam utrlil, njegov sij pa bo za zmeraj ostal najmočnejši.

Silvo Vogrinec

NAMIZNI TENIS

Simultanka Straška v Zalogu

V Zalogu je v soboto, 3. februarja, potekalo 11. odprto prvenstvo Slovenije — Jakhlov memorial za mlajše in starejše pionirje in pionirke. Na njem je igralo več kot 250 nadebudnežev iz Slovenije in Hrvatske. Tudi NTK Petovca je imel številno zastopstvo in kvalitetne mlade igralce in igralke, za katere bomo zagotovo v naslednjih letih še veliko slišali. Prav vsi so igrali zelo dobro, in kar je posebno razveseljivo — borbeno. Tako sta Rozman in Klajderič v svojih skupinah zasedla 2. mesto (igralo je po 5 igralcev) naprej pa so se uvrstili le zmagovalci. Oba sta izgubila od kasnejših polfinalistov — od Kralja iz Novega mesta ter Mesariča iz Čakovca. Tudi Pišek je igral zelo dobro in zasedel 3. mesto v skupini. Pri starejših pionirjih je zelo dobro igral Krize in se uvrstil od 5. do 8. mesta. Miha Brodnjak je odigral svojemu znanju primerno in bil v skupini 2. ter se je uvrstil od 16. do 32. mesta.

Zelo dobro in borbeno je igrala najmlajša, Mojsilovičeva, za katero se vidi, da je vanjo vredno vlagati. Prijetno so presenetila druga dekleta. Mlakarjeva je bila odlična 2., izgubila je z reprezentantko Jurinčevico iz Hrvatske. V finalu je pokazala premalo borbenosti in se je zadovoljila z drugim mestom. Enako se je dogajalo s Cegnerjevo. Osvojila je pokal in zanjo je bilo to že dovolj. Za vstop v polfinale pa je prvič premagala Štrkljevo iz Merkurja Kranj.

Poglavje zase je bil Urh Strašek, saj je praktično igral simultanko. Vsi so igrali proti njemu agresivno in borbeno, vendar sta pri Urhu v ospredju tehnika in fanatična borbenost, saj bi lahko vseh osem četrtfinalistov bilo prvih. Po težkih tekmah v četrtfinalu in polfinalu ga je čakal v finalu Mesarič iz Čakovca, ki ga je lani novembra v Varazdinu gladko premagal. Urh je verjel v napotke in res disciplinirano odigral tekmo z največjo koncentracijo, v hitrem ritmu ter tehnično raznovrstno in je zato zaslužen in prepričljivo slavil z 2:0 (10 in 14). Urh, čestitamo. Čestitke pa tudi vsem drugim igralcem in igralcem za dobre igre in frenetično navijanje. Čestitke staršem Mojsilovičevih, Rozmanovih, Piškovih, Klajderičevih in drugih za navijanje, res dobro družbo in klubsko pripadnost, saj menim, da tako dobrega sodelovanja staršev in struktur v klubu še ni bilo. Še naprej vsi složno za naš NTK Petovca.

Ivo Pšajd

Nezadržni Saša Čeh (desno) je dosegel v borbi visok rezultat.

Ptujski karateisti v Rušah

V soboto, 3. februarja, se je v Rušah SKK Jožeta Lacka Ptuj udeležil 13. tradicionalnega karate tekmovanja za pokal pohorskega bataljona, ki je bil v okviru krajevnega praznika. Povabljenih je bilo 16 ekip iz SR Slovenije, SKK Jožeta Lacka pa je z mla- do in neizkušeno ekipo zasedel 7. mesto. Od Ptujčanov sta se najbolje odrezala Saša Čeh in Andrej Cafuta. Še posebej se je izkazal Čeh, ki je svojega nasprotnika iz KK Angela Besednjaka Maribor premagal z visokim rezultatom 5:1.

Pred tekmovanjem je potekal seminar in verifikacija sodnikov tekmov- valne komisije Zveze karate organizacij Slovenije.

Trener
SKK »JOŽE LACKO« PTUJ
Silvo Vogrinec

KOŠARKA

Slovenska Bistrica — Ptuj 66:101

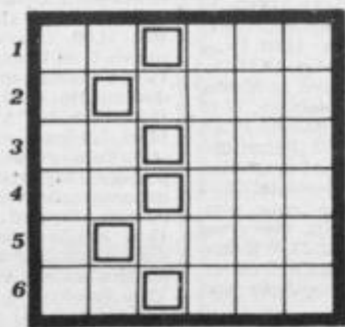
V prvem kolu končnice za uvrstitev v enotno republiško mladinsko ligo so ptujski mladinci v nedeljo, 11. februarja, na gostovanju v Slovenski Bistrici visoko premagali domačine. Tekmo so dobili z rezultatom 101:66.

Košarje za Ptujčane so dosegli: Rojko 24, Kostanjevec 21, Šoda 17, Arnuš 15, Debeljak 13, Pajenk 9 in Ciglar 2.

MG

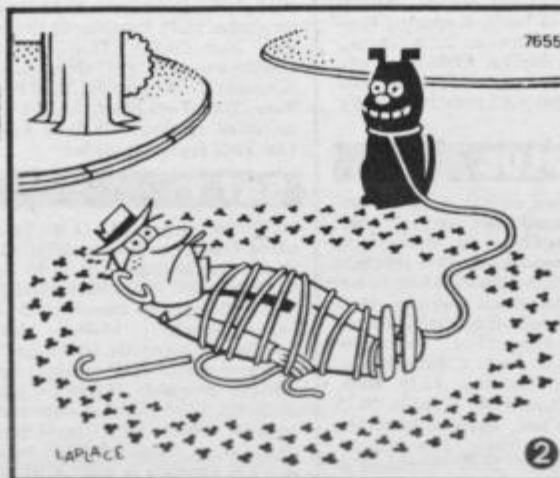
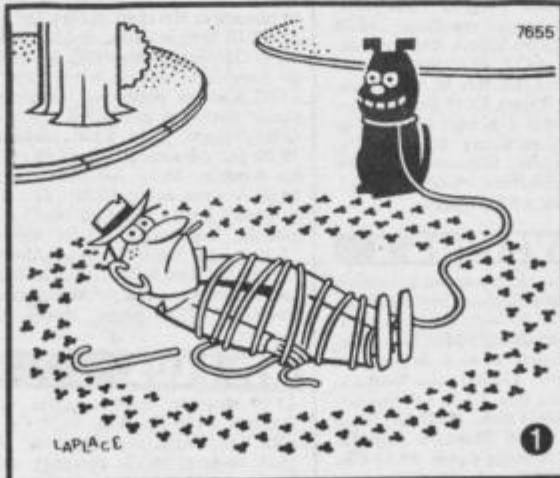
ZANKE

GLASBENA IZPOLNJEVANKA

VODORAVNO: 1. španska pevka zabavne glasbe, zmagovalka evrovizijske popevke leta 1969 (»Vivo cantando«), 2. ameriški pevec (Lionel, rojen 1949; »Ballerina Girl«), 3. temnopolta ameriška pevka, imenovana »Kraljica disko glasbe« (Donna, »When love takes over you«), 4. mariborska pevka (»Poletni gigolo«), 5. pred leti priljubljena francoska popevkarica (»Arlequin«), 6. ameriški bobnar in pevec, član skupine »Monkees« (Mickey).

Na označenih poljih, brano navpično, dobiš ime angleškega pevca (»Only for love«).

ZEMLJEPISNI REBUS

REŠITVI: GLASBENA IZPOLNJEVANKA:
1. Salome, 2. Ritchie, 3. Sumner, 4. Kraner, 5. Sheila, 6. Dolenz. Limahl. — ZEMLJEPISNI REBUS: Pan- čvo (Pan čv o).

RISBI SE RAZLIKUJETA V OSMIH PODROBNOSTIH

ČETRTEK
15. FEBRUAR**TV LJUBLJANA 1**

8.50 Video strani
9.00 TV mozaik — Spored za otroke in mlade — Indijanski legendi: Čarobna škata, kanadska nanizanka
9.25 Šolska TV: Za učence, učitelje, roditelje in vzgojitelje: Kontracipcija
9.50 Arhitektura, 2. oddaja: Oblikovanje arhitekturne lupine
10.15 Slovenci v zamejstvu, ponovitev
10.55 Video strani
11.45 Video strani
15.55 Žarišče, ponovitev
16.30 Tv dnevnik 1
16.45 Tv mozaik — Slovenci v zamejstvu, ponovitev, Šolska TV, ponovitev
17.15 Kontracipcija
17.40 Arhitektura, 2. oddaja
18.00 Kulturna dediščina: Rako Škocjan
18.15 Spored za otroke in mlade — Ciciban, dober dan: Ciciban smuča
18.30 Mladi Sherlock, angleška nadaljevanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 D. Baker: Paracelsus, angleška nadaljevanka
20.55 Tednik
22.00 Tv dnevnik 3
22.20 Retrospektiva Komedija na slovenskem odru — F. Kozak: Profesor Klepec, posnetek predstave drame SNG Ljubljana
0.25 Video strani

TV LJUBLJANA 2

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi. 18.00 Regionalni programi TV Ljubljana — Studio Ljubljana.
19.00 Alo, alo, angleška humoristična nanizanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Žarišče. 20.30 V hribih se dela dan, sedem očes, dokumentarna serija. 21.15 Mali koncert Poljubi me, ljubezen moja, poje Jurij Reja. 21.20 Pozdrav iz..., dokumentarna oddaja. 22.00 Večerni gost. 22.45 Satelitski programi — poskusni prenosi.

TV ZAGREB 1

9.00 Zimski šolski spored (do 12.35). 14.50 Poročila. 15.00 Ponovitev nočnega sporeda Vedno z vami. 17.00 Tv dnevnik. 17.20 Živeti skupaj, izobraževalna oddaja. 17.50 Miti in legende, nanizanka za otroke. 18.20 Številke in črke, kviz. 18.40 Risanka. 18.45 Črna skrinjica, dokumentarni spored. 19.15 Majhne skrivnosti velikih mojstrov kuhinje. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Črno na belem, politični magazin. 21.05 Kvizkoteka. 22.20 Tv dnevnik. 22.40 Sport danes. 22.45 Vedno z vami, nočni spored. 0.45 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Alf, zabavna serija. 9.30 Dežela in ljudje. 10.00 Tv v šoli: Bourgogne. 10.15 Tv v šoli: Česte v zraku. 10.30 Ponoš družine, nemški film (Gerlinde Locker, Paul Hubschmidt). 12.00 Burleska (č/b). 12.15 Klub seniorjev. 13.00 Novice. 13.00 Me ženske. 13.40 Domovina na hribu. 14.10 Propad rimskega cesarstva, ameriški film (Alec Guinness, Sophia Loren). 15.35 Perrine, serijska risanka. 16.00 Am dam des: Igre s papirjem. 16.20 Filmi za otroke. 16.35 Glasbena delavnica. 16.55 Mini Čas v sliki. 17.10 Operacija Mozart, otroška kriminalka. 17.35 Mini leksikon. 17.55 Medvedkova družina. 18.00 Mi — v službi občanov. 18.00 Sokolji greben (Falcon Crest), zabavna serija. 19.22 Današnje znanje. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.53 Vreme. 20.00 Sport. 20.05 Šport. 20.15 Supralot, nenavadni Avstrijci. 20.15 Enostavno okusno — okusno enostavno. 21.20 Didijeva zabavna oddaja, šale in skeči Dieterja Hallervordena. 21.50 Kramljanje. 22.00 Oče in sin, zabavna serija (Fritz Eckhardt, Peter Welby). 23.00 Novice. 23.05 Seks bomba, ameriška č/b filmska komedija (Jean Harlow, Françoise Tene, Lee Tracy). 0.35 Poročila.

TV AVSTRIJA 2

17.10 Leksikon umetnikov. 17.15 Sezanek z živalmi in ljudmi (Otto Koenig). 18.00 Alf, zabavna serija. 18.30 Spored po željah. 18.55 Studio loto. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.53 Vreme. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Reportaže iz Avstrije. 21.15 Enostavno okusno — okusno enostavno. 21.20 Kulturne novice z vsega sveta. 22.00 Čas v sliki. 2. 22.25 Klub 2, nato poročila.

RTL PLUS

6.00 Bogati in lepi. 6.25 Halo, Evropa, jutranji program. 10.05 Cena je vroča. 11.00 Explosiv. 11.45 Dr. M. Welby. 12.30 Klasika. 13.00 Tv butik. 13.30 Santa Barbara. 14.15 Springfieldova zgodba. 15.00 Zdravje. 15.30 Lepi in zdravi. 15.40 Gospodarstvo. 16.00 Maske. 16.30 Oče Murphy. 17.10 Cena je vroča. 18.00 Dr. M. Welby. 18.45 Poročila. 19.15 Bionaska. 20.15 Airwolf. 21.10 Frankenstein 70, angleški znanstveno-fantastični film, 1969 (Bryant Holiday, Mary Peach). 22.45 Poročila. 22.55 Tri nune na poti v peklo, italijanski vestern, 1976 (Lincoln Tate). 0.15 V omami mamili, italijanski film, 1967 (Claudine Auger).

PETEK
16. FEBRUAR**TV LJUBLJANA 1**

9.15 Video strani
9.25 Tv mozaik — Spored za otroke in mlade
9.50 V hribih se dela dan, sedem očes, dokumentarna serija
10.25 Pozdrav iz..., dokumentarna oddaja
11.05 D. Baker: Paracelsus, angleška nadaljevanka
12.00 Val di Fiemme: SP v smučarskih skokih (90 m), prenos
15.45 Video strani
15.55 Žarišče, ponovitev
16.30 Tv dnevnik 1
16.45 Športna zaslanka
16.50 Tv mozaik: Tednik, ponovitev
17.55 Spored za otroke in mlade
18.15 Otroci glasbe, ameriška zabavnoglasbena oddaja
18.35 Primeri inšpektorja Potice: Skrivnost garderobe, češkoslovaška nanizanka
19.05 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Nafta, angleška dokumentarna serija
21.15 O. Barski: Plačanc, 3., zadnji del francoske nadaljevanke
22.10 Tv dnevnik 3
22.30 Oči kritike
23.10 Ciklus filmov Federica Fellinija: Amarcord, italijansko-francoski film
1.10 Video strani

TV LJUBLJANA 2

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi. 17.55 Regionalni programi TV Ljubljana — Studio Maribor: Tele M. 19.00 Videomeh, ponovitev. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije, prenos iz CD W. A. Mozarta: Simfonija št. 40 v G-molu, F. Schubert: Simfonija št. 7 v C-duru. 21.45 Polfinale jugoslovskega pokala v košarki — Smelt Olimpija-Jugoplastika, 2. polčas, posnetek iz Dubrovnik. 22.30 Satelitski programi — poskusni prenosi.

TV ZAGREB 1

9.00 Zimski šolski spored (do 12.35). 14.50 Poročila. 15.00 Ponovitev nočnega sporeda Vedno z vami. 17.00 Tv dnevnik. 17.20 Izobraževalna oddaja. 17.50 Šaram, baram, nanizanka za otroke. 18.20 Številke in črke, kviz. 18.40 Risanka. 18.45 Muppet show. 19.10 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Zakon v Los Angelesu, filmska nanizanka. 21.00 Domači show spored. 21.45 Tv dnevnik. 22.05 Slike časa, kulturni magazin. 23.05 Sport danes. 23.10 Vedno z vami, nočni spored. 1.10 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

10.30 Seks bomba, ameriški č/b film iz leta 1933 (Jean Harlow, Lee Tracy). 12.05 Truljica, risanka. 12.10 Reportaže iz Avstrije. 13.10 Novice. 13.20 Mi — v službi občanov. 13.45 Sedma celina: Strup kot orožje. 13.50 Zaboje z glasbo. 14.05 Propad rimskega cesarstva, 2. del ameriškega filma (Alec Guinness, Sophia Loren). 15.35 Inšpektor Gadget, serijska risanka. 16.00 Am dam des: Igre z žogo. 16.20 Pregled sporeda. 16.35 Uspešnice. 16.55 Mini Čas v sliki. 17.10 Vesela in poučna znanost. 17.35 Mini kviz. 17.55 Medvedkova družina. 18.00 Mi — v službi občanov. 18.30 Sokolji greben (Falcon Crest), ameriška serija. 19.22 Današnje znanje. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.53 Vreme. 20.00 Sport. 20.15 Stari, kriminalka. 21.00 Dinastija — Denverski klan, serija. 22.05 Kramljanje. 22.15 Trailer, oddaja za ljubitelje filmov. 22.45 Mož, ki je učil mačke plesati, ameriški film (Burt Reynolds, Sarah Miles). 0.35 Novice. 0.40 Zabavna francoska serija — Marguerite Navarre: Kazen. 1.10 Poročila.

TV AVSTRIJA 2

11.55 Val di Fiemme: Smučarski skoki. 16.40 Leksikon slikarjev. 16.45 Hotel, zabavna serija. 17.30 Človekova družina: Delo v kamni dobi. 18.00 Alf, zabavna serija. 18.30 Spored po željah. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.53 Vreme. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.05 Zabavna znanost. 21.00 Medij, radijske in televizijske zgodbe. 21.20 Apropoš film, novice iz filmskega sveta. 21.50 Nov v kabaretu. 22.00 Čas v sliki. 2. 22.25 Sport: hokej. 22.50 Gospa Edna Megastar, najbolj prisvojena revija na svetu, 1. del. 23.40 Monty Python, angleška zabavna serija. 0.15 Spitting Image, angleška zabavna lutkovna serija. 0.45 Ljubljenci lune, francoski film. 2.25 Poročila.

RTL PLUS

6.00 Hitchcock prikazuje. 10.05 Cena je vroča. 10.35 Dragi striček Bill. 11.00 Dr. M. Welby. 11.45 Bionaska. 12.30 Klasika. 13.00 Tv butik. 13.30 Santa Barbara. 14.15 Springfieldova zgodba. 15.00 Zdravje. 15.30 Lepi in zdravi. 15.40 Gospodarstvo. 16.00 Maske. 16.30 Oče Murphy. 17.10 Cena je vroča. 18.00 Dr. M. Welby. 18.45 Poročila. 19.15 Bionaska. 20.15 Airwolf. 21.10 Frankenstein 70, angleški znanstveno-fantastični film, 1969 (Bryant Holiday, Mary Peach). 22.45 Poročila. 22.55 Tri nune na poti v peklo, italijanski vestern, 1976 (Lincoln Tate). 0.15 V omami mamili, italijanski film, 1967 (Claudine Auger).

SOBOTA
17. FEBRUAR**TV LJUBLJANA 1**

8.50 Video strani
9.00 Izbor tedenske programske tvornosti
9.00 Spored za otroke in mlade: RA dovedni Taček: Volk
9.15 Lonček, kuhaj: Osvežilni jogurtovi napitki
9.25 ZBIS: Pegam in Lambergar
9.35 Ciciban, dober dan: Ciciban smuča
9.50 Miti in legende islamskih ljudstev: Mohamed v Mekki, oddaja TV Beograd
10.05 Pojdi nekam, ne ve se kam: žingala mingala, lutkovna igra: Ciciban smuča
10.25 Mladi Sherlock, angleška nadaljevanka
10.50 Pogledi
11.45 Večerni gost, ponovitev
12.30 Naša pesem 89, ponovitev 21. oddaje
13.00 Video strani
15.35 Video strani
15.45 Peter's pop show, ponovitev
16.30 Tv dnevnik 1
16.45 Lesicijne velike dogodivščine, ameriški film
18.30 Iz tropskega deževnega gozda: svet brez pohlepa, dokumentarna serija
19.00 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
19.59 Utrip
20.20 Zrebanje 3 x 3
20.30 Kolo sreče
22.05 Tv dnevnik 3
22.30 L. Greer: Lepi upi, francoska nadaljevanka
23.20 Upor na ladji Caine, pred vojnim sodiščem, ameriški film
1.00 Video strani

TV LJUBLJANA 2

13.45 Videonoč, ponovitev. 17.45 Kako biti skupaj, oddaja TV Novi Sad. 18.15 Split: Vaterpolo — POSK: Mladost, prenos. 19.30 Tv dnevnik. 20.15 Filmska uspešnica — Formula, ameriški film. 22.05 Satelitski programi — poskusni prenosi.

TV ZAGREB 1

9.00 Izbor iz izobraževalnega sporeda (do 9.55). 10.00 Risanka. 10.05 Poteptin, igrana nanizanka. 10.30 Poročila. 10.35 Čebelica Maja, risana nanizanka. 11.00 SA 1, informativno-zabavna oddaja, nato Saga o Forsyth, angleška nanizanka. 13.00 Cavtat: televizijski družinski magazin. 14.30 V iskanju za odvrenim, film W. Disneya za mlade. 16.00 Sedem tv dni. 16.45 Tv dnevnik. 17.00 Oddaja narodne glasbe. 17.35 Boljše življenje, ponovitev dramske nanizanke. 18.20 Sedmi čut. 18.30 Priručno vaši: Ivan Večenaj. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.15 Zmagovalec, francoski film. 22.00 Tv dnevnik. 22.15 Smehotvorci: Mija Aleksić. 22.30 Sport danes. 23.15 Noč z vami, nočni spored. 1.15 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Alf, zabavna serija. 9.30 Angleščina za začetnike. 10.00 Francosčina. 10.30 Ruščina. 11.00 Dediščina Guldenburgovih, serija. 11.45 Kulturne novice. 12.25 Telo — duh — zavest, 5. del: Proces staranja. 13.25 Novice. 13.35 Mi — v službi občanov. 14.05 Sedma celina: Strup kot orožje. 14.30 Nenavadni živalski svet. 14.35 Petersburške noči, nemški film (Ewald Balser, Johanna von Koczian). 16.00 Spored po otroških željah. 16.55 Mini Čas v sliki. 17.05 Nadaljevanja ni. 17.30 Degrass Junior, nadaljevanka. 18.00 Pregled kramljanja. 18.24 Kristjanova vprašanja. 18.30 Nogomet. 19.00 Sedem dni sporeda. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.53 Vreme. 20.00 Sport. 20.15 Kdor reče A, igre in zabava (Peter Rapp). 20.25 Sedem dni v maju, ameriški č/b film (Kirk Douglas, Burt Lancaster). 0.10 Novice. 0.15 Madragola, francoski č/b film (Rossana Schiaffino, Philippe Leroy). 1.50 Poročila. 1.55 Ex libris.

TV AVSTRIJA 2

11.15 Innsbruck: Svetovno prvenstvo v hitrostnem drsanju. 15.10 Leksikon umetnikov. 15.15 Vaša glasbena želja. 16.00 Ljudski običaji: Med Novim letom in svečnic. 16.45 Koledar ljudskih običajev. 17.00 Ljuba družina, improvizirana igra. 17.45 Kdo me hoče? Zivali iščejo dom. 18.00 Alf, zabavna serija. 18.30 Magazin Alpe-Jadran. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.53 Vreme. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Lev pozimi, angleški film (Peter O'Toole, Katharine Hepburn). 22.25 Novice. 22.30 Dunaj: Dvoranska atletika. 23.00 Zlati globus: Filmi, zvezde in nagrade. 0.00 Rock in video. 0.45 Poročila. 0.50 Ex libris.

RTL PLUS

8.00 Za otroke, otroške serije in risanke. 9.45 Otroški šov. 10.15 Promet. 10.30 Tv butik. 11.00 Madame X, francoska melodrama, 1980 (Michele Morgan). 12.25 Klasika. 13.00 Tv butik. 13.30 Mladinski magazin. 14.20 Isadora, angleški film, 1969 (Vanessa Redgrave, James Fox, Jason Robards). 16.30 Serif v New Yorku. 17.45 Dirty Dancing. 18.15 Hulk. 19.00 Nogomet. 19.45 Poročila. 20.15 Potovanje s teto, ameriška komedija. 1972 (Maggie Smith, Lou Gossett). 22.00 Vse ali nič. 23.25 Vse mucke se rade sladijajo, nemška erotična komedija, 1969 (Edwige Fenech). 0.25 Sexy Clips. 0.35 Vse mucke... Ponovitev.

NEDELJA
18. FEBRUAR**TV LJUBLJANA 1**

8.40 Video strani
8.50 Otroška matineja — Živ žav
9.40 Primeri inšpektorja Potice, češkoslovaška nadaljevanka
10.10 I. Greer: Lepi upi, francoska nadaljevanka
11.00 Alo, alo, humoristična oddaja, ponovitev
11.30 Domači ansambli: Bratje iz Oplotnice
12.00 Kmetijska oddaja TV NS
13.00 Video strani
14.10 Dediščina Guldenburgovih, nemška nadaljevanka
14.55 Križkraj
16.30 Tv dnevnik 1
16.45 Swanova vrnitev, ameriški film
19.00 Tv mernik
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 Zrebanje, podarim dobim
20.17 G. Mihić — E. Kusturica: Dom za obežanje, nadaljevanka TV Sarajevo
21.15 Zdravo
22.35 Tv dnevnik 3
22.55 Video strani

TV LJUBLJANA 2

10.00 Oddaje za JLA in igrani film. 13.00 Satelitski programi — poskusni prenosi. 14.00 Nedeljsko športno popoldne. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Kartoteka Zemlje, ameriška dokumentarna serija. 20.30 Profesionalce, dokumentarna oddaja. 21.05 Satelitski programi — poskusni prenosi. 21.50 Sportni pregled. 22.20 Satelitski programi — poskusni prenosi.

TV ZAGREB 1

9.10 Kronika Rusinov in Ukrajincev. 9.30 Poročila. 9.35 Rakuni, risana nanizanka za otroke. 10.00 Nedeljsko popoldne za otroke. 11.10 Kmetijska oddaja. 12.10 Koncert Mire Jevtić v Leningradu. 13.10 Otožna hiša, filmska nanizanka. 14.05 Poročila. 14.10 Prosto. 16.25 Po letu 2000, poljudno-znanstvena nanizanka. 17.15 Yellowstone Kelly, ameriški film. 18.45 Rakuni, risana nanizanka. 19.10 Tv fortuna. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Dom za obežanje, dramska nanizanka. 20.55 Rock-Teatron. 21.25 Tv dnevnik. 21.45 Sportni pregled. 22.15 Poročila v angleščini. 22.20 Noč z vami, nočni spored. 22.25 Žena z zvezdo, ameriški film. 23.55 Freddyjeva mora, grozljiva nanizanka. 0.20 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Zgodovinske železniške proge. 9.50 Hello Austria, oddaja v angleščini. 12.30 Orientacija. 13.00 Medij. 13.15 Srečanje v naravi: Živalski magazin. 13.45 Alf, zabavna serija. 14.10 Abbott in Costello, ameriška č/b filmska komedija (Bud Abbott, Lu Costello). 15.30 Četiri kralji. 4. del serije. 15.35 Sport Goofy, serijska risanka. 16.00 Zgodbe iz otroškega življenja: Pošast v kleti. 16.25 Mini Čas v sliki. 16.35 Mojster Eder in njegov Pukec, serija. 17.00 Mladinski magazin. 18.30 Falcon Crest (Sokolji greben), serija. 19.15 Zrebanje loto. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.48 Sport. 20.15 Johnny Bellinda, ameriški tv film o gluhoj deklici. 21.50 Vizije. 21.55 Richard Strauss: Saloma, č/b opera v enem dejanju. 23.25 Seiji Ozawa, portret japonskega dirigenta. 0.10 Novice.

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila. 9.05 Kulturni tednik. 9.30 Spomini (slikar Oskar Kokoschka). 10.50 Ameriški glasbeniki, pevi in plesalci iz Harlema in New Orleansa. 12.10 Sanj je konec, švedski balet. 12.55 Oživljeni računalniki. 13.00 Tuja domovina, oddaja v več jezikih. 13.30 Športno popoldne: Smučarski skoki, Svetovno prvenstvo v hitrostnem drsanju. 17.15 Klub seniorjev. 18.00 Alf, zabavna serija. 18.30 Podoba Avstrije. 18.55 Kristjan v času. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.48 Ljudski odvetnik. 20.15 Kraj zločina, kriminalka. 21.50 Novice. 21.55 Lutka, ameriški film (Andrew McCarthy, Kim Cattrall). 23.20 Zabavna francoska serija — Maupassant: Rastlinjak. 23.50 Sport: Hokej. 0.00 Novice.

RTL PLUS

13.10 Moj oče, vesoljce, serija. 13.30 Jetsoni. 14.00 Dr. Who. 14.30 Carovnica brez metle, ameriški film, 1967 (Jeff Hunter, Maria Perschy). 16.00 Bombe na Monte Carlo, nemški film, 1931 (Hainz Rühmann). 17.50 Narodna glasba. 18.45 Poročila. 19.10 Potovalec kviz. 20.15 Viktor, Viktorija, nemška komedija, 1957 (Johanna von Koczian). 21.45 Magazin. 22.20 Prime Time. 22.40 Tutti Frutti. 23.35 Kriminalistične zgodbe. 0.25 Sexy Folies. 1.00 Tutti Frutti, ponovitev.

SAT 1

10.30 Od vsepovsod. 11.00 Zmeda okrog Trixie, nemška komedija. 12.30 Zgodovina komunikacij. 12.45 Zgodovinski kviz. 13.20 Naša mala farma. 14.05 Sejemski žurnal. 14.15 Glava, glavica. 14.40 Hokej: Landhut — Rosenheim. (če bo igral B. Becker v finalu ATP turnirja, bodo srečanje prenašali. Hokej bo takrat ob 23.40). 17.05 Dobri in slabi fantje, ameriški vestern, 1969 (David Carradine, George Kennedy). 18.45 Poročila. 19.10 Lepotica in zver. 20.00 Liselotte von der Pfalz, nemška komedija, 1966 (Harald Leipnitz). 21.50 Sport. 22.00 Pogovor iz Berlina. 23.30 Sport.

PONEDELJEK
19. FEBRUAR**TV LJUBLJANA 1**

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev — Spored za otroke — Tisoč idej za naravoslovce
9.20 Mladinski pevski festival Celje 89: Zahodnonemški mladinski mešani zbor
9.45 Utrip
10.15 Mernik
10.30 Video strani
16.30 Tv dnevnik 2
16.45 Športna zaslanka
16.50 Mozaik, ponovitev — Zdravo
18.15 Spored za otroke in mlade — Radovedni Taček: Stolz
18.25 Miti in legende islamskih ljudstev: Mohamed v Medini
18.40 Zrebanje Podarim, dobim, ponovitev
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 C. Taylor: Spremembe, avstralska drama
21.30 Tv dnevnik 3
22.35 Glasbeni večer v operi
23.40 Video strani

TV LJUBLJANA 2

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi. 18.55 Pustolovščina — slikarstvo, švicarska znanstvena serija. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Žarišče. 20.30 Po sledeh napredka. 21.00 Sedma steza. 21.15 Pop rock box, oddaja TV Beograd. 22.00 Satelitski programi — poskusni prenosi.

TV ZAGREB 1

9.00 Šolski spored (do 12.35). 14.50 Poročila. 15.00 Ponovitev nočnega sporeda Noč z vami. 17.00 Tv dnevnik. 17.20 Nekaj več, izobraževalna oddaja. 17.50 Godzde prireditve, nanizanka za otroke. 18.05 Oblaček potepuh, nanizanka za otroke. 18.20 Številke in črke, kviz. 18.40 Risanka. 18.45 Dokumentarni spored. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 Gospa ministrica, komedija Branislava Nušića. 22.30 Svet danes, zunanje-politična oddaja. 23.00 Tv dnevnik. 23.20 Sport danes. 23.25 Noč z vami, nočni spored. 1.25 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Alf, zabavna serija. 9.30 Podoba Avstrije. 10.00 Tv v šoli: Avstrijske banke in zavarovalnice. 10.15 Tv v šoli: Godala. 10.30 Abbott in Costello v Hollywoodu, ameriški č/b film (ponovitev). 11.50 Sedma celina: Čar v somraku. 12.15 Posel s smrtjo, izvoz strupenih odpadkov. 13.00 Novice. 13.05 Ljudski odvetnik. 13.35 Tednik. 14.00 Lažni princ, češki film. 15.35 Kim Kim, serijska risanka. 16.00 Am dam des: Slika z nami. 16.20 Mini oder. 16.30 Kviz in video. 16.55 Mini Čas v sliki. 17.10 Beg z Luciferjem, švicarska nadaljevanka. 17.35 Mini reportaža: Disko. 17.55 Medvedkova družina. 18.00 Mi — v službi občanov. 18.30 Falcon Crest (Sokolji greben), serija. 19.22 Današnje znanje. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.53 Vreme. 20.00 Sport. 20.15 Sport v ponedeljek. 21.08 Mojsko kuhinje. 21.15 Hunter, kriminalna serija. 22.00 Kramljanje. 22.10 Bolnišnica Britannia, angleški film (Malcolm McDowell, Jill Bennett). 23.50 Francoska serija — Markiz de Sade: Augustine. 0.20 Novice.

TV AVSTRIJA 2

16.40 Leksikon umetnikov. 16.45 Svet železnice — Železnice sveta, 6. del: Potovanje v Peking. 17.30 Lipova cesta, serija. 18.00 Alf, zabavna serija. 18.30 Spored po željah. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.53 Vreme. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Hotel Paradiz, zabavna serija. 21.08 Mojsko kuhinje. 21.15 Šiling, gospodarska oddaja. 22.00 Čas v sliki. 2. 22.25 Japonci prihajajo, dokumentacija o japonskem gospodarskem prodiranju v Evropo. 23.10 Pogoltnjene solze, film o židovski kulturi v Moldaviji in Ukrajini. 0.10 Novice.

RTL PLUS

6.00 Moj oče vesoljce. 6.25 Halo, Evropa. 10.05 Cena je vroča. 10.35 Dr. Who. 11.10 Viktor/Viktorija, nemška komedija. 12.30 Klasika. 13.00 Tv butik. 13.30 Santa Barbara. 14.15 Springfieldova zgodba. 15.00 Dragi striček Bill. 15.40 Poročila. 15.43 Gospodarstvo. 16.00 Maske. 16.30 Moški za šest milijonov dolarjev. 17.10 Cena je vroča. 18.00 Baretta, zadnji del ameriške serije. 19.75 (Robert Blake). 18.45 Poročila. 19.15 Trop črnih ovc. 20.15 Detektiv Ironside. 21.10 Grmenje in kraljevo vreme, nemško-italijanska komedija, 1969 (Paul Dahlke). 22.50 Poročila. 23.00 Kulturni magazin. 23.30 Magazin za moške. 0.05 Catch Up. 0.40 Trop črnih ovc, ponovitev.

SAT 1

6.00 Dobro jutro s Sat 1. 8.35 Sosedje, Bolnišnica. 10.05 Novo v kinu. 10.30 Sončni kralji, ameriški film. 12.15 Kolo sreče. 13.00 Tv borza. 14.05 Pixi, Gospodinjstvo. Bolnišnica, Happy Days. 16.05 Daniel Boone. 17.10 Sosedje, družinska serija. 17.50 Sladki strup (Parfum), prvi del ameriške serije. 1983 (Susan French, Al Corley, Ian McShane). 18.45 Poročila.

**SREDA
21. FEBRUAR**

TV LJUBLJANA 1

8.50 Video strani
9.00 Mozaik — ponovitev — Spored za otroke: Preproste besede
9.15 C. Taylor: Spremembe, avstralska drama
10.40 J. Wambaugh: Odmevi v temi, ameriška nadaljevanka
11.30 Video strani
15.55 Zarišče, ponovitev
16.30 Tv dnevnik
16.45 Sportna zaslanka
16.50 Mozaik, ponovitev
16.50 Profesionalec, dokumentarna oddaja
17.25 Po sledih napredka
18.00 Spored za otroke in mlade — ZBIS: Lepa Vida, D. Dolmič: Oskar in morska deklica
19.00 Risanka
19.30 Tv dnevnik
20.05 Film tedna — Postavljalec neonskih reklam, španski film
21.50 Tv dnevnik 3
22.10 Videogodba
22.55 Video strani

TV LJUBLJANA 2

16.30 Satelitski programi — poskusni prenos. 18.30 Mostovi. 19.00 Divji svet živali: Pikapolonica, pikapolonica, angleška poljudnoznanstvena serija. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Zarišče. 20.30 Wagner: Tristan in Izolda, 2. del opere. 21.55 Svet poročila. 22.55 Satelitski programi — poskusni prenos.

TV ZAGREB 1

9.00 Šolski spored (do 12.35). 14.50 Poročila. 15.00 Ponovitev nočnega sporeda Noč z vami. 17.00 Tv dnevnik. 17.20 Ljudje govorijo, izobraževalna oddaja. 17.50 Pika Nogavička, nanizanka za otroke. 18.20 Številke in črke. 18.40 Risanka. 18.45 Življenje je življenje, reportaža. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Filmoskop: Milena Dravič, nato Hasanaginica, jugoslovanski film. 22.30 Tv dnevnik. 22.50 Sport danes. 22.55 Noč z vami, nočni spored. 0.55 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Alf, zabavna serija. 9.30 Francoščina. 10.00 Tv v šoli: Voda in duh. 10.15 Tv v šoli: Sežiganje. 10.30 Johnny Belinda, ameriški tv film (Rosanna Arquette). 12.05 Sedma celina: Življenje in preživljanje. 12.30 Reportaže iz tujine. 13.20 Novice. 13.30 Mi — v službi občanov. 14.00 Šolski valček, sovjetski film (Jelena Ciplakova, Sergej Nasibov). 15.35 Mačje zgodbe, serijska risanka. 16.00 Razbojniška južina, lutkovna igra. 16.35 Mini atelje. 16.58 Mini Čas v sliki. 17.10 Otroci iz nerazvitih dežel (Kitajska). 17.35 Mini klub. 17.35 Medvedkova družina. 18.00 Me žene. 18.30 Falcon Crest (Sokolji gredi), serija. 19.22 Današnje znanje. 19.30 Čas v sliki 1. 19.53 Vreme. 20.00 Sport. 20.15 Dediščina Guldenburgovih, serija. 21.00 Kramljanje. 21.10 Ne zdaj, ljubi, ameriška komedija (Michael Caine, Sally Field). 22.40 Harryjeva igra, 2. del tv igre. 23.55 Novice. 0.00 Theophile Gautier: Kraljica noči, francoska tv igra. 0.25 Poročila.

TV AVSTRIJA 2

10.25 Val di Fiemme: Smučarski tek na 30 kilometrov. 16.55 Leksikon umetnikov. 17.00 Od inflacije do stabilnosti: Avstrijska pot v Evropo. 17.30 Dežela in ljudje. 18.00 Alf, zabavna serija. 18.30 Spored po željah. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki 1. 19.53 Vreme. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Cesta, italijanski č/b film (Giulietta Masina, Anthony Quinn, režija: Federico Fellini). 21.55 Novo v kinu. 22.00 Čas v sliki 2. 22.20 Spomini (Freda Meissner-Blau). 23.20 Sport. 23.55 Svet v tridesetih letih, 4. del: Tragedija. 0.45 Poročila.

RTL PLUS

6.00 Ultraman. 6.25 Halo, Evropa. 10.05 Cena je vroča. 10.35 Dragi striček Bill. 11.00 Odvetnik proti zakonu, ameriški film. 13.00 Tv butik. 13.30 Santa Barbara, 253. nadaljevanje. 14.15 Springfieldova zgodba, 935. nadaljevanje. 15.00 Dragi striček Bill (Brian Keith). 15.00 Poročila. 15.43 Gospodarstvo. 16.00 Bogati in lepi, 135. nadaljevanje. 16.30 Usodno leto, serija. 17.10 Cena je vroča. 18.00 Dr. M. Welby. 18.45 Poročila. 19.15 CHiPs, serijska kriminalna. 20.15 Moški z otroško budilko, francoski film, 1986 (Roland Giraud, Zabou). 21.45 Zakon v L.A. 22.40 Poročila. 22.50 Tednik. 23.55 Bellamy, serija. 0.40 CHiPs.

SAT 1

6.00 Dobro jutro s Sat 1. 8.35 Sosedje, Bolnišnica, Gospodinjstvo. 10.05 Teshop. 10.30 Jezdec smrti iz Kanzaša, ameriški western, 1946. 12.15 Kolo sreče. 13.00 Tv borza. 14.05 Alf, začetek nove risane ameriške serije v 26 delih, 1987. 14.30 Zdravje, olnišnica. 15.30 Happy Days. 16.05 Nori Divji zahod. 17.00 Poročila. 17.10 Sosedje. 17.50 Vesoljska ladja Enterprise. 18.45 Poročila. 19.05 Kolo sreče. 20.00 Mike Hammer. 21.00 Neobrit in daleč od doma, ameriška komedija, 1960 (Ernie Kovacs, Margo Moore). 22.55 Poročila. 23.05 Ženske za Hudičev otok, italijansko-francoski pustolovski film, 1961 (Guy Madison, Michele Mercier).

RADIO PTUJ

(94,7 MHz — ultrakratki val, stereo; 1485 kHz — srednji val)

ČETRTEK, 15. februarja: 16.00 Novice, glasba in EPP. 16.40 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, reklame med glasbo po željah. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme, obvestila. 18.00 URICA DOMAČIH.
PETEK, 16. februarja: 16.00 Novice, glasba in EPP. 16.40 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, reklame med glasbo po željah. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme, obvestila. 18.00 Za konec tedna, zdravstveni nasveti, Vrtu — vmes zabavna glasba.
SOBOTA, 17. februarja: 16.00 Čestitke poslušalcev. 17.00 Obvestila, reklame med glasbo po željah. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme, obvestila. 18.00 V ŽIVO.
NEDELJA, 18. februarja: 10.00 Čestitke poslušalcev. 11.00 Tedenski pregled, vreme, obvestila, iz uspešnic dneva — vmes reklame. 11.50 Kmetijska oddaja. 12.00 Domača ustvarjalnost. 12.50 Aktualnost tedna. 13.00 Čestitke poslušalcev.
PONEDELJEK, 19. februarja: 16.00 Novice, glasba in EPP. 16.40 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, reklame med glasbo po željah. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme, obvestila. 18.00 Dogodki prek vikenda, sport, kultura — vmes glasba starejšega datuma.
TOREK, 20. februarja: 16.00 Novice, glasba in EPP. 16.40 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, reklame med glasbo po željah. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme, obvestila. 18.00 V ŽIVO: VOLITVE '90.
SREDA, 21. februarja: 16.00 Novice, glasba in EPP. 16.40 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, reklame med glasbo po željah. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme, obvestila. 18.00 Oddaja za mlade.

v z n a m e n j u

od 21. 3. do 20. 4.

Časi so se temljito spremenili, vi pa ste ostali enaki, zato se v današnji zapleteni situaciji le stežka znajdete. Dovolite, da vam svetujemo tisti, ki imajo več znanja kot vi. Naj vam ne bo nerodno priznati, da česa ne veste. Ni sramota, če človek ne ve, pač pa je sramota, če človek ne ve, da ne ve. Ne računajte na denar, ki šele bo, pač pa se zanesite na tistega, ki je.

od 29. 4. do 20. 5.

Nekateri vas občudujejo zaradi vašega dela, drugi zaradi poguma, toda pazite se tistih, ki vas občudujejo zaradi vaše moči. Kajti ko moči ne bo več v vaših rokah, bodo planili po vas in vam živ krst ne bo pomagal. Potovanje se bo sicer dobro končalo, toda začetek bo vse prej kot prijeten. Prepričevali vas bodo, da bi se ukvarjali s stvarmi, za katere se vnaprej veste, da vam ne bodo šle.

od 21. 5. do 21. 6.

Če ste še pred tednom vse pred seboj videli v najtemnejših barvah, je sedaj pred vami obdobje, ki bo polno optimizma. Kaže, da vam je nov polet dala oseba, ki ste jo srečali pred kratkim v nenavadnih okoliščinah. Ljubezen se bo dodobra zasedla v vašem srcu, in če jo boste negovali z dovoljšnjo pozornostjo, bo kmalu obrodila tudi kakšen sad. Knjiga, ki jo že dolgo čakate, bo prispela.

od 22. 6. do 22. 7.

Prepustni čas je tu, čas, da spet znorite in pozabite, da so vas sploh kdaj pestile težave. Pomislite na maskiranje čimprej, vendar nikar vsem ne povejte, kaj boste, kajti veliko bolj zabavno bo, ko boste lahko vse, ki jih boste želeli, pošteno vlekli za nos. Denarja bo dovolj do konca meseca, vendar za vnaprej dokaj slabo kaže. Ne nasedajte reklamam, raje se prepričajte pri izkušnih ljudeh.

od 23. 7. do 23. 8.

Včasih znate neko delo opraviti zelo hitro, drugič pa se mučite in mučite, a rezultat vseeno ni takšen, da bi lahko bili zadovoljni. Pesti vas to, da se ne morete koncentrirati, ko bi se morali. Nasvet znanke le upoštevajte, če želite, da boste pri njej še vnaprej v časih. Vedite, da nekdo skrivoma vzdihuje po vas, vi pa ostajate slepi in gluhi. Zamikal vas bo nov avto.

od 24. 8. do 23. 9.

Kako malo je bilo potrebno, da ste osrečili sodelavko, ki že celo leto kaže nesrečen obraz. Še večkrat jo boste morali potolažiti. Velikokrat ste se že neprimerno obnašali do svojih podrejenih, zato bo skrajni čas za sprejeto sklepa, da se boste za sto odstotkov spremenili. Kadilska strast vas še zmeraj ne pusti pri miru. Če ste vztrajali že toliko časa, ni vrag, da ne bi vzdržali za zmeraj.

od 24. 9. do 23. 10.

Prepovedni dnevi, ki vas občasno osrečujejo, so kar pravišnji za izlete peš in s kolesom. Potrudite se in čimprej pridite na tisto težo, kakršno ste imeli pred zimo. V letošnjih hladnejših mesecih ste si namreč nabrali kar nekaj zaloge za hude čase in tega, da vam obleke niso več prav, ni niti najmanj kriva čistilnica. Pred prehladom se obvarujte, kajti zdravljenje bo neučinkovito.

od 24. 10. do 22. 11.

Hitrost še nikdar ni rodila česa pametnega, zato tudi vi pred pomembnejšo odločitvijo sedite in premislite vse argumente za in proti. Nikar se temu ne prepustite sami, pač pa prislusnite partnerjevemu argumentom. Vedite, da imajo včasih prav tudi drugi, pa čeprav res največkrat obvelja vaša. Sodelavci vam bodo izkazali zaupanje, le glejte, da se mu ne izneverite.

od 23. 11. do 21. 12.

Če ste si zastavili nek cilj realno, ni razloga, da ga ne bi dosegli. Toda pozabljajte, da so na poti k uresničevanju načrtov velikokrat kakšne ovire, na katere človek prej ni računal. V naslednjih dneh bo pravi čas za pomembne odločitve. Samo vztrajni bodite in ne omagajte pod prvim udarcem usode. Nakupe odložite na primernejši čas, kajti vsi vas pa res ne bodo odirali.

od 22. 12. do 20. 1.

Nikar se ne prenaaglate s pospravljanjem zimske garderobe, ker vam bo prišla še presneto prav. Zimski dopust boste res preživeli na soncu, bodo pa zato delovni dnevi bolj zimsko turobni. Šef vam gre že dolgo časa na živce, vendar potrpite do naslednje reelekcije. In če boste takrat še v podjetju, mu le pokažite njegovega boga. Ampak verjetno vas takrat ne bo več. Šef ima svojo moč.

od 21. 1. do 19. 2.

Ker vas že kar nekaj časa dajejo različni prehladi, pričnite razmišljati, da bi se odpravili na krajši oddih v kakšno toplino. Ne mislite, da je pravi dopust le tisti na morju, tudi kje drugje se lahko ima človek prav fletno. Spogledovanje bo končno rodilo nek rezultat, saj se bo objekt vašega gledanja končno opogumil in spregovoril z vami nekaj prav prijaznih besed.

od 20. 2. do 20. 3.

Ne tarnajte nenehno, kako hudo je z vami, kajti veliko jih je v vašem okolju, ki vam to kar privoščijo. Poskušajte za spremembo reči, da se imate krasno, še nikoli tako... Ugotovili boste, kako se bo marsikomu povsili nos. Sekiranje v soboto bo povsem odveč, le spati ne boste mogli. Če bi se res zgodilo vse, kar vi mislite, bi tako ali tako že bilo pol sveta pod rušo.

SESTAVIL EDI KLASIN	OČE STAREGA OČETA	POMENB- NOST	MESTO V NIG- RIJI	SLOV- SLIKAR JOŽE HORVAT	ENO OD PELE- JEVIH IMEN	ŽIVLJ. TEKO- ČINA	SLOV. KIPAR	GRŠKI KIPAR	DOMAČA PERNATA ŽIVAL
PROJEK- TANT									
TEČE SKOŽI VIŠE GRAD									
RUDAR. MESTO V SRBIJI									
MESTO V NEVADI						GAŠKA ČRKA STENA Z IKONAMI			
FRANC. ŽENSKO IME				FRNI- KOLA					HIMA- LAJSKA KOZA
DARUVAR GNJILANE			KNJŽENI JUNAK ... IN ZMAN	KME- TIJSKA ZADRUGA	PASJA RADOST FEDELIV. SIRA				

637	PLAT	PARNA ŽENSKA SPOLNA ŽELEZA	BEograd REKA V AVSTRIJI	GRŠKI OTOK				ANTON SOVRE KUŽEK	▽	BRAZIL MESTO ... PAULO	PANJ	ŽIVIN- SKO KRMILLO	VARHAJ ZA- VETNIK
FRANC. FILMSKI IGRALEC (JEAN)				KRAJ PRI DOLŽALAH BOKAR CLAY			TEHNIKA SMUGANJA TVEGANJA NAPOVED						
SNOV			ČEŠKA PO TRILINICA REKA V NEMCIJI		BRIT. POMOR- JEVAK (JAMES)					LEPOTNA KREMA			
JUGOSL. BOKSAR- TRENER (BOŽAN)					MESTO V ITALIJI RIMSKI NARAVOSL.					FLAMSKI SLIKAR KOPRIV- NICA			
APOLLO- NOVA SESTRA				ŠČETKA KONEC POLTOKA						TRENJE 22. IN 25. ČRKA			
REKA V ERN				MINERAL						ČIPKASTA NABOR- NICA			
TEDNIK	JEAN NICOT	NIKA JUVAN	DOPISU IN OGLASU	V TEDNIK	ČEŠKI NARODNI PLES					TEDNIK	SEČ		

FINALE TEKMOVANJ ZA PRVAKA SLOVENIJE V MALEM NOGOMETU

Najboljša ekipa Talcev iz Maribora

Športna dvorana Center je bila minulo nedeljo, 11. februarja, prizorišče finalnega tekmovanja za prvaka Slovenije v malem nogometu. Sodelovalo je 12 ekip iz medobčinskih nogometnih zvez: Naklo (Gorenjska), Grozd Portorož, Tuti Fruti (Koper), Tae Kwon Do (Maribor), Usnjeplast (Ljubljana), Surovina-Branik-Talci (Maribor), Steklar (Celje), Hlapi Hec (Nova Gorica), NK Ljubljana, Nemčavci (Murska Sobota) ter Kovinostrugarstvo Zamuda in Poetovio (oba Ptuj).

Po dopoldanskem dokaj zanimivem delu polfinalnih tekem so popoldne razveselili številno občinstvo z atraktivno tekmo med vodilnimi delavci (direktorji) ptujskih organizacij in športnimi aktivisti občine. Rezultat sicer ni bil tako pomemben, lahko pa ga zaupamo: 1:0 za ekipo športnih aktivistov. Edini strel je z veliko muke dosegel Plajnshek (nekdanje krilo Drave).

V finalnih tekmah je ekipa Poetovio premagala Kovinostrugarstvo Zamuda s 4:0; Usnjeplast Ljubljana pa je izgubil z ekipo Surovina-Branik-Talci s 6:4. V borbi za tretje in četrto mesto je zatem Usnjeplast Ljubljana premagal ekipo Kovinostrugarstva Zamuda z 2:1. V finalni tekmi je ekipa Surovina-Branik-Talci premagala domačo ekipo Poetovio s 3:2 in tako osvojila zaslužen prvo mesto.

Končni vrstni red je torej: 1. Surovina-Branik-Talci, 2. Poetovio, 3. Usnjeplast, 4. Kovinostrugarstvo Zamuda itd.

Sodniška ekipa je izbrala za najboljšega igralca Draga Dolenca (Surovina-Branik-Talci), za najboljšega vratarja domačega Silva Kornika (Poetovio),

Zmagovalna ekipa Surovina-Branik Talci Maribor. (Foto: M. Ozmeč)

za najboljšega strelca pa Zorana Stokuča (Usnjeplast). Priznanje za najbolj fair play igro pa so podelili ekipi Hlapi Hec. Organizatorji — medobčinska nogometna zveza Ptuj — so se odlično izkazali

in s tem potrdili, da se nam v Ptuj obetajo še podobne uspešne nogometne prireditve v zaprtih prostorih.

— OM

Zakaj mačehovski odnos do športa

Športniki in športni delavci smo si enako kot v nekaj preteklih letih tudi v letu 1989 prizadevali, da bi na prečo problematiko na področju športa v naši občini opozorili širšo javnost in tiste, ki o materialnih razmerah na področju družbenih dejavnosti odločajo.

Zal smo »izpadli« že na treh zasedanjih skupščine občine Ptuj v minulem letu. Kot kaže, ne bomo imeli »sreče« niti četrtri, to je v torek, 20. februarja, ko bodo zasedali vsi trije zbori občinske skupščine.

S svojim prispevkom želim opozoriti širšo javnost in delegate, ki bodo prisotni na omenjenem zasedanju skupščine, na problematiko in močne posledice v upanju, da bo šport kot dejavnost posebnega družbenega pomena deležen ustrezne pozornosti in uvrščen na dnevni red zasedanja te skupščine.

Vloga in pomen športa:

Šport pomeni danes po svojih zunanjih manifestacijah, angažiranju aktivnih udeležencev, dosežkih in prispevku ter kot sredstvo počitka in zabave izreden svetovni sociološki fenomen, ki ima podporo in pomoč od vseh družbenih sistemov na svetu.

Da bi pravilno dojel prave vrednosti športa (zakaj se v njega izplača vlagati!) in možnosti njegovega raznovrstnega vpliva na življenje in delo ljudi, moramo poznati ključne funkcije, v katerih nastopa šport.

Med temi naj omenim najpomembnejše:

- zdravstvenopreventivna in kurativna,
- delovnostorilnostna (produktivnost, obramba države),
- vzgojno-izobraževalna,
- kulturno-estetska,
- razvedrilna.

Sedanja organiziranost športa v občini:

Z ustavnim zakonom za izvedbo ustavnih amandmajev od 9 do 89 k ustavi Slovenije smo ukinili telesnokulturno skupnost in njene organe. Hkrati je bil izvo-

ljen odbor za spremljanje uresničevanja politike in za dajanje mnenj in predlogov s področja športa, ki deluje pri izvršnem svetu SO Ptuj. Organiziranost Zveze telesnokulturnih organizacij je ostala nespremenjena; to naj bi se uredilo v letošnjem (prehodnem) letu.

Kljub pričakovanim zakonskim spremembam nas sedanja zakonodaja ne omejuje, da že takoj ne pričnemo priprav za preoblikovanje organiziranosti in določanja ustrezne vloge Zveze telesnokulturnih organizacij. Pri tem velja izpostaviti in uveljaviti zahtevo: »Stroka naj odloča, za svoje odločitve pa tudi odgovarja!«

Razširjenost športa v ptujski občini:

Organizirana športna dejavnost se v naši občini izvaja v sedemdesetih klubih in društvih. V njih je vključenih 8121 članov, kar pomeni zaokroženo 11,5 % prebivalcev občine.

Ocenjujem pa, da je športno aktivnih več kot 25 % vseh prebivalcev občine, pri čemer so upoštevani aktivni v okviru vzgojno-izobraževalnega procesa (šolskega športa) ter drugih oblikah organizirane in neorganizirane športne aktivnosti v krajevnih skupnostih in podjetjih.

Ugotovitve športnih in zdravstvenih strokovnjakov:

V Sloveniji ni vzgojno-varstvene ustanove, ki bi imela lastno telovadnico ali strokovnjaka, zaposlenega za športno vzgojo, izmed 730 vrtcev jih ima le 260 večnamenski prostor (Zavod za šolstvo SRS — 1989).

Med leti 1970 in 1983 se je motorična učinkovitost otrok, ki so končali malo šolo, zmanjšala za 5,8 % (Fakulteta za telesno kulturo v Ljubljani — 1989).

Zaskrbnjujejoče so ugotovitve dispanzerja za šolsko mladino v Ptuj o zdravstvenem stanju naših osnovnošolcev: slabo telesno držo ima 37,34 %, nakazane deformacije hrbtenice 8,78 % (iz-

ražena 2,27 %), deformacije prsnega koša 19,95 %, deformacije stopal 3,64 %, druge deformacije okostja 3,91 %. Opazno narašča slabokrvnost, med obolevnostjo šolske mladine pa je na prvem mestu respiratorni sistem.

V zmogljivostnih elementih (moč ramenskega obroča in rok, trupa) ter v premagovanju daljših razdalj s tekom so 21-letni študentje na ravni 12-letnih učencev, 20-letne študentke pa na ravni funkcionalnih zmogljivosti 9-letnih učenc (Fakulteta za telesno kulturo v Ljubljani — 1989).

Število odsotnosti s dela vseh zaposlenih v Sloveniji je v letu 1987 preseglo 14 milijonov dni, kar pomeni, da je bil vsak zaposleni delavec v povprečju odsoten 15 dni in pol (»Zdravstveno varstvo« — 1989).

Število nabornikov, sposobnih za služenje vojaškega roka, upada iz leta v leto.

Financiranje športa v občini:

Povprečna prispevna stopnja za športno dejavnost je bila leta 1989 v naši občini 0,31, v Sloveniji 0,36.

Delež športa v skupni porabi upada iz leta v leto: 1986 — 2 %, 1987 — 1,8 %, 1988 — 1,5 %, 1989 — 1,45 %.

Delež športa v družbenem proizvodu občine je znašal v letu 1986 — 0,22, v letu 1987 — 0,17 in v letu 1988 — 0,15.

V indeksu rasti sredstev je

šport v tem srednjeročnem obdobju na predzadnjem mestu v primerjavi z drugimi družbenimi dejavnostmi.

Celoten globalni sredstev za šport znaša 60—70 % proračuna ene osn. šole v naši občini.

Ključne naloge na področju športa v naši občini:

Zagotavljanje finančnih sredstev po prispevni stopnji vsaj na višini povprečne republiške.

Zagotovitev materialnih možnosti za realizacijo tistih planiranih nalog na področju športa, ki jih zaradi pomanjkanja finančnih sredstev nismo bili sposobni realizirati v minulem obdobju (profesionalizacija strokovnega dela, gradnja športnih objektov, ki so v našem programu).

Pripravi in izvesti spremembe v organiziranosti športa, ki bodo v funkciji racionalnejšega bolj strokovnega dela (in s tem učinkovitejšega!) dela.

Spodbuditi podjetništvo tudi na področju športa.

Urediti financiranje športne dvorane Center tako, da to ne bo šlo v škodo celotne športne dejavnosti.

Vlado Čuš, prof., član odbora za spremljanje uresničevanja politike in za dajanje mnenj in predlogov s področja športa

Končno tudi odbojka

Športno delovanje v Ptuj je bogatejše še za en klub — ženski odbojarski klub, ki deluje od septembra 1989 in je rezultat večletnega dela profesorjev telesne vzgoje v SSC Ptuj. Klub deluje pod imenom SSC Ptuj, saj so članice sedanje in bivše učence ptujskega Srednješolskega centra.

Čeprav deluje le nekaj mesecev, se je vključil v medobčinsko ligaško tekmovanje mariborskega območja, ki zmagovalca vodi na kvalifikacije za drugo slovensko odbojarsko ligo. Tekmovalni del poteka v februarju, zraven SSC Ptuj pa sodelujejo še OK Paloma Branik-mlade, OK Rogoza in DTV Fram. V prvem kolu je ekipa SSC Ptuj gostovala v Hočah pri ekipi OK Rogoza in kljub vodstvu 2:0 zaradi tujega

terena in pristranskosti sodnika izgubila z 2:3. Drugo kolo je bilo odigrano minulo soboto. Ekipa SSC Ptuj je spet gostovala, tokrat v Slivnici pri ekipi DTV Fram, in zmagala s 3:0. V naslednjem kolu bo ekipa SSC Ptuj doma gostila mlado ekipo OK Paloma Branik iz Maribora. Tekma bo v petek, 16. februarja, v športni dvorani Center ob 17.30. »Sedmi igralec« bo za mlade domačinke pomemben, zato ste na tekmo vljudno vabljeni.

Se enkrat vas vabimo na petkovno srečanje ekip SSC Ptuj in OK Paloma Branik, saj domače igralke obljubljajo dobro in zanimivo odbojko. Zlatko Planinc

»MITRA«

POTROŠNIKI! TRGOVINA IN POSREDNIŠTVO

AŠKERČEVA 5, PTUJ
TEL. (062) 775-974

Za vas opravljamo prodajo uvoženega novega in rabljenega tehničnega blaga vsak delavnik od 9. do 16. ure ter v ponedeljek in sredo od 16. do 18. ure.

NUDIMO:

- ZABAVNO ELEKTRONIKO in AKUSTIKO
- GLASBILA
- s strokovno pomočjo posredniško prodajo NEPREMIČNIN
- POSREDOVANJE STORITVE ZA DRUŽBENI SEKTOR

diskont JAMA VLADO & MIRAN ŽNIDARIČ

Ob Žaleznici 11, 62250 Ptuj

Nudimo VSE VRSTE OSNOVNIH ARTIKLOV po konkurenčnih cenah:

- BUTELJKA (arhivska) letnik 82 90,00 din
- KOMPOT — 4 kg (breskov) 42,00 din
- KIS ZA VLAGANJE — 1 l 4,00 din
- BELO OLJE KONZUM 16,00 din

PRI NAS BOSTE POSTREŽENI DRUGAČE!

OČESNA OPTIKA

»GHETALDUS«

poslovalnica Bezjakova 14,
Ptuj Tel. (062) 771-598

OKULISTIČNI PREGLEDI ZA KOREKCIJSKA OČALA V TOREK IN SREDO POPOLDAN. IZ BOGATE PONUDBE NAŠEGA PROGRAMA VAM SVETUJEMO:

- KONTAKTNE LEČE
- KOREKCIJSKA OČALA
- FILTRSKA OČALA ZA RAČUNALNI-KARJE
- SONČNA TER ŠPORTNA OČALA
- VSE VRSTE ZAŠČITNIH OČAL

Kmetijski kombinat

gostinstvo »haloški biser« ptuj

Gostinski lokali HALOŠKEGA BISERA vam ponujajo bogat

PUSTNI PROGRAM:

- **TEDEN PUSTNIH JEDI** od 20. do 27. februarja
- **PLESI V MASKAH** v DISKOTEKI SUPER LI v petek, 23. februarja, nedeljo, 25. februarja, in torek, 27. februarja
- **PUSTNI PLES** v HOTELU in DISKOTEKI SUPER LI v soboto, 24. februarja

HALOŠKI BISER — BISER DOMAČE PONUDBE!

gostinstvo »haloški biser« ptuj

PTUJ, DRIMOVA C. 23, P. B.
Tel.: (062) 771-478
Servis: (062) 771-483

PETOVIAAVTO PTUJ vam nudi:

- servisiranje in prodajo vozil ZASTAVA, ŠKODA, WARTBURG
- prodajo rezervnih delov
- tehnične preglede vozil po konkurenčnih cenah

Prodaja vozil po sistemu STARO ZA NOVO. Vozila ZASTAVA prodajajo z 10 % popustom ali na 3 obroke.

Pridite ali pokličite po telefonu 776-311.

IMP - ELEKTROKOVINAR, PROIZVODNJA, MONTAŽA, ENERGETIKA, EKOLOGIJA, p. o. PTUJ, Rogozniška 14

IMP — ELEKTROKOVINAR Ptuj na podlagi sklepa delavskega sveta razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo

1. osebni avto Golf letnik 1981 — izklicna cena	20.000,00 din
2. osebni avto Zastava 101, letnik 1985 — izklicna cena	16.000,00 din
3. tovorni avto TAM 2000, letnik 1981 — izklicna cena	55.000,00 din
4. motorno kolo Tomos APN-4 — izklicna cena	5.000,00 din
5. fotokopirni stroj Olympia 303 — izklicna cena	700,00 din
6. knjižni stroj DARO 1720 — izklicna cena	500,00 din
7. tehnična Libela, 500 kg — izklicna cena	8.000,00 din
8. pisalni stroj Olivetti — izklicna cena	300,00 din
9. pisalni stroj Olympia — izklicna cena	400,00 din
10. risalne mize, 3 kom — izklicna cena	800,00 do 1.000,00 din
11. računski stroj, 2 kom — izklicna cena	200,00 din
12. ročni stroj za valj. pločevine, 3 kom — izklicna cena	120,00 din
13. ročni zapogibni stroj — izklicna cena	300,00 din
14. telefonski aparati, 6 kom — izklicna cena	100,00 din

ter razne druge poškodovane opreme po seznamu.

Na dražbi lahko sodelujejo fizične in pravne osebe. Pred dražbo morajo položiti varščino 10 % od izklicne cene draženih osnovnih sredstev. Varščina se kupcu, ki bo uspel, vračuna v kupnino, drugim udeležencem pa se vrne brez obresti. Interesenti vplačajo varščino na dan dražbe z navedbo osnovnega sredstva, za katerega plačajo varščino.

Ogled osnovnih sredstev je možen na dan dražbe od 12. do 13. ure. Prodaja se po sistemu VIDENO — KUPLENO, zato ni možna poznejša reklamacija. Javna dražba bo v petek, 23. 2. 1990, ob 14. uri na sedežu podjetja, Rogozniška 14, Ptuj. Kupec je dolžan kupnino s prometnim davkom poravnati in skleniti ustrezno pogodbo v 7 dneh po javni dražbi, v nasprotnem primeru mu varščina zapade.

Komunalno podjetje Ptuj organizira od

23. do 27. februarja

PUSTNI SEJEM v Ptuj.

Prijavnice za sodelovanje in vse druge informacije lahko dobite vsak delovnik od 8. do 12. ure v pisarni tržnice — Titov trg 1, Ptuj.

Prijave sprejemamo do 20. februarja.

EXPRES KEMIČNA ČISTILNICA IN PRALNICA

MARJAN FRANGEŽ

Aškerčeva 4, Ptuj, tel.: 062/771-916

Ob 15-letnici svojega poslovanja začenjamo poračunavanje enoletne akcije — 10 %.

Hvala za zaupanje in nadaljnje sodelovanje.

DANES ODDAŠ — JUTRI DVIGNEŠ.

SIMEL

SERVIS IN MONTAŽA GOSPODINJSKIH APARATOV, ELEKTROINSTALACIJE, PLIN — SERVIS, PRIKLOPI

GORDAN ZRIJČ

Prešernova 15, PTUJ

tel. (062) 776-421

*Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
bolečine in trpljenje si prešal,
da v grobu boš lahko mirno spal.*

V SPOMIN

28. januarja je minilo žalostno leto, ko si brez slovesa odšel, naš dragi oče in dedek

Franc Mlakar

iz Nove vasi pri Ptuj 109

Žalujoci: sin Janez z družino ter hčerka Marija z družino

*Niti zbogom nisi rekla,
niti roke nam podala,
smrt te iznenada mlado vzela,
a v naših srcih boš ostala.*

V SPOMIN

13. februarja je minilo leto bridke žalosti, odkar smo tragično izgubili svoj drago hčerko, botro, sestro in sva-kinjo

Stanko Kovačec

iz Osluševcev 58

Hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in sveče.

Z bolečino v srcu se te spominjajo vsi tvoji.

Boleč je

SPOMIN

na 8. februar, ko mineva leto žalosti, odkar nas je mnogo prerano zapustila draga mama, babica in tašča

Marija Šegula

Hvala vsem sorodnikom in znancem, ki se ustavljate ob njenem grobu ter ji prižigate sveče in darujete cvetje.

Žalujoca hčerka Marica z družino

*Rože cvetijo vsako pomlad,
tvoje življenje bilo samo je enkrat.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, dobre mamike, ome, babice, prababice, sestre in tete

Marije Šori

iz Juršincev 74

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnico tako številno obiskovali na njenem domu, nam lajšali bolečino in jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in vence, sv. maše ter nam izrazili sožalje.

Posebej se zahvaljujemo vsem sosedom za pomoč, g. župniku za opravljen obred, Lovrencu za molitve, govorniku za poslovilne besede ter cerkvenemu pevskemu zboru.

Iskrena hvala!

VSJ NJENI NAJDRAŽJI!

*Mirno, kot si živila,
se je izteklo tvoje življenje.
Potrpežljivo si prenašala
bolečine in v miru in duhu
zaspala ter se poslovila od nas*

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi naše drage mame in babice

Marije Donaj

iz Gajevcev 22

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste prišli od blizu in daleč, nam izrekli sožalje in nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Hvala tudi g. župniku za opravljen obred in poslovilne besede, vsem pev-
cem za odpete žalostinke. Posebno hvala tudi govornikom za poslovilne besede.

ŽALUJOČI: mož Jakob, sinova Stanko in Ivan z družino ter drugo sorodstvo.

mali oglasi

PRODAM na obroke novo sedežno garnituro in regal za dnevno sobo. Tel.: 771-731, int. 43, od 7. do 15. ure.

ZAMENJAM enosobno stanovanje z balkonom v I. nadstropju za dvojni ali trisobno. Volkmerjeva 5, stanovanje 9. Tel.: 775-386.

UGODNO PRODAM pralni stroj in črno-beli televizor, oboje staro 1 leto. Tel.: 773-152 — dopoldan.

PRODAM parcelo — vinograd v Svetincih. Franc Benko, Trnovska vas 26.

PRODAM vinogradniško kolje. Hajšek, Kočice 5, Zetale. VRTNO ROTACIJSKO kosilnico PANONIJA K 500 prodam. Tel.: 773-846.

PRODAM traktor IMT FERGUSON, dobro ohranjen. Janez Visenjak, Bukovci 106.

NESNICE — MLADE JARČICE pasme hisex, rjave, iz kooperacijske reje, opravljene na vsa cepljenja, že navajene na domačo hrano, prodam. Dobite jih vsak dan, tudi v soboto in nedeljo. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi še eno zastoj. Jože Soršak, Podložje 1, Ptujška Gora.

V NAJEM dam 54 arov njive v Rogoznici ter prodam sesalec in kopalno kad. Tel.: 775-557.

DIANO, reg. do decembra 1990, prodam za 8.000,— din. Tel. 781-293.

PRODAM vinograd s hišo v Veliki Varnici. Dravinjski Vrh 55, Jože Vidovič.

V OKOLICI Ormoža prodamo vinograd z zidnico in inventarjem, sadovnjak in gozd. Skupaj cca 1,60 ha. Informacije po 16. uri na telefon 069/81-903.

KUPIM STARE motorje Puch, NSU, BMW, lahko tudi nevozne. Tel. 774-689.

UGODNO prodam zamrzovalno skrinjo 310 l, hladilnik, kavč regina, šivalni stroj Bagat in moped avtomatik 3. Te.: 776-404, po 15. uri.

TEAM MLADI STROKOVNJAKI

NUDI INŠTRUKCJE za vse predmete osnovne in srednje šole ter inštrukcije matematike, fizike, mehanike, elektrotehnike in računalništva za I. stopnjo študija. Informacije: 772-456.

PRODAM moped Tomos avtomatik 3. Slekovec, Panonska 5, Ptuj.

SPREJMEM kakršnokoli delo na domu (šivanja, pakiranje). Naslov v upravi.

V ZLATOLIČJU prodam dotrajano hišo z elektriko in vodovodom na zemljišču 924 m². Cena 28.000 DEM. Tel.: 688-202.

PTT imenike Slovenije za leto 1990 in pancerje št. 43—45, nove, SALAMON SX 91 prodam. Tel.: 772-210.

VINOGRADNIKI, POZOR! Prodajam lesene stebre za vinograd (kostanj) in smrekov les (fosne). Pokličite na telefon (062) 769-110 v nedeljo od 9. do 12. ure.

PRODAM 800 kosov žgane fasadne opeke rumene barve. Marjan PIŠEK, Lovrenc na Dr. polju 55/b.

PRODAM 800 kosov žgane fasadne opeke rumene barve. Marjan PIŠEK, Lovrenc na Dr. polju 55/b.

*Zakaj si nam morala umreti,
ko s teboj je bilo tako lepo živeti.
Zbogom nisi rekla, niti roke nisi
podala,
smrt te vzela je iznenada,
a v naših srcih boš ostala.*

ZAHVALA

Ob boleči in težki izgubi naše drage žene, mame in babice

Anke Slukan

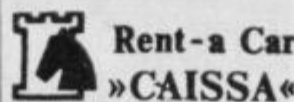
iz Zg. Velovleka 23

se iskreno zahvaljujemo VSEM za spremstvo na njeni zadnji poti, za vence in šopke in za darovane maše. Posebej hvala družini ČERNEZEL ter dobrim sosedom: MARUŠIČ, PRESEČKI, HERAK in LAZAR.

Iskreno se zahvaljujemo tudi pihalni godbi Ptuj, govorniku KS, g. župniku za opravljen obred in pevcem z Destrnika. Hvala tudi DO: Podjetje za popravilo voz Ptuj, OŠ Sevnica ter PM iz Kopra.

Še enkrat vsem, ki ste nam pomagali, iskrena hvala.

ŽALUJOČI: mož Avgust, sinovi Ivan, Mirko in Drago z družinami.

Ptuj

Ugodno izposojevanje avtomobilov:
R 4, skala 55, golf JXD, kadett 1,3 LS

Brezplačna dostava do 30 km in še razne druge ugodnosti.

»CAISSA« — Izziv za poslovneže.
Informacije:
Danilo POLAJŽER

tel.: 062/774-813
(8.—13.)
062/775-032 (non-stop)

PRODAM plug, dvobrazdni, malo rabljen, in kardanski priklop za traktor TOMO VINKOVIĆ 732. Franc Bedrač, Trdobjci 66, Zg. Leskovec.
PREKLIC! Imenovani Jože JOŠAR, stanujoč v Rabelčji vasi 17, Ptuj, preklicujem vse neresnične besede, grobe in žaljive, ki sem jih izrekel dne 2. februarja 1990 tovarišu Ivanu ŠICU z Zagrebške ceste 67, p. Ptuj, na njegovem domu ob 22. uri ter se mu iskreno zahvaljujem za razumevanje.

62250 PTUJ
PREŠERNOVA 23
☎ (062) 771-294

UGODNO prodam dobro ohranjeno zamrzovalno skrinjo 210 l. Dobrun, Prešernova 23 B. Tel.: 775-648.

TELICO, brejo 5 mesecev, prodam. Ormoška 71. Tel.: 771-497.

PRODAM dobro ohranjen kavč in dva fotelja. Stanimir Lomovič, Gregorčičev drevored 6, Ptuj.

UGODNO prodam črno-beli televizor. Kraigherjeva 35, stan. 15. Tel.: 775-482.

PRODAM električni mlin. Tel.: 776-992.

VINOGRAD, vikend z inventarjem prodam v Paradižu pri Cir-
kulanah. Tel.: (062) 772-969.

PRODAM obračalnik »pajek« SRO 2220. Draženci 46.

PRODAM traktor IMT 539. Mirko Premužič, Lovrečan, Ul. 9. maja 61.

OBVESTILO

KGP Ptuj obvešča vse občane, da bo na osnovi odločbe št. 34-94/82-4 PF z dne 15. 1. 1990 izvedlo delno zaporo pločnika ob hiši ŽILAVEC na Potrčevi cesti zaradi izvedbe večjih sanitarnih del na navedenem objektu. Zapora pločnika bo trajala predvidoma od 8. 2. 1990 do konca gradnje.

PRODAM gradbeno parcelo na relaciji Lovrenc—Majšperk. Naslov v upravi.

PRODAM Zastavo 750 z rezervnimi kleparskimi deli. Franc Pukšič, Vintarovi 43 C, Destrnik.

JARČICE HISEX, rjave, stare 12 tednov, cepljene, odlične nesnice, prodam. Marčič, Starošince 39, Cirkovce. Tel.: 792-357.

PRODAM 126 P, letnik 84. Zvonko Vindiš, Tržec 25 D, Videm pri Ptuj (pri gramozni jami).

LADO 1200, letnik 82, prodam. Gajšek, Kajuhova 3, Ptuj.

PRODAM Lado karavan, letnik 84. Tel.: 771-206 — popoldan.

PRODAM Z-850, »fiča«, starega 4 leta, po ugodni ceni. Tel.: 797-055.

BOČNO traktorsko kosilnico tip Olt in obračalnik — tračni, 2,2 m, ugodno prodam. Zlatoličje 98, tel.: 688-181.

FOTO
ATELJE

LANGERHOLC

— Prešernova 2
obvešča, da izdelujejo EXPRESS barvne fotografije za dokumente.

UGODNO prodam kosilnico BCS, traktorski obračalnik in 2 t suhe koruze. Drago Predikaka, Lovrenc 56.

PRODAM traktor IMT 539, dobro ohranjen. Ivan Škorc, Sodinci 65. Velika Nedelja.

PRODAM barvni TV in seno. Štefka Vindiš, Zagrebška 8, Ptuj.

ZARADI gradnje prodam 126 P, star šest mesecev, cena ugodna. Tel.: 776-827.

UGODNO prodam omaro, zamrzovalno skrinjo 200 l, športni otroški voziček, ojačevalec za kit.

Montarbo, el. kitaro EKO s kovčkom, efekt phaser-kitarski. 5. prekomorska 17, stanovanje 9, tel.: 776-168.

STAREJŠO hišo na Mariborski cesti v Ptuj (parcela 10 arov), cena 280.000,00 din, prodam. Tel.: 776-166.

SERVIS

ZAMRZOVALNIKOV

Vam skrinja toči, rosi ali se na njej nabira led? Delo opravimo takoj, strokovno in z uvoženimi materiali. Stroške popravila vam zavarovalnica povrne. Garancija 3 leta.
Miran Zlatič, Zagrebška 54, Ptuj. Pokličite: 062/774-806.

PRODAM PRALNI STROJ Gorenje, preprogo in sesalec. Ranfl, Potrčeva 50 a.

PRODAM otroško kurentijo od 3 do 5 let. Nova vas 83 pri Ptuj. PRODAM 126 P, letnik 79. Ul. 25. maja 6, Ptuj, stanovanje 15.

KUPIM nakladalko za seno in plemensko kravo. Tel.: (062) 816-940.

PREKLICUJEM člansko izkaznico Stanovanjske zadruge Zabaj na ime Milan PIHLER, Trnovska vas 15.

KUPIM traktor (Ferguson 35 KM), v zameno nudim gradbeni material. Tel.: 796-311, Vindiš, od 7. do 14. ure.

NA KOMASACIJSKEM področju Mezgovci prodam zemljišče — 60 arov. Tel.: 771-715.

PRODAM traktor IMT 549, star eno leto. Vintarovi 43, Destrnik; Franc Lovrec.

PRODAM Zastavo 750, letnik 80. Tel.: 775-581.

DVOSTANOVANJSKO hišo ob Potrčevi cesti na Ptuj, primerno tudi za poslovne prostore, prodam. Tel.: 772-174, po 19. uri.

SERVIS IZOLACIJ HLADILNIH NAPRAV MIRAN KOSI PTUJ, ČUFARJEVA ULICA 2

PODALJŠAJTE ŽIVLJENJSKO DOBO ZAMRZOVALNIKU TER PRIHRANITE PRI PORABLJENI ELEKTRIKI!

Nudim vam najkvalitetnejše storitve v najkrajšem roku. Menjava izolacij na vseh tipih zamrzovalnikov ne glede na znanko ali starost. Za menjavo izolacij 5-letna garancija. Popravila na vašem domu-kilometrine ne zaračunavam. Informacije in sprejem naročil vsak dan od 7. do 21. ure.

PRODAM RENAULT 4, letnik 80. Zlatoličje 36. Ogled možen vsak dan.

PRODAM kleparsko obnovljen Fiat 750 - nevozen. Anton Goričan, Spuhlja 119 B.

PRODAM STAREJŠI vinograd z nekaj gozda v velikosti 4600 m², sončna lega, primerno tudi za vikend, v Senčih pri Veliki Nedelji. Informacije po tel. (061) 482-853, Trunk.

FORTUNA

Zagrebška c. 9, Ptuj, telefon: 776-120.
Od 13. do 19.30 ure.

Najnovejši filmi z evropskih filmskih lestvic.
Izposojanje videokamer, videoplayerjev.
Komisijska prodaja in nakup: avdio-video, hi-fi, elekt. aparati.
Prodaja iger na srečo Loterije Slovenije (foto, ŠN, 3 x 3).

PARCELO s hišno številko in sadovnjak v velikosti 3300 m² prodam v Sodincih pri Veliki Nedelji. Informacije po tel. (061) 482-853, Trunk.

PRODAM traktor Tomo Vinkovič 420, star 4 leta, s priključki. Zlatko Zajc, Starošince 4, Cirkovce.

ZOBNA ORDINACIJA dr. Zdenka Antonoviča v Krapini, M. Gubca 49, ordinira vsak dan po dogovoru. Vse informacije po telefonu: 049/71-795.

DEŽURSTVO ŽIVILSKIH TRGOVIN
Sobota, 17. februarja: BLAGOVNICA in BRATJE REŠ

kino Ptuj

Od četrta, 15., do nedelje, 18. februarja: KDO JE POTUNKAL ZAJCA ROGERJA (ROGER RABBIT), ameriški barvni animirani — igrani film, ob 18. in 20. uri; nočni kino: SEKS MED DELOVNIM ČASOM, ameriški barvni film, ob 22. uri. Torck, 20., in sredi, 21. februarja: KOKAIN NE OPROSTI, ameriški barvni film, ob 18. in 20. uri. Četrtek, 22. februarja: KNEZ TEME, ameriški barvni film, ob 18. in 20. uri.

*Kar ni življenje dalo,
dala ti je grenka smrt,
dala ti je hišico in vrt.*

ZAHVALA

Ob tragični izgubi dragega

Janka Muzeka

iz Vidma 51 pri Ptuj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki so prišli od blizu in daleč, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Prisrčna hvala govorniku KS Andreju Polancu in govorniku delovne organizacije GRADIS, patrma Emilu in Jožetu za cerkveni obred, pevskemu zboru iz VIDMA in moškemu zboru iz PTUJA ter gasilskemu društvu.

Vsi njegovi

Jožek Novak (desno)

Stara Jožkova hiša

Ob novi hiši, ki so jo pomagali urediti sodelavci

Takega zadovoljstva in miru ne bi našel nikjer

Nekoč so bili kar velika družina na prisojni strani Jelovc. Vsak za svojo srečo so odšli v svet, le Jožek je ostal doma na svoji zemlji, ki ni dajala dovolj za preživetje. Posebno takrat, ko je zbolela mama, zato se je 1980. leta odločil za službo in jo v Tovarni glinice in aluminija tudi dobil. Začel je v Prometu in bil kmalu, zaradi zdravstvenih razlogov, premeščen med kurirje. Tako plašno in počasi so se odpirala vrata, ko je začel na novem delovnem mestu. Zdaj ni več tako in Jožek je zadovoljen z delom.

Do Jožka Novaka vodi več poti. Po cesti, ki je primerna tudi za avtomobile, po stezah skozi gozd, po bližnjicah, kjer v gozdu lahko sreča tudi lisice. Ta ni za strahopetce.

Kadar prispeš tja gor, si »najbolj razgledan človek«, se pošali jo tisti, ki so velikokrat prehodili haloške steze. Z vrha se vidi daleč naokoli, prav na vse strani.

Jožek vstaja zelo zgodaj, da pride pravočasno v dolino. Kadar je lepo vreme, se zapelje z mopedom v Majšperk, če je slabo, mora do tja peš.

»Pa ne bi raje šel v dolino, zaprosil za stanovanje v bloku?« ga povprašam.

»To pa ne! Navezan sem na svoj svet. Takega zadovoljstva in miru ne bi našel nikjer. Nikoli mi ni bilo hudo vstati in iti v službo, pa naj bo dež, sneg ali toča.«

Jožek živi sam. Do najbližjega sosedja je približno 15 minut hoda. Tam ima tudi kravo, ker v domačem hlevu zanj ni bilo več varno. Pujsov pa ne redi več. »Tudi živina mora imeti red in zanj je treba lepo skrbeti. Zju-

traj pa je premalo časa, da bi jih nahranil,« mi razloži.

»Kaj pa kokoške?« sem radovedna. »Tudi teh nimam več. Lisica vse odnese. Nikogar ni blizu in ima čas tam krasti.«

Za družbo bi mu bil lahko kuža. »Nimam ga. Rečevo bi bilo dolgečas tam gori. Jožek ostaja torej sam. Včasih ga obiščejo sorodniki, tuintam poklepeta s tistimi, ki pridejo mimo.«

Tako sam je bil tudi tiste usodne noči v juliju, ko je bil več zunaj kot v hiši, ker ni vedel, kaj se bo zgodilo. »Bilo je grozno,« se spominja. »Pobegnil bi, pa nisem vedel kam.«

Potem ko je bilo vse mimo, ko je v novem jutru zagledal spremenjeno podobo »svojega sveta«, ni mogel verjeti, od kod sila, ki je raztrgala kamenje v bregu, kot bi ga miniral, in dobesedno postrgala rodovitno prst, ogulila njegov breg in odnesla sadovnjak.

»Kako hudo mi je za češnjami,« še zdaj toži. »Tako debele hrustavke so bile. Vse je spodaj, to lahko premakne le stroj. Vse bom plačal, samo da bom ponovno zasadil sadovnjak.«

Bolj mu je hudo za tem kot za hišo, ki je bila stara in tako že počasi odpisana. Poleg, v kamniti stavbi, ki je neurje res ni poškodovalo, si je že pred tem nameraval pripraviti stanovanje. Po nesreči se ni znašel. Toliko je bilo treba postoriti, da ni vedel, kje bi začel. Potem so začele prihajati komisije in tudi pomoč. O tem, da bi mu tovarna toliko pomagala, še v sanjah ne bi pomislil. Ne najde besed, s katerimi bi se zahvalil. Mislim, ko ga gledam, kako je srecen s svojim no-

vim domom, da je hvala, ki jo izreče, res HVALA vsem, ki so se ga spomnili, mu namenili sredstva, delali...

Glede fotografije, ki mu jih pokažem, in razlaga, kako lepo je zdaj, ko je vse ometano (znatraj) in prebeljeno in toplo... Tudi kuhinja je opremljena, torej je še večji užitek kuhati; to Jožek

zna in rad dela. Tako pridejo konzerve in kupljene reči v poštev le v skrajni sili. »Doma pripravljena hrana je dobra, sveža in predvsem zdrava,« mi razlaga. »Človek mora imeti red.« Zato doma prideluje zelje, krompir, fižol, vso zelenjavo. Obdeluje jo ročno, kar vzame precej časa. Toda za to porabi tudi dopust.

Da bi šel na morje? Kje pa! »Za dva dni bi šel od hiše, več pa ne.« Rad pa gre na izlet s planinskimi društvi iz Majšperka. »To pa res,« poudari, »to so kulturni ljudje. Pa z našim sindikatom sem hodil v gledališče. To mi je všeč!«

Če vas bo kdaj pot zanesla tja na vrh, od koder je najlepši raz-

gled na vse strani, potem boste vedeli, da ste pri Jožku. In čez leta, ko bodo na »njegovem svetu« zopet rodila drevesa, vam bo radi volje ponudil tudi hrustavke.

Vera Peklar
Posnetki: S. Kerbler

ZADNJE ANALIZE ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO

Voda spet neoporečna

Konec januarja smo poročali, da je vsebnost nitratov na področju, ki obsega črpališča v Lancovi vasi, čez dopustno mejo po pravilniku o higieni neoporečnosti pitne vode. Takrat je upravljalec takoj izločil črpališče Lancova vas iz vodovodnega omrežja in omrežje navezal na črpališče v Skorbi.

Izvidi analiz, ki jih je Zavod za zdravstveno varstvo naredil 30. in 31. januarja, kažejo, da se je koncentracija nitratov glede na

izvide 25. januarja letos znižala in so vsi vzorci glede vsebnosti nitratov neoporečni glede na omenjeni pravilnik.

Skupaj z republiškim sanitarnim inšpektorjem se je ptujska enota Zavoda za zdravstveno varstvo tudi odločila za dvakratne redne preglede v mesecu tako na črpališčih kakor tudi v omrežju. Tudi vzorci, odvzeti 8. 2., so v mejah normale, tako da je voda glede na pravilnik neoporečna.

Lancova vas pa še ni priključena na omrežje, saj so predpisani ustrezni ukrepi

za sanacijo črpališča. Potrebno je namreč urediti pasove sanitarnega varstva, jih določiti in sprejeti, v sodelovanju z vsemi kmetijskimi proizvajalci urediti ravnanje na tem območju, predvsem pa vzgojiti in poučiti ljudi.

V bodoče bo torej Zavod redno, dvakrat mesečno, spremljal tako črpališča kot omrežje ter v primeru prekrščitve s pravilnikom določenih vsebnosti tudi ukrepal in obveščal prebivalce.

Hrustlova s Ptuja sta zlatoporočenca

V poročni dvorani skupščine občine Žalec sta v teh dneh skupaj s poroko svoje vnukinje, ki živi v Gotovljah pri Žalcu, slavila poroko 70-letna Katarina in 76-letni Leopold Hrustl s Ptuja. Znova sta si po petdesetih letih skupnega življenja v krogu svojih najdražjih rekla »da«. Listino o zlati poroki in priložnostno darilo jima je v imenu občinske skupščine izročil Edmund Božiček.

Tekst in foto:
Ljubo Korber

Zlatoporočenca Katarina in Leopold Hrustl.

Zlata poroka v Zagorcih

V svojem domu v Zagorcih 66, KS Juršinci, sta v soboto, 10. februarja, slavila 50-letnico skupnega življenja v trdni zakonski zvezi JANEZ in ANTONIJA VEINGARTNER. Poročila sta se 5/2-1940 v Juršincih (fara sv. Lovrenca). Ukvarjala sta se s kmetijstvom, Janez pa je bil tudi tesar. Imela sta 8 otrok, danes jih živi še 6, ponosna pa sta na 12 vnukov in tudi že eno pravnuko.

Vsi ti s svojimi družinami ter znanci, sosede in drugi svojci so se v soboto zbrali v domu slavljencev. Antoniji so noge odpovalde poslušnost, zato sta ju tudi delegat SO Ptuj in matičarka obiskala na domu in opravila slovesnost zlate poroke. Naj k temu dodamo, da je zatem bil opravljen še cerkveni obred zlate poroke. Ob koncu slovesnosti pa sta zlatoporočenca do solz ganila še vnukinja z recitacijo in vnuk z ganljivim nagovorom.

Antonija, roj. Lovrec, 24. 3. 1921, se z bolečino spominja trpljenja v nacističnem taborišču, kamor so jo zaprli skupaj z majhnimi otroki; dva sta ji zaradi bolezni umrla in za vedno ostala tam.

Janez, roj. 14. 12. 1913, se tudi spominja težkih dni med vojno. V noči s 5. na 6. april 1941 je bil v jugoslovanski vojski stražar na železniškem mostu čez Muro v Radgoni. Bil je priča prvih trenutkov napada na Jugoslavijo, ujet in po sedmih mesecih izpuščen. Potem so ga hoteli mobilizirati v nemško vojsko; ni hotel iti, zato

so odvedli v taborišče ženo z otroki. Čez nekaj mesecev so ujele tudi njega in trpel je v taborišču. Kljub visokim letom je še vedno živahen, dobre volje in rad si zapoje.

Zlatoporočencema čestitamo!

FF

Zlatoporočenca med svojimi najdražjimi ob slovesnosti v domači hiši.

(Foto: LAURA)

ČRNA KRONIKA

DVE MRTVI IN TRI HUDO RANJENE

V križišču z magistralno cesto v Trzcu je prišlo v sredo, 7. februarja, ob 4.45 do hude prometne nesreče, v kateri sta umrli dve ženski, tri pa so bile hudo ranjene. Vseh pet se je peljalo z osebnim avtomobilom po magistralni cesti od Maribora proti Zagrebu. V križišču z regionalno cesto v Trzcu je s tovornjakom zapeljal na magistralno cesto Janez Korpič iz Prvencev 8, pri tem se ni prepiral, ali je cesta prosta. Zaprl je pot osebnemu avtomobilu fiat cromax, ki ga je vozila 39-letna Cvetka Frešer iz Maribora. Poskušala je sicer zavirati, vendar trčenja ni mogla preprečiti. V trčenju je bil osebni avto popolnoma uničen, v njem pa sta umrli voznica Cvetka in 55-letna sopotnica Albina Mesarec. Druge tri sopotnice v osebnem avtomobilu Jasmina Saboti, Vlasta Škorber in Stefka Korošec so bile hudo poškodovane. Vseh pet ponesrečenk je bilo iz veletrgovine Vema Maribor. Po nesreči je bil promet po magistralni cesti skoraj tri ure enosmerno zaprt.

BRAT ZABODEL BRATA

Prejšnji torek, 6. februarja, popoldne je prišlo do družinske tragedije v naselju Gabrnik, KS Juršinci. Zaradi plačevanja obveznosti na kmetiji sta se v domači kuhinji sprla 27-letni Franc in 25-letni Alojz Horvat. Iz prepira je nastal pretep; pri tem je Franc vrgel Alojza ob tla, ta pa je iz žepa potegnil žepni nož in brata zabodel. Po nesrečnem naključju ga je zadel naravnost v srce, zato je bil Franc na mestu mrtve. Alojz je doma počakal na miličnike in ti so ga odvedli v pripor.

ZANESLO GA JE S CESTE

Ivan Plohl iz Sakušaka je v petek, 9. februarja, ob 23.45 peljal z osebnim avtomobilom po cesti od Gomile proti Juršincem. V naselju Zagorci ga je v ovinku zaneslo s ceste in avto se je prevrnil. Pri tem je bil voznik Plohl

hudo ranjen, sopotnik Janez Horvat iz Juršincev lažje, drugi trije sopotniki, med njimi dva otroka, pa niso bili poškodovani.

PREHITRO V OVINEK

Od Gorišnice proti Osluševcem je v petek, 9. februarja, ob 23.30 peljal po lokalni cesti osebni avto Janez Golob iz Tibolcev. Med vožnjo skozi Formin je prehitro pripeljal v levi ovinek in zaneslo ga je s ceste po nasipu navzdol, kjer se je avto prevrnil na streho. Pri tem je bil sopotnik Franc Pluško iz Prerada hudo ranjen. Prepeljali so ga v ptujsko bolnišnico.

ZADEL IN ZBIL PEŠCA

Od Ptuja proti Dornavi se je po Rogozniški cesti v petek zjutraj peljal z osebnim avtomobilom Franc Belšak s Pobrežja, KS Videm pri Ptuj. Na ravnem delu ceste je dohitel pešca Dragotina Perhoča iz Mačkova ter ga zaradi pretesne vožnje zadel in zbil. Pri padcu se je Perhoč hudo poškodoval in so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico.

ZGORELO GOSPODARSKO POSLOPJE

V noči s sobote na nedeljo je zagorelo gospodarsko poslopje Ivana Rihtariča iz Gradišča, KS Cirkulane. Ognjeni zubljši so upepelili leseno poslopje in v njem spravljeno krmo. Ocenjujejo, da je škoda za 30.000 dinarjev. Vzrok požara še raziskujejo.

POZOR PRED VLOMILCI!

Po Sloveniji so zadnji čas pogosti vlomi v stanovanja, prav tako tudi v Ptuj. Eden takih vlomnih tatvin je bil tudi v nedeljo. Neznavec, morda jih je bilo več, je vdril v stanovanjsko hišo v Ptuj, pobrskal po predalih in omarah, kjer je našel nekaj deviz in zlatnine, vse skupaj pobasal in odnesel skupaj z videorekorderjem. Lastnika je oškodoval za dobrih 30 tisočakov. Primer ponovno opozarja vse stanovalce, zlasti še v zasebnih hišah.

FF

osebna kronika

Rodile so:

Jožica Pišek, Lovrenc na Dr. polju 96/a — Blaža; Marinka Medik, Pušenci 31 — Dejana; Stefka Godec, Dole na 65 — deklico; Slavica Mesarič, Strnišče 8/a — Petra; Tea Svatina, Pristava 4, Ljutomer — Žana; Anica Šmid, Dornava 123 — Denisa; Tinka Rozman, Novinci 6 — Aleksandro; Stefka Rajh, Pristava 7, Ljutomer — David; Sandije Bytyqi, Kajuhova 11, Kidričevo — Shpendija; Olga Zemljarič, Cirkulane 29 — deklico; Mira Steiner, Sela 25 — Sonjo; Leonida Kukovec, Mihovci 35 — dečka; Milena Toplak, Kicar 117 — deklico; Sonja Kocjan, Lešnički Vrh 14 — Sama.

Poroke:

Franc Pukšič, Ločki Vrh 62, in Marija Kurboš, Biš 38; Martin Krajncič, Gajevci, 28 in Vesna Laura, Gajevci 43; Albert Svenšek, Zg. Gruško-

vje 14, in Tilčka Kozel, Zg. Gruškovje 14.

Umrli so:

Hildegarda Anželj, Štuki 6, roj. 1900, umrla 3. febr. 1990; Margareta Polič, Dom upok. Ptuj, roj. 1899, umrla 5. febr. 1990; Ciril Muršič, Peršonova 41, roj. 1930, umrl 6. febr. 1990; Ivana Potočnik, Žabjak 30, roj. 1903, umrla 5. febr. 1990; Angela Majcen, Koračice 24/a, roj. 1911, umrla 5. febr. 1990; Vladiboj Zabavnik, Lača ves 3, roj. 1909, umrl 2. febr. 1990; Marija Podpečan, Potrčeva 22, roj. 1918, umrla 7. febr. 1990; Barbara Kelenc, Gorišnica 47, roj. 1921, umrla 7. febr. 1990; Viktor Bratuša, Koračice 16, roj. 1931, umrl 7. febr. 1990; Janez Šuen, Slomi 4, roj. 1931, umrl 8. febr. 1990; Konrad Zemljarič, Nova vas 93, roj. 1907, umrl 8. febr. 1990; Pavla Podlesnik, Potrčeva 3, roj. 1908, umrla 9. febr. 1990; Juraj Čelec, Ormož, Školibrova 8, roj. 1921, umrl 6. febr. 1990.

TEDNIK

Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK Ptuj. UREDNIŠTVO: Franc Lačen (direktor in glavni urednik), Ludvik Kotar (odgovorni urednik), Jože Smigoc (namestnik odgovornega urednika in lektor), Stefan Pušnik (tehnični urednik), Jože Bračič, Ivo Ciani, Majda Gozjak, Darja Lukman, Martin Ozmec, Vida Topolovec, Nataša Vodušek in Milena Zupanič. NASLOV: Radio-Tednik, Raičeva 6, 62250 Ptuj, p. p. 99; tel. 062/771-226. Celoletna naročnina 200 dinarjev, za tujino 380 dinarjev. ŽIRO RAČUN pri SDK Ptuj: 52400-603-31023. Tisk: GZP Mariborski tisk, Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se temeljni davek ne plačuje.